Stufe 6

2. Angriff - König in der Mitte: A

1) 1. ♘e5 (1. ♗xf5 ♕xf5 2. ♗a3 ♔f8) 1. ... ♘xe5 (1. ... ♕c8 2. ♘xc6 bxc6 3. ♗xf5 ♕xf5 4. ♗a3) 2. ♗xf5 ♕xf5 3. ♖xe5
2) 1. ♗b6 ♗h6+ 2. ♘d2 ♕xb6 3. ♖e1+ ♗e3 4. ♕xb6
3) 1. ♖xe4 (1. g4 ♕h4 2. ♖xe4 0-0 3. ♘f3 ♕h3 4. ♖e3 ♗f4) 1. ... dxe4 2. g4
4) 1. ♖xe7+ ♔xe7 2. ♕d7+ ♔f8 3. ♗h6+ ♔g8 4. ♕d8+ ♘f8 5. ♕xa8
5) 1. ♘f6+ ♕xf6 2. ♖fe1+ ♗e6 3. ♗a4+ ♘xa4 4. ♕d7#
6) 1. ♘e4 ♕xc4 (1. ... ♕a7 2. ♘xf6+ ♔d8 3. exd6) 2. ♘xf6+ ♔d8 3. ♕a5+
7) 1. ♖he1+ ♔f8 (1. ... ♗e6 2. ♖xe6+ fxe6 3. ♗g6+) 2. ♗h7 ♕b6 3. ♖d8+ (3. ♕c5+ ♕xc5+) 3. ... ♕xd8 4. ♕c5+
8) 1. e6 fxe6 2. ♘d6+ ♗xd6 3. ♖xe6+
9) 1. ... ♘xc2+ 2. ♔f1 ♖d1+! 3. ♗xd1 ♘g3+! 4. fxg3 ♕e1#
10) 1. ♗b5+ ♘d7 (1. ... ♗d7 2. ♗xb6 axb6 3. e6) 2. e6 ♗g7 3. exd7+ ♗xd7 4. 0-0-0
11) 1. ♘xf6+ exf6 2. ♕e6+ ♗e7 3. ♘d6+ ♔d8 4. ♕c8#
12) 1. ♕xd7+ ♗xd7 2. ♘d6+ ♔d8 3. ♘f7+ ♔c8 4. ♖e8+ ♗xe8 5. ♖d8#

3. Angriff - König in der Mitte: B

1) 1. ♕c5 cxb5 2. ♗xb5+ ♗d7 3. ♘e5 ♘c6 4. ♕xd5
2) 1. ♘e3 (1. ♖a7? ♗e7 2. ♘xd6+? ♗xd6 3. ♗xb5+ ♔f8) 1. ... ♖xc2 (1. ... ♗h6 2. ♕b3) 2. ♗xb5+ ♔e7 (2. ... ♕d7 3. ♖a8+ ♔e7 4. ♘f5+ ♕xf5 5. ♖e8#) 3. ♘f5#
3) 1. ... ♖xe3 2. fxe3 ♘e4 3. fxe4 ♗xc3+ 4. ♔f2 ♕h4+ 5. ♔g1 ♕g5+ (5. ... ♕xe4)
4) 1. ♖xe6+ ♗xe6 2. ♗xb5+ ♗d7 3. ♖e1+
5) 1. ♕d7+ ♔f8 2. ♗d6+ ♘ge7 3. ♗xe7+ ♘xe7 (3. ... ♔g8 4. ♗e2) 4. ♕d8+
6) 1. ... ♘d5 2. ♕b3 ♖xe3+ 3. fxe3 ♗h4+
7) 1. ♘c7+ ♘xc7 2. ♖xe7+ ♔xe7 3. ♕f6+ ♔e8 4. ♖d8#
8) 1. ♗xc5 ♕xc5 (1. ... bxc5 2. ♖xd7 ♕xd7 3. ♗a4) 2. ♖xd7 ♔xd7 3. ♕xf7+ ♕e7 4. ♖d1+
9) 1. ... ♘d5 2. exd5 ♗h4+ 3. g3 ♗xg3+ 4. hxg3 ♕xg3#
10) 1. ♘xf5 exf5 2. ♘f6+ ♕xf6 3. ♕d8+ (3. ♗b5+? ♘d7) 3. ... ♗xd8 4. ♗b5#
11) 1. ♖fe1 ♗e6 2. ♘f6+ ♕xf6 3. ♗a4+
12) 1. e6 ♗xe6 2. ♘e5 ♕c8 (2. ... ♕d6 3. ♗a3) 3. ♕xc6+ ♔d8 4. ♕c5 ♘e7 5. ♗a3 ♖e8 6. ♖fe1 f6 7. ♘f7+ ♔d7 8. ♘d6

4. Endspiel - Freibauer: A

1) 1. ♕xc8+ ♕xc8 2. ♗g4 ♕a8+ 3. ♔h3
2) 1. ♘d7 ♖xd7 2. ♖h6+ (2. ♖a5+? ♔g4) 2. ... ♔g5 3. ♖g6+ ♔xg6 (3. ... ♔h5 4. f8♕ ♖d1+ 5. ♖g1) 4. f8♘+ ♔f7 5. ♘xd7
3) 1. ♗d5 ♔h7 (1. ... ♕xd5 2. g8♕+) 2. ♗xg8+ ♔xg8 3. ♗xc5 ♗d8 4. a7
4) 1. ♖d8+ ♔h7 2. ♖d1 ♖xd1 3. c8♕ ♖xa7 4. ♕c2+
5) 1. ... ♗e6 2. ♖c7 ♘c4
6) 1. d7 ♖d8 2. ♖e8+ ♖xe8 3. ♕g8+ ♔xg8 4. dxe8♕
7) 1. ♕d7 ♕xd7 2. c8♘+ ♔c6 3. ♘a7#
8) 1. ... ♗d3+ (1. ... d1♕+ 2. ♖xd1 ♗xd1 3. ♘d7+ ♔e7 4. ♘dxc5) 2. ♔a1 ♗xe4 3. ♘xe4 (3. ♖d1 ♖c4) 3. ... ♖xe4
9) 1. ... ♖e1+ 2. ♖xe1 ♘f3+ 3. ♔f1 ♘xe1 4. ♘xc2 ♘xc2
10) 1. ♖e2+ ♔d7 2. ♖e7+ ♔xe7 (2. ... ♔c8 3. ♖e8+ ♔xc7 4. ♖e7+) 3. c8♘+ ♔e6+ 4. ♘xa7 ♔d5 5. ♘b5
11) 1. ♗d8 ♔xd8 2. a5 ♔c7 3. a6
12) 1. ♖xc8 (1. d7? ♖xc7 2. ♗d6+ ♔g8 3. ♖e8+ ♔f7 4. ♖e7+ ♔f8) 1. ... ♖xc8 2. d7 ♖d8 3. ♗d6+ ♔f7 4. ♖e7+ ♔g6 5. ♗c7

5. Endspiel - Freibauer: B

1) 1. ♘g5+ ♔h4 2. ♔g2 ♔xg5 (2. ... ♘c8 3. ♘f3#) 3. ♘e4+ ♘xe4 4. c8♕
2) 1. d6! (1. c6? bxc6 2. d6 ♘d3 3. d7 ♘c5 4. d8♕ ♗a5+ 5. ♔xa5 ♘b7+) 1. ... ♘c2 2. c6 (2. d7? ♘d4 3. d8♕ ♗a5+ 4. ♔xa5 ♘c6+) 2. ... bxc6 3. d7 ♘d4 4. d8♕ ♗a5+ 5. ♔xa5
3) 1. ♕h3 ♖xc6 (1. ... ♔f8 2. ♕c8+ ♔e7 3. c7 ♕e6 (3. ... ♕f5 4. ♕d8+ ♔e6 5. c8♕+) 4. ♕d8#) 2. ♕d7
4) Zeichnung
5) 1. d7 ♗e7 2. ♗d4+ ♔xd4 3. ♔xe7 ♘e5 4. d8♕+
6) 1. ♖f1 (1. ♖e5? ♖e2) 1. ... h6 2. e7 ♖e2 3. ♖f8+ ♔h7 4. e8♕ ♖xe8 5. ♖xe8
7) 1. ♗g6 ♖e8 2. ♖d1+ ♔xe7 3. ♖e1+
8) 1. f7 (1. fxe7? ♖e1 2. e8♕+ (2. ♘e2 ♖xe2+!) 2. ... ♖xe8 3. ♖xe8 h2) 1. ... ♖f1 2. ♘f3 ♖xf3 3. f8♕ ♖xf8 4. ♖xf8 *(Stavrietsky, 2015)*
9) 1. c6 bxc6 2. ♗e6 ♖d8 3. bxc6

10) 1. ♖xd8 ♔xd8 2. h6 ♖e1+ 3. ♔h2 ♖e5 4. ♘c6+ ♔e8 5. ♘xe5
11) 1. ♕c1 ♖xc1 (1. ... ♖bc2 2. ♕xc2 ♖xc2 3. e8♕+) 2. e8♕+ ♔g7 3. ♕e5+
12) 1. ♔d7! (1. ♔d8? ♖a3 3. ♗e6 ♖a8+ 4. ♗c8 ♖a7) 1. ... ♖d3+ 2. ♗d5! (2. ♔c8? ♖a3 3. ♔b7 ♖a1! 4. e8♕ ♖b1+ 5. ♔c8 ♖b8+) 2. ... ♖xd5+ 4. ♔c8 *(De Feijter, 1935)*

6. Mittelspiel - Freibauer: A

1) 1. ♖b1 g6 2. ♖b5 ♖xb8 3. ♖xb8+ 3. ... ♔g7 4. e8♕
2) 1. ... e3 2. ♖xf3 (2. ♕xa6 ♖g3) 2. ... e2
3) 1. ... ♖b1 2. ♖xb1 c1♕+ 3. ♖xc1 ♕xc1+
4) 1. d7 ♖xd7 2. ♖e8
5) 1. ♕e7+ ♖xe7 2. d7
6) 1. ... ♖xb3 2. axb3 ♕xe4 3. dxe4 c2
7) 1. ♗f7+ ♔g7 2. ♕xh6+ ♔xh6 3. ♗xe8
8) 1. ♗d6 ♖xd6 (1. ... ♕xd6 2. ♕xb7) 2. ♕xb7 ♕xb7 3. e7
9) 1. ♕xa4 bxa4 2. ♖xb8 ♖xb8 3. a6
10) 1. ♕e8+ ♗f8 2. ♖b8 1-0 2. . ... ♖xb8 3. ♕xb8
11) 1. ♖c8 ♖xc8 2. ♕e7 1-0
12) 1. ♖f8+ ♔xf8 2. ♖f1+ ♔g8 3. e7+ ♔h8

7. Endspiel - Bauer gegen Springer: A

1) 1. h7 (1. b6? ♘f4+ 2. ♔g4 ♘d3 3. b7 ♘e5+) 1. ... ♔g7 2. h8♕+! ♔xh8 3. b6 ♘f4+ 4. ♔h6! *(Klinkov 1965)*
2) 1. c6 ♘f5+ 2. ♔f2! (2. ♔f4? ♘d6 3. cxb7 ♘xb7 4. a6 ♘c5 ; 2. ♔d3? ♘d6 3. cxb7 ♘xb7 4. a6 ♘c5+) 2. ... ♘d6 3. cxb7 ♘xb7 4. a6 *(Grin 1990)*
3) 1. ♔h8! (1. ♔f6? ♘f4! ; 1. ♔f8? ♘f4! ; 1. ♔f7? ♘h4! 2. g7 ♘f5 ; 1. ♔h7? ♘f4! 2. g7 ♘h5) 1. ... ♘f4 2. g7 ♘g6+ 3. ♔g8 ♘e7+ 4. ♔f8! ♘g6+ 5. ♔e8 *(Heuäcker 1937)*
4) 1. e6 ♘e2+ 2. ♔h2! (2. ♔g4 ♘c3 3. e7 ♘d5 4. e8♕ ♘f6+ ; 2. ♔f2 ♘c3 3. e7 ♘e4+ 4. ♔e3 ♘d6) *(Marwitz 1937)*
5) 1. c6 bxc6 2. e7 ♘xe7 3. d6 ♔f8 4. d7 *(Gunst 1923)*
6) 1. ♔e5! (1. ♔f7 ♔f2 2. ♔e8 ♔e3 3. ♔d8 ♔d4 4. ♔c7 ♔c5) 1. ... ♔f2 2. ♔d4 ♔f3 3. ♔c5 ♘a8 4. ♔c6
7) 1. c6 ♔e6 2. ♔b5 (2. ♔c5? ♘f3 3. ♔b6 ♘e5 4. c7 ♘c4+) 2. ... ♘f3 3. ♔a6 ♔d6 4. ♔b7 ♘d4 5. c7 ♘b5 6. c8♕ *(Mees 1946)*
8) 1. ♔g1! (1. h6? ♘f2+ 2. ♔g2 ♘d3 3. h7 ♘f4+) *(De Feijter 1940)*
9) 1. e5 fxe5 2. f6 gxf6 3. b6 f5+ 4. ♔h3 *(Kok 1935)*
10) 1. ♔b8 ♘d7+ 2. ♔c8 ♘b6+ 3. ♔c7
11) 1. e6 (1. g6 fxg6 2. e6 ♘d5 3. e7 ♘xe7 4. f6 ♘d5) 1. ... fxe6 2. g6 ♘h5 3. g7 ♘xg7 4. f6 *(Tavarini 1983)*
12) 1. a6 (1. f7? ♘d7! 2. a6 ♔b6 3. c5+ ♔xa6 4. c6 ♘f8!) 1. ... ♔b6 2. c5+ ♔xa6 3. c6 ♔b6 4. f7 *(Ratz 1926)*

8. Endspiel - Bauer gegen Läufer: A

1) 1. b6+ ♔xb6 (1. ... ♔b8 2. c5 ♗b7 3. h5 (3. ♔c3? d5) 3. ... ♗a6 4. ♔c3) 2. c5+ ♔xc5 3. h5 *(Roberts 1927)*
2) 1. a5 ♗f8 2. ♔d5 ♗h6 3. g5+ ♗xg5 4. ♔e4 ♗h4 5. ♔f3 *(Otten 1892)*
3) 1. ♔d5 ♗e5 2. g3+ ♔f5 3. g4+ ♔f6 (3. ... ♔f4 4. g5 ♔f5 5. g6 ♔f6 6. g7) 4. g5+ ♔f5 5. g6 ♔f6 6. g7 *(Rinck 1937)*
4) 1. f4! exf4 2. e4 fxe3 3. ♔e2 *(Timchenko 1953)*
5) 1. f5 exf5 (1. ... ♗xf5 2. a6) 2. ♔f4 ♗h3 3. ♔g3 *(Moravec 1913)*
6) 1. ♔d5! ♗a5 (1. ... ♗d8 2. b6! axb6 3. ♔e6) 2. b6 axb6 3. ♔d4! ♗d2 4. h7 ♗c1 5. ♔c3 *(Leenhouts 1919)*
7) 1. f5 ♔g3 (1. ... ♔f3 2. g5 hxg5 3. h6 ♗g8 4. f6 g4 5. h7 ♗xh7 6. f7) 2. g5 hxg5 (2. ... ♔g4 3. g6 ♗d5 4. f6 ♔xh5 5. f7) 3. h6 ♗g8 4. f6 ♔f4 5. h7 ♗xh7 6. f7 *(Horwitz 1880)*
8) 1. ♔d5 ♗f1 2. ♔e6 ♗g2 3. ♔f7! (3. ♔f6? ♗d5) 3. ... ♗d5+ 4. ♔f6 *(Dall-Ava 1965)*
9) 1. b4 axb3 (1. ... ♗c4 2. b5 ♗e6 3. b6 ♗d5 4. b7 ♗xb7 5. f7+) 2. f7+ ♔xf7 3. ♔h7 ♗b1+ 4. ♔h8 *(De Feijter)*
10) 1. h6 ♗d4 2. ♔d5 ♗xb2 3. c4! (3. h7? f5 4. c4 f4 5. ♔e4 ♔g4 6. c5 f3 7. c6 f2 8. c7 f1♕) 3. ... bxc3 (3. ... f5 4. c5 f4 5. ♔e4 ♔g4 6. c6) 4. h7 c2 5. h8♕+ *(nach Troitzky 1928)*
11) 1. d5 (1. c4? c5; 1. ♔e3? ♗h1 2. c4 c5) 1. ... cxd5 2. ♔e3 ♗g2 3. ♔d4 *(Troitzky 1924)*
12) 1. f6 (1. e6 ♔xc6 2. ♔e5 ♔c7 3. f6 ♔d8 4. ♔d6 ♔e8) 1. … ♗b3 2. e6 ♗xe6 3. ♔e5 ♗a2 4. ♔d6 *(Destefani 1981)*

9. Strategie - Kleiner Plan: A

1) 1. ... exf5
   Schwarz schlägt aus dem Zentrum heraus (die Regel ist: schlage zum Zentrum hin!) aber der Springer bekommt ein gutes Feld auf e6.
2) 1. ♗a3
   Nach einem anderen Zug kommt 1. ... d5.
   1. ... ♖e8 2. ♗d6 ♕d8 3. ♘e2 e5 4. ♘g3
   Mit großem Vorteil für Weiß. *(Weisgerber-Van den Bosch, Bad Nauheim 1936)*
3) Weiß schwächt die schwarze Bauernstruktur: 1. a5 cxb4 2. ♘xb4 ♕f6 3. ♘c6 ♖b7 4. f3 bxa5 5. ♖xa5 und Weiß steht gut. *(Hemingway-Wade, Huddersfield 1953)*
4) 1. f3

Nicht gut ist 1. c5 dxc5 2. ♗a3 b6. Nach f3 leben die weißen Läufer auf. Der Rest der Partie ist lehrreich.
1. ... h5
Nach 1. ... exf3 spielt Weiß 2. ♗xf3.
2. ♘xe4 ♘xe4 3. fxe4 ♕xe4 4. ♗d3 ♕e7 5. e4 ♔g7 6. ♗f4 f6 7. ♕d2 g5 8. ♗e3 h4 9. e5 dxe5 10. dxe5 ♕xe5 11. ♗d4 ♕a5 12. c5 ♔h6 13. ♗xf6 ♕xc5+ 14. ♗d4 ♕d6 15. ♖xf8 ♕xf8 16. ♖f1 ♕e7 17. ♖f6+ ♔h5 18. ♗e2+ und Schwarz gab auf. *(Gligoric-Rabar, Zagreb 1939)*

5) 1. g5
Zunächst um zu verhindern, dass Schwarz mit h6 den Königsflügel dichtmacht. Weiß bereitet nicht nur h4-h5 vor, um Linien zu öffnen, sondern auch um dem Läufer den Weg freizumachen. Das Feld e6 wartet. 1. ... ♔g8 2. h4.

6) 1. ... ♘xc4
Schwarz muss den weißen Läufer unschädlich machen. Der Zug verliert keine Figur! Auf 2. ♕d3 folgt 2. ... ♕h4. In der Partie *Van Dongen-Van Beek, Leiden 1997* folgte weniger stark 1. ... ♕c7 2. ♕d3 g6 3. ♘e3 ♘c5 4. ♘g4! f6 5. ♕d4. Das Mattbild ♗♘ bleibt auch nach 5. ♗xf6! in der Stellung.
2. ♗xh7+ ♔xh7 3. ♕d3+ ♔g8 4. ♕xc4 ♘f6 und eher Schwarz steht besser.

7) 1. ... e6
Dieser Zug trifft den Nagel auf den Kopf. Der weiße Druck ist auf einmal nur Schein, der Bauer c4 ist schwierig zu decken.
2. f5?
Auch nach dem Besseren 2. ♕a2 exd5 3. cxd5 ♕f7 hat Schwarz Vorteil.
2. ... exd5 3. fxg6 ♘xc4. Weiß gibt auf. *(De Gorter-Frank Erwich, Wijk aan Zee 1998)*

8) Der Springer auf f6 steht zentral, tut aber zu wenig, deshalb 1. ... ♘h5, mit der Absicht ♘f4. In der Partie *Harinck-Marc Erwich, Leiden 1996* schlug Schwarz auf d2 und gab einen Teil seines Vorteils weg.

9) 1. ♗h4!
Spannung aufrechterhalten. Weiß braucht 1. ... g5 2. ♘xg5 hxg5 3. ♗xg5 nicht zu fürchten. Weiß gewinnt mit 4. e5 die Figur mit Vorteil zurück. Nach 1. ♗xf6 ♕xf6 2. ♘e5 ♕e7 hat er nur ungenügende Kompensation für den Bauern. 1. ... ♕e8
Auf andere Züge folgt 2. e5.
2. ♗xf6 gxf6 3. ♘d2 ♔h7 4. ♗f1 b5 5. ♕f3 f5 6. ♕f4 ♘b3 7. ♘xb3 cxb3 8. ♗d3 ♗d3 und Weiß steht besser dank der schwachen schwarzen Bauern. *(Romanishin-Savon, Erevan 1976)*

10) Zeichnung

11) Zeichnung

12) Schwarz schwächt seine Bauernstruktur:
1. ♖xc8 ♕xc8 2. ♘f5 exf5 3. ♕xd5 ♘c5
Auf 3. ... ♕c2 kommt 4. ♗xg7.
4. ♗c4 ♕e6 5. ♕xe6 ♘xe6 6. ♖d1 ♖d1 mit besserem Spiel für Weiß. *(Flohr-Veltmander, Tartu 1950)*

10. Strategie – Kleiner Plan: B

1) 1. ... e5
Verhindert nicht nur e5, sondern schafft auch ein starkes Feld für den Springer auf e5. Weiß kann den Bauern f4 nicht behaupten.
2. fxe5
Nach 2. g3 kommt 2. ... ♗h6 3. ♗g2 exf4 4. gxf4 ♘h5.
2. ... ♘xe5 3. d3 ♘fg4 4. ♕e2
Auch nach 4. ♗xg4 ♘xg4 5. ♗c1 (5. ♕e2 ♖ce8) 5. ... ♘e3 steht Schwarz besser.
4. ... ♘e3 5. ♖e1 f5 6. exf5 ♘xf3+ 7. gxf3 ♖xf5.
(Pickard-Lein, Dallas 1996)

2) 1. a4
Logisch, von der schwarzen Bauernstruktur bleibt nicht viel übrig. *(Pogrebyssky-Löwenfisch 1939)*

3) 1. ... ♘c8
Schwarz muss seinen Springer aktivieren. Von f5 aus greift er einen Bauern an.
2. ♘f1 ♘e7 3. ♘g3 ♗xg3 4. ♖xg3 ♘f5 5. ♖h3 c5 mit Vorteil. Schwarz spielt auf eine zweite Schwäche.
(Lein-Jansa, Borgarnes 1985)

4) 1. d5
Ein logischer Zug, Weiß aktiviert seine Figuren. In der Partie lehnte Schwarz das Bauernopfer ab. Die Stellung nach 1. ... exd5 2. ♘d4 g6 3. e6 ♗c8 4. ♕e5 ist prima für Weiß. Das ist zwar unbestritten, aber Weiß muss auch auf seinen e-Bauern achten. Nach 4. ... ♘c7 5. ♗xf5 ♘a6 6. ♖b1 gxf5 7. ♖e1 f4 8. ♕xf4 hat Weiß mehr als ausreichende Kompensation für die Figur.
1. ... ♘b6 2. d6 nun ist der weiße Vorteil unleugbar.

5) Schwarz steht nach jedem Zug besser. Die weißen Figuren stehen einander im Wege. Der 9-jährige *Jankiel Ferrol* machte den starken Zug 1. ... a5, wonach die größte Verwundbarkeit (die weiße Dame) ausgenutzt wird. Es droht Damengewinn. Nach 2. a4 b5 3. axb5 ♗xb5 droht wieder a4.

6) 1. ... ♕h4+!
Schwarz stellte eine Figur ein mit 1. ... ♘xd4 2. ♘xd4 ♕h4+ 3. ♕f2 in *Reisinger-Hoy, Deutschland 1992*
2. g3 ♕f6
Schwarz hat den f-Bauern geschwächt. Der Läufer auf b7 ist dadurch viel aktiver geworden.

7) 1. ... g5
Schwarz muss f4 entgegentreten. Nach 1. ... ♖ce8 2. f4 ♖5e7 3. ♖cd1 muss Schwarz immer mit f5 rechnen.

2. f4
Weiß hat keine Zeit für 2. ♘d1 ♘xd5 3. exd5 ♕d4!
2. ... gxf4 3. ♕xf4 ♖ce8 4. ♖f1 ♖5e7 5. e5
Sonst kommt ♘d7-e5. Schwarz schlug den Bauern und der Rest war ein Kinderspiel. *(Ligterink-Psakhis, Plowdiv 1983)*

8) 1. b4
Weiß versetzt den Springer auf a6 in den Ruhestand.
1. ... ♕c8 2. ♗b2 ♖e6 3. ♘b5 mit Vorteil dank der beschränkten Mobilität der schwarzen Figuren.
(Marjanowic-Forintos, Bär 1980).

9) 1. ... ♗c8
Schwache Bauern des Gegners sollte man nicht zu schnell abtauschen. Den Bauer b4 kann Schwarz immer noch schlagen. Der Läufer wird auf b7 noch besser stehen.
2. g5 hxg5 3. ♗xg5 ♗b7 4. ♔h2 ♖xb4 5. b3 ♖c8 6. ♖e3 und Schwarz gewann einfach. *(Stolz-Boleslavsky, Groningen 1946)*

10) 1. ... b5!
Es wäre ein Jammer, den Springer aus dem Zentrum wegziehen zu müssen (nach 2. ♗d3 wäre das der Fall). Schwarz schafft mit b5 ein starkes Feld auf d5. Der gedeckte Freibauer kann blockiert werden.
2. c5 a6

11) 1. ♘d1
Auf dem Weg nach f5, wonach der weiße Angriff nicht aufzuhalten ist.
1. ... ♖c8 2. ♘e3 ♖c7 3. ♘f5 ♖f8 4. ♕d1 f6 5. f4 exf4 6. ♕h5 ♘e5 7. ♕h7+ *(Benko-Najdorf, Los Angeles 1963)*

12) 1. ♘d3
Mit einem Bauernopfer erhält Weiß ein riesiges Zentrum.
1. ... exf4 2. e5 fxg3 3. hxg3 ♕g5 4. ♘f4
Schwarz gab eine Figur auf c4, aber er hätte die Partie sowieso nicht retten können. *(Polugaevsky-Geller, Riga 1958)*

11. Strategie - Kleiner Plan: C

1) 1. ♖g3
Weiß muss das Feld d5 für seinen Springer erobern. Hier ist 1. b3 nicht klug wegen 1. ... ♗xb3!
1. ... ♖g8
Ein Armutszeugnis, aber der König muss d6 weiter decken. Wenig hilft 1. ... ♗b5 2. c3.
2. f6+ und Weiß gewinnt Material.

2) 1. ... ♘xe4
Das weiße Bauernopfer ist wohl korrekt nach 1. ... dxe4 2. ♘g5 oder 1. ... ♕e7 2. e5.
2. ♘xe4 ♕e7!
Schlagen ist keine Pflicht. Auf 2. ... dxe4 folgt 3. ♗c4 ♕e7 4. ♘g5 und Weiß steht besser. Nach dem Damenzug hat das weiße Bauernopfer wenig gebracht.

3) 1. b4
Weiß möchte d4 für seinen Springer erobern.
1. ... ♗e7
Der Läufer muss zurück: 1. ... ♗d4 2. ♖b1 0-0 3. ♘xd4 ♕xd4 4. ♗e3
2. a3
Früher wurde viel geopfert, aber positionelle Bauernopfer gab es kaum. Schwarz kann nun mit 2. ... d4 ausreichend Gegenspiel entwickeln. Vielleicht deshalb 2. ♕f2!? In der Partie bekam Weiß recht.
2. ... f5 3. ♖c1 ♗b7 4. ♗e3 ♕d8 5. ♘d4 ♘f8 6. 0-0 mit gutem Figurenspiel. Der Springer auf d1 geht nach a5.
(Steinitz-Sellman, Baltimore 1885).

4) 1. e5
Weiß muss mehr Linien öffnen. Nach 1. ♘h2 c6 2. f4 d5 meldet Schwarz den wichtigen Angriffsläufer auf b3 ab.
1. ... ♕e7 2. ♖fe1 ♖be8 3. ♕d2 dxe5 4. ♖xe5 ♕d6 5. ♕g5 ♖xe5 6. ♘xe5 ♕b6 7. g4 ♗d6 8. ♘xf7 ♖xf7 9. ♕f5 g6 10. ♕e6 ♔g7 11. ♕xf7+ ♔h6 12. ♗e6 *(Aljechin-Duras, St. Petersburg 1913)*

5) 1. ♕xc5
Weiß spielt auf Feld d6. Eine schwierige Aufgabe, aber wenn man den weißen Plan kennt, künftig kinderleicht. Die Reihenfolge mit 1. e5 ist auch gut.
1. ... dxc5 2. e5 ♗xf3 3. ♖xf3 ♘d7 4. ♘e4 ♔e7 5. ♖g3 ♖hg8 6. ♖d6 mit großem Vorteil
(Polugaevsky-Kotow, Moskau 1961)

6) 1. ♗c4
Dieser bescheidene Zug ist am Besten. Schlagen auf e6 stärkt das schwarze Zentrum und gibt die Position des Springers f5 auf. Auf c2 steht der Läufer zu passiv. Der eventuelle Doppelbauer auf der c-Linie ist nicht schwach.
(Keres-Tarnowski, Helsinki 1952)

7) 1. ♕e3
Verwundbare Punkte beim Gegner angreifen. Der Bauer h6 ist nicht zu decken.
1. ... ♔h8 2. ♖xg7 ♔xg7 3. ♖g1+
(Bellon-Alonso, Cienfuegos 1996)

8) 1. a4
Weiß wird auf dem Königsflügel angreifen (und gewinnen), es sei denn er wird auf der anderen Seite zu sehr gestört. Deshalb

schließt Weiß in dem Moment den Damenflügel, wenn Schwarz nicht en passant schlagen kann (der Bauer a5 würde dann unheilbar schwach). *(Gurgenidze-Polugaewsky, Tbilisi 1956).*

9) 1. f4
Der Bauer f5 ist schwach, aber schwierig anzugreifen. Weiß droht auf e5 zu nehmen. Auch gut ist 1. ♗b2. Schwarz kann wegen 2. ♗g4 nicht 1. ... f4 antworten.
1. ... e4
Oder 1. ... ♖gf8 2. ♗b2 mit der Drohung 3. ♗d3 und auf 1. ... exf4 kommt 2. ♗xf4
2. ♗b2 ♕g6 3. ♗h5

10) Wieder schwierig, aber einmal gesehen einfach. Weiß steht in solchen Stellungen immer besser (mehr Bewegungsfreiheit für seine Figuren), aber weiter kommen ist eine andere Geschichte. Das gelingt hier mit:
1. c5!
In der Partie *Frank Erwich-Havelaar, Wijk aan Zee 1998* folgte weniger stark 1. ♖cd1.
1. ... ♖d8 2. cxd6 ♖xd6 3. ♖xd6 exd6 4. ♘b4 und die schwarze Bauernstruktur ist verwundbar.

11) Aktivität erhöhen ist das Motto. Der Springer auf f6 ist verwundbar, wenn es über die lange Diagonale gefesselt werden kann.
1. ♘ce2
Wie sich aus den folgenden Zügen herausstellt, hat der Springer auf g3 noch eine angreifende Aufgabe.
1. ... ♕d7 2. ♕b2 ♕e7 3. ♘d4 ♔g8 4. ♘xc6 mit Gewinnstellung.
(Smyslow-Suetin, Moskou 1952)

12) 1. ... ♘e8
Dies sollte man wissen. Ein gedeckter Freibauer muss von einem Springer blockiert werden. Der Springer steht ganz gut auf d6. Er unterstützt den Vormarsch f5 (und manchmal b5). *(Jezek-Uhlmann, Praag 1956)*

12. Strategie - Kleiner Plan: D

1) 1. ... ♘e6
Zwingt den Bauern nach vorne, sodass der Läufer an Mobilität einbüßt. Nach 1. ... cxd4 2. cxd4 exd4 3. ♗xd4 ♘e6 4. ♗e3 ♘c5 5. ♗xc5 bxc5 hat Schwarz ein besseres Läuferendspiel, aber der Vorteil ist weniger groß, als in der Partie.
2. d5 ♘d8!
Auf dem Weg nach a5 um c4 anzugreifen. Der Bauer ist nicht mehr ausreichend zu decken.
3. ♔f2 ♗a6 4. ♔e3 ♘b7 mit entscheidendem Vorteil. *(Shipman Fine, New York 1945)*

2) 1. ♗f1
Schwarz drohte mit 1. ... a5 den Springer zu untergraben. Weiß sieht wegen der aktiveren Leichtfiguren weiter besser, obwohl der Vorteil nach 1. ... ♘b7! nicht groß ist. Schwarz spielte 1. ... ♘e6? und verlor eine der 36 Partien.
(Eliskases-Capablanca, Semmering 1937)

3) 1. f4
Die Bauernstruktur muss aufgebrochen werden, bevor Schwarz mit ♔d5 und e4 zuschlägt.
1. ... ♗f7 2. fxe5+ ♔xe5 3. ♘c5 mit entscheidendem Vorteil. *(Ludden-De Vreugt, Hoogeveen 1997)*

4) 1. ... h5
Schwarz schafft sich einen entfernten Freibauern.
2. ♔e3 g5 3. f4 exf4+ 4. gxf4 g4 5. f5 f6 6. ♗f1 ♗a4 7. ♘c5 ♗c1+ 8. ♔d4 ♗d1. Weiß gibt auf.
(Visier Gligoric, Montilla 1978)

5) 1. ... a6
Linien öffnen, um dem Springer auf c4 zu helfen. Eine Figur alleine auf einem starken Feld kann nichts ausrichten. Unnötig ist 1. ... h6 2. a4 a6 3. ♗e3
2. bxa6 ♖xa6 3. ♗g5 ♖fa8 4. ♘c1
Schwarz steht gut. Die weißen Bauern sind schwach und angreifbar.

6) 1. ... g5
Verteidigt das starke Feld. Auch 1. ... ♗h6 ist möglich. Der Bauernzug ist weniger flexibel, aber der Läufer kann nun auf der langen Diagonale aktiv bleiben. *(Podgorny-Pachman, Meisterschaft CSR 1954)*

7) 1. ♔h1!
Die weißen Türme machen nichts in dieser Stellung und Schwarz ist verwundbar über die f-Linie. Das Feld vor dem Doppelbauer besetzen ist ein guter Plan, nur erreicht der Springer dieses Feld nicht: 1. ♘e2 f5! 2. exf5 (oder 2. ♘g3 f4 3. ♘e2 d6) 2. ... d5.
1. ... d6 2. f4 ♗e6 3. ♗xe6 fxe6
Dies ist eine Aufgabe aus dem Kapitel 9. Weiß steht gut, aber wie weiter? *(Larsen-Zuidema, Havanna 1964)*

8) Zeichnung

9) 1. c4
Schwarz bekommt eine Mehrheit wenn er c4 spielen kann. *(Lasker-Tarrasch, Deutschland 1908)*

10) 1. ♘h4
Am Rande, aber auf dem Weg zum starken Feld f5.
1. ... ♖e5 2. g4 ♘b4 3. ♘f5. Weiß gewann in *Didishko-Kasparow, Minsk 1978*. Schwarz war damals 15 Jahre alt.

11) 1. ♖a1
Andere Züge geben weniger Vorteil: 1. e5 ♖d8 oder 1. ♖d1 ♘a6 2. ♖d7? (besser 2. b5 ♘b8 3. ♖a1 a6 4. ♖c1 axb5 5. ♗xb5+ ♔b7) 2. ... ♘b8!
1. ... a6 2. ♖d1 ♖f8 3. ♖d7 ♔b8 4. e5 mit einer gewonnenen Stellung. *(Smyslow- Matanovic, Monaco 1967)*

12) 1. ... ♘c5
Dank des Springers auf a5 kann Schwarz seinen Springer nach d3 spielen. Eine erhebliche Verbesserung seiner Aktivität.
2. ♔e2
Im Turmendspiel nach 2. bxc5 ♖xc5 3. ♘xc4 ♖xc4 hat Weiß schwache Bauern. In der Partie *Aaron-Botwinnik, Leipzig 1960* kam der schwarze Springer mit 2. ... ♘d3 zu Besuch und Schwarz gewann.

13. Mobilität - Fangen: A

1) 1. ... ♘xe4 2. ♗xe4 f5 3. ♗d3 f4
2) 1. e5 ♘xe5 (1. ... ♗xe5 2. ♕xg6) 2. f4 ♘g6 (2. ... ♘g4 3. hxg4 ♗xg4 4. ♖de1) 3. ♕xg6
3) 1. ♖xc8 ♖xc8 2. ♗d7 ♖c3 3. ♗g4
4) 1. d5 ♗f5 2. g4 ♗xc3 3.bxc3 ♗e4 4. f3
5) 1. ... b5 2. ♕xb5 ♗a6 3. ♕a4 ♘b6
6) 1. ... a5 2. ♕xb5 (2. ♕xc5 ♘xc5 3. ♗xa8 ♘d3+) 2. ... ♗a6 3. ♕c6 ♖c8
7) 1. ♖d8+ (1. ♘d6 ♖b8 *Van Putten-Mostertman, Schagen 2004)* 1. ... ♔h7 2. ♘d6 ♖d7 3. ♘xb7
8) 1. ♘b5 ♗xb5 2. cxb5 axb4 3. axb4
9) 1. ... ♕c5+ 2. ♔h1 ♖h6 3. ♕g5 f6 4. ♕xh6+ ♘xh6
10) 1. ... ♗d4+ 2. cxd4 ♖e8
11) 1. ♘e5 ♔f8 2. ♕d6+ ♔g8 3. ♕e7 (3. ♕e6+? ♔f8) 3. ... ♗g6 (3. ... ♗d7 4. ♕f7+) 4. ♘xg6
12) 1. ♗xg7 ♔xg7 2. ♕c3 (2. ♕b2 ♗f6 3. ♖a1 ♕b5) 2. ... ♗f6 3. ♖a1 ♕b5 4. ♘xb5

14. Mobilität - Fangen: B

1) 1. ♖xf7 ♔xf7 2. ♗g5 ♕h5 3. g4
2) 1. g4 ♕h6 2. g5 ♕h5 3. ♘f4
3) 1. ♗xf6 gxf6 2. ♔b3 ♖xc5 3. ♔b4
4) 1. ... ♘xc6 2. ♘xb7 ♖d7 (2. ... ♖xd3? 3. ♔xd3 ♔d7 4. ♔c4 ♔c7 5. ♘xc5) 3. ♖xd7+ ♔xd7 4. a5 ♔c7
5) 1. ♖c4 ♕b5 2. ♖b4 ♕e2 (2. ... ♕c5 3. ♕xc5) 3. ♗f3 (3. ♖e1 ♕h5)
6) 1. ♗xc4 ♕xc4 2. ♘b1 ♕a2 3. ♖f2
7) 1. ♕xg4 (1. ♗c1 ♗d4+ 2. ♘xd4 (2. ♔h1 ♗e3) 2. ... ♕xd4+) 1. ... ♕xg4 2. fxg4 ♗xb2 3. c3
8) 1. ... ♗b4 2. ♗xb4 b6 3. ♕xa6 ♘xb4
9) 1. ♗b5+ ♗d7 2. ♘c4 ♕b4 3. ♗xd7+ ♘bxd7 4. a3
10) 1. ... ♖g5+ 2. ♔f1 ♖g6 3. ♕h5 (3. ♕f4 ♕xh3+) 3. ... ♖e5
11) 1. ... g5 (1. ... ♕e5? 2. ♕g3) 2. ♕xh6 ♕e5 3. g3 (3. f4 exf3 4. ♘xf3 ♕xe3+ 5. ♔h1 ♘e4) 3. ... ♗f8
12) 1. ♘h6+ ♔h8 2. ♘f7+ ♔g8 3. ♘d6

15. Mobilität - Fangen: C

1) 1. ♘c4 ♕b4+ 2. ♗d2
2) 1. ... a5 2. ♗a3 ♖cb8
3) 1. ♖eb1 ♕c2 2. ♘e1
4) 1. ♘c3 ♘e5 2. ♖b1
5) 1. a3 ♕b6 2. ♘xe6
6) 1. h7+ ♔h8 2. ♕d4+ ♔xh7 3. ♖fb1
7) 1. a4 ♕b6 2. ♖fb1 ♕c6 3. ♗b5
8) 1. ♘a4 ♕b4 2. ♗d2 ♕a3 3. ♖f3
9) 1. ... ♕d6 2. ♗g5 f6 3. ♗e3 ♖fb8
10) 1. ♗xc5 ♕xc3 (1. ... dxc5 2. ♘a4) 2. ♗b4
11) 1. ♘a4 (1. ♘db5 ♘b4 2. ♖c1 ♔d8) 1. ... ♕a3 2. ♗c1 ♕b4+ 3. ♗d2 ♕a3 4. ♘b5
12) Zeichnung

16. Mobilität - Fangen: D

1) 1. ♘f7 ♖b6 (1. ... ♖f6 2. ♘e5+ ♔c5 (2. ... ♔b4 3. ♘d5+) 3. ♘d7+ ; 1. ... ♖d4 2. ♘e5+ ♔c5 3. ♘e6+) 2. ♘e5+ ♔b4 (2. ... ♔c5 3. ♘d7+) 3. ♘d5+ *(Prokes 1950)*
2) 1. ♘d6 ♖f3 2. ♔g2 ♖f4 (2. ... ♖f8 3. ♘e6+; 2. ... ♖f6 3. ♘e8+) 3. ♘e6+ *(Troitzky 1916)*
3) 1. ♔b5! ♖e8 2. c4+ ♔e4 (2. ... ♔e6 3. ♘g7+) 3. ♘d6+ *(Mandil 1933)*
4) 1. ♘d5+ ♔b8 (1. ... ♔d6 2. ♘c4+ ♔xd5 3. ♘b6+; 1. ... ♔d8 2. ♘b6) 2. ♘b6 ♖a7 3. ♘c6+ *(Rinck 1944)*
5) 1. ♔c2 ♖g3 2. ♘c7+ ♔e7 (2. ... ♔f6 3. ♘e4+) 3. ♘f5+ *(De Barbieri 1924)*
6) 1. ♘f3+ ♔e4 2. ♔g4 ♖a6 (2. ... ♖a5 3. ♘f6#) 3. ♘c5+ *(Bent 1980)*
7) 1. ♘f7 ♕h4 (1. ... ♕f8 2. ♘f4+ ♔h4 3. ♘g6+ ; 1. ... ♕e8 2. ♘f6+ ; 1. ... ♕g8 2. ♘f6+) 2. ♘f4+ ♕xf4 3. exf4 *(Becker 1921)*
8) 1. ♘d6 ♕a7 2.b6+ ♔xb6 (2. ... ♕xb6 3. ♘d5+) 3. ♘c8+
9) 1. ♘b7 ♕a2 (1. ... ♕g8 2. ♘c5+ ♔d5 3. ♘e7+) 2. ♘d6+ ♔d5 3. ♘b4+
10) 1. h4 ♕e6 2. ♘cb6+ ♔d3 3. ♘f4+ *(Rinck 1933)*
11) 1. ♔d1 c3 2. b3 c2+ 3. ♔c1 (3. ♔xc2? ♕c7) *(Lamoss 1968)*
12) 1. ♘d6 ♕a7 2.b6+ ♔xb6 (2. ... ♕xb6 3. ♘d5+) 3. ♘c8+ (das Gleiche wie Stellung 8)

17. Remis - Dauerschach: A

1) 1. ... ♖a2+ 2. ♔g1 ♘f3+ 3. ♔f1 ♖d2 4. c7 ♘h2+
2) 1. ♕e6+ ♔h8 2. ♘g6+ hxg6 3. ♕h3+
3) 1. ... ♘g4 2. hxg4 ♕f2+ 3. ♔h2 ♕h4+ 4. ♔g1 ♕f2+
4) 1. ♖xf8+ ♗xf8 2. ♕g8+ (2. ♘f6 ♖xc1#) 2. ... ♔xg8 3. ♘h6+ ♔h8 4. ♘f7+
5) Zeichnung
6) 1. ♘e3 ♗e6 2. ♘c2+ ♔d5 3. ♘b4+ ♔d4 4. ♘c2+
7) 1. e7 h2 2. e8♘ h1♕ 3. ♘c7+ ♔a7 4. ♘xb5+
8) 1. ♕b8+ ♔b6 2. ♕a7+ ♔c7 3. ♕b8+
9) 1. ♕xg7+ ♖xg7 2. ♖xf8+ ♖g8 3. ♖ff7 ♖a8 4. ♖xh7+
10) 1. ... ♕f3+ 2. ♖g2 ♕f1+ 3. ♖g1 ♕f3+ 4. ♕g2 ♘g3+ 5. hxg3 ♕h5+ 6. ♕h2 ♕f3+ 7. ♖g2 ♕d1+
11) 1. f4+ gxf4 2. ♕b8+ ♔f5 3. ♕xf4+ ♔g6 4. ♕f7+ ♔g5 5. ♕f4+
12) 1. ♕g8+ ♔g6 2. ♕e6+ ♔h7

18. Remis - Patt: A

1) 1. ♕e3+ ♔xe3+ 2. ♖g3+ ♔e4 Patt.
2) 1. ... ♗xe4+ 2. ♕xe4 ♕h2+ 3. ♔xh2 ♖a2+ 4. ♔h1 ♖h2+ 5. ♔xh2 Patt.
3) 1. ♖a8+ ♔h7 2. ♖h8+ ♔xh8 3. ♕h6+ ♕xh6 Patt.
4) 1. ... ♖h1+ 2. ♔xh1 ♘g3+ 3. fxg3 (3. ♔h2 ♘xf5) 3. ... ♕xg2+ 4. ♔xg2 Patt.
5) 1. ♕d8+ ♔g7 2. ♘h5+ gxh5 3. ♕g5+ ♕xg5
6) 1. ♕c2+ ♔h6 2. ♕h7+ ♕xh7 3. ♘f7+ ♔g6 4. ♘e5+ Patt *(Bent 1988)*.
7) 1. ... ♖d3+ 2. ♕xd3 ♕e3+ 3. ♕xe3 Patt.
8) 1. ♖g8+ ♖xg8 2. ♘f7+ ♗xf7 3. ♔h6 g5 Patt. *(Dehler, 1908)*
9) 1. d7 ♖d6+ (1. ... ♖xe2 2. d8♕+) 2. ♔c5 ♖xd7 (2. ... ♖d2 3. b4+ ♔a6 4. ♗xb5+ ♗xb5 5. d8♕ ♖xd8 Patt) 3. b4+ ♔a6 4. ♗xb5+ ♗xb5 Patt.
10) 1. ♗e3+ c5 2. ♖d6+ (2. ♗xc5+? ♔c6 3. ♖d6+ ♕xd6 4. ♗xd6 ♔xd6) 2. ... ♕xd6 3. bxc5+ ♕xc5 4. b4 ♕xe3 Patt.
11) 1. g4+ ♔g5 2. f4+ ♔xf4 (2. ... ♔f6 3. g5+ ♔e7 4. gxh6 ♖d2+ 5. ♔g3 ♖xa2 6. h7) 3. ♕d2+ ♖xd2 Patt. *(Cohn, 1959)*
12) 1. a7 ♘g4! (1. ... ♘h3+ 2. ♔h1 ♗f2 3. ♗g2 ♗xa7 4. ♗xh3 ♔xh3 Patt) 2. ♗h1! ♗f2+ 3. ♔g2 ♗xa7 Patt

19. Remis - Verteidigung gegen Freibauer: A

1) 1. ♖g7+ ♔f8 2. ♖g5 f1♕ 3. ♖f5+ ♕xf5 Patt.
2) 1. ♖b3 ♗f2+ 2. ♔a8 e1♕ 3. ♖b1 ♕xb1 Patt.
3) 1. ♖b4 a1♕ 2. ♘b6+ ♗xb6 3. ♖a4+ ♕xa4 *(Schade van Westrum 1941)*
4) 1. ♔h3 (1. ♖g5+? ♗xg5 2. ♔h3 g1♘+) 1. ... g1♕ 2. ♖g5+ ♕xg5 Patt.
5) 1. ♘b5 ♗xb5 2. ♗h6 ♔f6 3. ♗d2 a1♕ 4. ♗c3+ ♕xc3.
6) 1. ♔b2 a1♕+ (1. ... e2 2. ♖f4+ ♔b5 3. ♖f5+ ♔b6 4. ♖e5) 2. ♔xa1 e2 3. ♖f4+ ♔a3 4. ♖e4 ♗xe4
7) 1. ♖e3+ ♔xe3 2. ♔c3 b1♕ Patt.
8) 1. ♔f3 g1♕ 2. ♖h5+ ♔g6 3. ♖g5+ ♕xg5
9) 1. d6 ♗xd6 2. ♔a8 ♗c5 (2. ... ♗xc7) 3. ♖a7+ ♗xa7 *(Tutlayants 1963)*
10) 1. ♘e3 e1♕ 2. ♘c2+ dxc2 Patt.
11) 1. a4+! (1. ♖xc5+ ♔xc5 2. ♗g5 ♔c4 3. ♔f3 ♔b3 4. ♗c1 a4 5. ♔e4 ♔a2 6. ♔d3 ♔b1 7. ♗h6 c1♕ 8. ♗xc1 ♔xc1) 1. ... ♔b6 (1. ... ♔b4 2. ♗e1+) 2. ♗f2 c1♕ 3. ♖xc5 ♕xc5 4. ♔h1! ♕xf2 *(Mattison 1913)*
12) 1. ♖g5+ ♔f8! 2. ♘g6+ (2. ♘e6+? ♔e7) 2. ... ♗xg6! (2. ... ♔g8 3. ♖h5) 3. ♖g1 hxg1♕ (3. ... hxg1♖) *(Rinck 1906)*

20. Remis - Festung?: A

1) Ja: Weiß kommt nicht weiter wegen Patts.
2) Ja: Weiß spielt nur ♖h4 und ♖f4.
3) Ja: Weiß kommt nicht weiter wegen Patts.
4) Nein: Weiß gewinnt mit 1. ♔d7 c4 2. ♔d6 ♔c8 3. ♗d5
5) Ja: Weiß spielt ♔e2 und ♔d1
6) Nein: Weiß gewinnt mit 1. ♔d7 ♔g8 2. ♔e7 ♔h8 3. ♘f6 gxf6 4. ♔f7
7) Nein: Weiß gewinnt mit 1. ♕h1 (bei Schwarz am Zug: ja! 1. ... h3)
8) Nein: Weiß gewinnt mit 1. ♗e7! ♔xe7 2. ♔c7 ♗f8 3. d6+ ♔f7 4. d7 ♗e7 5. d8♕ ♗xd8+ 6. ♔xd8
9) Zeichnung
10) Nein: Weiß gewinnt mit 1. ♔e7 ♔c6 2. ♔d8 ♔b5 3. ♘b8
11) Ja: Der Läufer muss auf der langen Diagonale bleiben. Auf 1. ♖f7+ ♔g8 2. ♖f6 nimmt Schwarz nicht, sondern spielt 2. ... ♔g7!
12) Zeichnung

21. Remis - Unzureichendes Material: A

1) 1. ♔d2 ♔b6 (1. ... ♗a2 2. c3 b3 3. ♔c1) 2. ♔c1 ♗a2 3. c3! bxc3 (3. ... b3 4. ♔b2) 4. ♔c2 *(De Feijter 1941)*
2) 1. ♔f4 (1. ♔h6? ♗e4 2. ♔g5 ♔xa5) 1. ... ♗h1 2. ♔g5 ♗b7 3. ♔h5 ♔xa5 4. ♔h6 ♗e4 5.b7 ♗xb7 6. ♔xh7
3) 1. ♘f5+ ♔f8 (1. ... ♔xg6 2. ♘e7+) 2. g7+ ♗xg7 3. ♘e7 ♖h8 4. ♘g6+ *(Prokes 1941)*
4) 1. ♖b1 ♔c2 2. ♖g1! ♗f2 3. ♖a1! ♔b2 4. ♔g2! ♔xa1 5. ♔xf2 *(Fritz 1931)*

5) 1. d6! (1. ♔e8? d6 2. ♔d7 ♔g2 3. ♔c6 ♔f3! 4. ♔b7 ♔e4 5. ♔xa6 ♔xd5) 1. ... ♗xd6 2. ♔e8 ♗b4 3. ♔xd7 ♗xa5 4. ♔c6 (4. ♔c8) 4. ... ♗e1 5. a5! ♗xa5 6. ♔b7 ♗d2 7. ♔xa6 *(Havel 1944)*
6) 1. ♖a1 ♗e5+ 2. ♔b4 ♗xa1 3. ♔a3 ♔xc1 4. ♔xa2 ♗b2 *(Pogosjants 1978)*
7) 1. ♔g5+ ♘h7+ 2. ♔h6 ♕xh8 3. g7 *(Kuznetsov 2015)*
8) 1. ♔e5 ♗b3 2. g8♘! f6+ 3. ♘xf6 exf6+ 4. ♔xf6 *(Richter 1960)*
9) 1. ♘e4+ ♘gxe4 (1. ... ♘cxe4 2. ♗xe5+ ♕xe5 (2. ... ♔xe5 3. ♘c4+) 3. ♘g4+) 2. ♗xe5+ ♕xe5 (2. ... ♔xe5 3. ♘c4+) 3. ♘g4+ *(Von Holzhausen 1912*)
10) 1. ♘c6 ♗xd7 2. ♘e5
11) 1. ♘a5! ♔xa5 2. d8♘! *(Comay 1990)*
12) 1. ♘c6! (1. ♘d5? ♖xa7+ 2. ♔xa7 ♗xd5) 1. ... ♖xa7+ (1. ... ♗xc6; 1. ... ♖b1) 2. ♔xa7 ♗xc6 3. ♔b8 *(Dankiewicz 1978)*

22. Remis - Falscher Läufer: A

1) 1. a4! (1. g8♕? ♗xg8 2.b4 (2. a4 b4!) 2. ... ♔b3!) 1. ... bxa4! 2. g8♕ ♗xg8 3.b4 axb3 *(Lewitt 1919)*
2) 1. bxa5 bxa5 2. ♔f2 ♗xf3 3. ♔e3 und der König erreicht die Ecke.
3) 1. g3 h3 2. ♔f3 (2. ♔f4? ♗g1 3. ♔f3 ♔f6 4. g4 ♗h2) 2. ... ♗g1 3. g4 ♗h2 4. g5
4) 1. ♔f4! (1. ♔f5 ♔g3 ; 1. c7 ♗xc7+ 2. ♔f5 h6) 1. ... ♔h3 2. c7 ♗xc7+ 3. ♔g5 ♗f4+ 4. ♔xf4 h5 5. ♔f3
5) 1. c6! ♗xc6 (1. ... ♔e7 2. c7 ♔d7 3. ♗a4!) 2. ♗a4! bxa4 3. ♔d2! (3. ♔d1? ♗e4! 4. ♔c1 a3) 3. ... a3 (3. ... ♗e4 4. ♔c3!) *(Ojanen 1957)*
6) 1. ♔g7! (1. ♘a6? bxa6 2. ♔g7 a5) 1. ... ♗xe4 (1. ... ♔xb8 2. ♔xh7 b5 3. e5 ♔c7 4. ♔g7; 1. ... b5 2. ♔xh7 b4 3. ♘c6 b3 4. ♘a7+ ♔d7 5. ♘b5 b2 6. ♘c3 ♔e6) 2. ♘a6! bxa6 (2. ... b6 3. ♔f6 ♔b7 4. ♘b4 b5 5. ♔e5 ♗h7 6. ♔d4 ♔b6 7. ♔c3; 2. ... b5 3. ♔f6 ♗b7 4. ♘b4 ♔c7 5. ♔e5 ♔b6 6. ♔d4 ♔a5 7. ♔c3) 3. ♔f6 a5 4. ♔e5 a4 5. ♔d4 a3 6. ♔c3 ♗d5 7. ♔c2 ♗a2 8. ♔c3! (8. ♔c1? ♔c7) 8. ... ♗c4 9. ♔c2 ♗a2 10. ♔c3 ♗b1 11. ♔b3 a2 12. ♔b2
7) 1. ♖b4 cxb4 2. ♔xd4 b3
8) 1. ... ♖g3+ 2. ♔xf4 ♖g4+
9) 1. ♖h6+ ♔b5 2. ♖h5+ ♔b4 3. ♖a5 ♔xa5 4.b4+ ♔xb4 5. ♔b2 *(Kivi 1979)*
10) 1. d7! ♗h4 2. ♔c7! ♔d4 3. ♔d6! ♔xc4 4. ♔e5 ♗d8 5. ♔f4
11) 1. a6 (1. c8♕+ ♖xc8 2. ♘d6+ ♔d7 3. ♘xc8 ♔xc8 4. ♔c5 ♗e2) 1. ... bxa6 2. c8♕+ ♖xc8 3. ♘d6+ ♔d7 4. ♘xc8
12) 1. f8♕+ ♗xf8 2. ♘f7+ ♔g8 3. ♘h6+ gxh6 4. ♔e3

23. Eröffnung - Welcher Entwicklungzug?: A

1) a) 1. ♕d6 Kein schlechter Zug. Weiß steht besser, weil die Dame schwer von d6 wegzujagen ist.
b) 1. ♗d3 Ein Entwicklungszug, der es Schwarz nicht schwierig macht.
c) 1. ♘a4!
Zweimal mit der gleichen Figur ziehen ist hier ganz gut. Weiß droht mit 2. ♘b6 und 3. ♘xc8 Material zu erobern. Schwarz verteidigte sich gegen diese Drohung mit 1. ... ♘bc6? 2. ♗b6 mit Damengewinn. *(Hector-Vidarsson, Reykjavik 1996)*
2) a) 1. ♘f3 Schlecht, Schwarz gewinnt mit 1. ... ♘e4 2. ♗h4 ♕xh4.
b) 1. e3
Der richtige Zug. Weiß pariert beide Drohungen (... ♘e4 und ... ♗xf2).
c) 1. ♘c3 Verhindert 2. ... ♘e4 aber nun gewinnt 2. ... ♗xf2+.
3) a) 1. ... ♗e6
Dieser Zug wird von der Theorie empfohlen. Weiß kann seinen Bauern mit 2. ♗xe6 fxe6 3. ♕b3 zurückgewinnen aber nach 3. ... ♕d7 hat Schwarz bequemes Spiel.
b) 1. ... ♗c5 Schwarz muss mit 2. ♘g5 ♘h6 3. ♘xf7 ♘xf7 4. ♗xf7 ♔xf7 5. ♕h5+ rechnen, wonach Weiß seinen Bauern mit besserem Spiel zurückgewinnt.
c) 1. ... ♗g4? Die Schlechteste der drei. Nach 2. ♕b3 ♕d7 3. ♗xf7+ (aber nicht 3. ♕xb7? ♖b8 4. ♗xf7+ ♔d8 5. ♕a6 ♗xf3 6. gxf3 ♖b6 7. ♕c4 ♘e5) 3. ... ♕xf7 4. ♕xb7 ♖c8 5. ♕xc6+ ♗d7 6. ♕a6 ♘f6 7. e5 ♘e4 8. ♖e1 ♘c5 9. e6 ♘xe6 10. ♘g5 gab Schwarz auf. *(Pytel-Castro, Dortmund 1977)*
4) a) 1. ... e6
Das Beste. Die Aktion von b) bringt nichts ein: 2. ♘g6 fxg6 3. ♕xg6+ ♔e7.
b) 1. ... e5 Guter Zug, außer nach 2. ♘g6 fxg6? (besser ist 2. ... ♗b4+ obwohl Weiß nach 3. c3 fxg6 4. ♕xg6+ ♔f8 5. cxb4 exd4 6. 0-0 gut steht) 3. ♕xg6+ ♔e7 4. ♘f5#
c) 1. ... ♘gf6 Weiß bekommt Vorteil mit 2. ♘g6 ♖g8 (2. ... ♘c5 3. ♕c4 fxg6 4. ♕xc5 ist auch besser für Weiß) 3. ♗f4.
5) a) 1. ♘f3? Nach 1. ... ♘b4 hat Weiß große Probleme.
b) 1. a3? Weiß löste nach 1. ... ♘d4 die Problemen durch Aufgabe der Partie. *(Kox-Welling, Eindhoven 1973)*
c) 1. e3
Schwarz hat Kompensation für den Bauern nach 1 ... ♘b4 2. ♗b5+ ♔e7
6) a) 1. ... dxe4 Gefährlich nach 2. ♘g5! (nicht 2. ♘xe5 ♕a5+).
b) 1. ... ♗d6
Der beste Zug. Schwarz hält sein Zentrum aufrecht.
c) 1. ... ♗g4 ist zu aktiv. Schwarz muss nach 2. exd5 cxd5 3. h3 auf f3 schlagen und das kostet Zeit und einen Läufer.
7) a) 1. ... ♗xd2+
Der Gewinner. Schwarz hat nach 2. ♕xd2 ♘c6 3. ♖d1 e5! das Beste vom Spiel.
b) 1. ... ♕xd4 ist zu habgierig. Schwarz ist verloren nach 2. ♗xb4! ♕e4+ 3. ♗e2 ♕xh1 4. ♕d6! ♘c6 5. ♗f3! ♘xb4 (5. ... ♕xg1+ 6. ♔e2 ♘d4+ 7. ♕xd4) 6. 0-0-0! *(Griffith-Brainin 1943)*

c) 1. ... ♘c6 bereitet Weiß nicht allzu große Sorgen nach 2. ♗xb4 ♘xb4 3. ♘f3 ♘c2+ 4. ♕xc2 ♕xf3 5. ♖g1 0-0 6. ♗g2

8) a) 1. ... h5
Schwarz steht immer schlechter, aber dies ist spielbar. Schwarz setzt mit ♘e7, g6 und ♘f5 fort.
b) 1. ... ♕c7 Greift e5 an, aber nach 2. ♗d4 steht die Dame doch nur verwundbar auf der offenen c-Linie.
c) 1. ... f5 Die Stellung öffnen mit einem Entwicklungsrückstand ist keine gute Strategie: 2. exf6 ♘xf6 (besser 2. ... ♕xf6 3. ♗d4 ♘h6 4. ♕h5+ ♕f7 5. ♕g5 und Weiß steht besser) 3. ♕g6+ und matt. *(Pulnikow-Oserow, Togliatti 1984)*

9) a) 1. ... ♘b4
Eine richtige Entscheidung. Nach 2. ♗c2 (2. ♕a4+ ♗d7 3. ♕b3 ♗e6 4. ♕a4+ ♕d7 oder 2. ♗b5+ c6) 2. ... ♕xd1+ hat Schwarz entscheidenden Vorteil. *(Guinari-Rastrelli, Bologna 1925)*
b) 1. ... f6 Weiß nimmt das Bauernopfer nicht an und spielt 2. 0-0 ♘gxe5 3. ♗xe5 fxe5 4. ♗b5.
c) 1. ... ♗e6 Ein passiver Entwicklungszug. Schwarz muss nur noch sehen, dass er nach 2. 0-0 den Bauern zurück gewinnt.

10) a) 1. ♖e1 Schwarz kann rochieren.
b) 1. ♗xf6!
Die Pointe dieses Zuges ist, dass nach 1. ... ♕xf6 2. ♘xe6 folgt. Weiß steht in allen Fällen besser: 2. ... ♗xe6 3. ♗xe6 fxe6 (3. ... ♕xe6 4. ♖e1 oder 3. ... 0-0 4. ♗d5) 4. ♕h5+. Schwarz muss mit dem g-Bauern schlagen und das erwies sich als gut für Weiß in der Partie *Sutowsky-Bychowsky, Tel Aviv 1995*: 1. ... gxf6 2. ♕g4 (Schwarz kann sich nun nur schwierig weiter entwickeln.) 2. ... ♗xd4 3. cxd4 h5 4. ♕g7 ♔e7 5. d5! ♕g8 (5. ... exd5 6. ♗xd5! ♕xd5 7. ♕xh8 ♗h3 8. ♕g7) 6. d6+ ♔xd6 7. ♕xf6 ♗d7 8. ♖fd1+ ♔c7 9. ♗e2
c) 1. ♕e2 Schwarz kann rochieren.

11) a) 1. ... a6 Jagt den Läufer auf ein besseres Feld.
b) 1. ... ♘e4
Der beste Zug. Weiß ist noch nicht völlig entwickelt. Weiter stehen zwei Figuren ungedeckt und es droht schon 2. ... ♕a5 mit Gewinn. Nach 2. ♕a4 (2. ♗e3 ♕a5) 2. ... ♗c5 3. ♗e3 ♗xe3 4. ♖xe3 ♕f6 hat Schwarz großen Vorteil.
c) 1. ... ♗e6 Passive Verteidigung ist nicht nötig.

12) a) 1. c3
Der Beste. Nach 1. ... ♗e7 2. ♕a4 ♘h6 3. ♘e4 0-0 (3. ... ♘f5 4. ♖d1 b5 5. ♕c2) 4. ♗xh6 gxh6 5. ♖fd1 ♕e8 6. ♕xd7 ♗xe4 7. ♕xc7 ♗c5 8. b4 ♗e7 9. ♘d4 ♗xg2 10. ♔xg2 ♕d8? 11. ♘xe6 bekam Weiß entscheidenden Vorteil. *(Quinteros-Miana, ARG 1975)*
b) 1. ♖e1 Schwächt Punkt f2 sodass Schwarz mit ♗c5 immer ein Tempo gewinnt.
c) 1. ♕e2 Ein normaler Zug in solchen Stellungen. Die Dame steht nicht immer glücklich auf e2 in Zusammenhang mit a5 und ♗a6

24. Doppelangriff: A

1) Zeichnung
2) 1. ♗xg7 ♕xg7 2. ♘f6+ ♔f8 3. ♖xg7 ♔xg7 4. ♘h5+
3) 1. ... ♗xe4 2. fxe4 ♕xe3 3. ♕xe3 ♘g4+
4) 1. ... ♖g2 2. ♕d4 ♘f4+ 3. ♕xf4 gxf4 4. ♔xg2 e5
5) 1. b4 ♗b6 2. b5 ♘a5 3. ♘e7+
6) 1. ♖e1+ ♗xe1 2. ♕xe1+ ♔d7 3. ♘f6+
7) 1. ... ♖h3 2. ♕xh3 ♘f4 3. ♕g3 ♘e2+
8) 1. ... ♗xf3 2. ♗xf3 (2. ♘f4 ♗xg2 3. ♔xg2 ♗xf4 4. gxf4 ♘d7) 2. ... ♗d2
9) 1. ♖xc4+ ♔xc4 2. ♘d2+ ♔c5 3. ♘b3+
10) 1. ... ♕xf4+ 2. ♔xf4 g5+ 3. ♔g4 ♘e3+
11) 1. ♖xb4 axb4 2. ♘d5
12) 12) 1. ... ♖d6 2. b4 ♖a6+ 3. ♔b3 ♘c5+

25. Ausschalten der Verteidigung: A

1) 1. ... ♖xf4 2. ♕xf4 ♕xe2 3. ♖xe2 ♖b1+
2) 1. ... ♕c1+ 2. ♕d1 (2. ♖d1 ♖c2) 2. ... ♖c2 3. h3 ♕xd2
3) 1. ... ♘f2+ 2. ♖xf2 (2. ♔g1 ♘e4+) 2. ... ♗d4 3. ♕xd4 ♖e1+
4) 1. ... ♗h6 2. ♗xh6 ♕f2+ 3. ♔h1 ♕f1+ 4. ♖xf1 ♖xf1#
5) 1. ♖xe8 (auch 1. ♕b5 gewinnt) 1. ... ♕xe8 2. ♕a4 ♕xa4 3. ♖b8+
6) 1. ♘e7+ ♖xe7 2. ♕xf6 ♕xf6 3. ♖d8+
7) 1. ... ♖xa3 2. bxa3 ♕xa1+ 3. ♖b1 ♖e1+ 4. ♕f1 ♖xf1+
8) 1. ... ♖xd2 2. ♖xd2 ♕xg3 3. ♕xg3 ♖c1+
9) 1. ♘b3 ♕e7 2. ♖xe5 ♕xe5 3. ♕xe5 ♖xe5 4. ♖d8+
10) 1. ♘f5 exf5 2. ♕xc8+ ♘xc8 3. ♖e8#
11) 1. ... ♖dxe8 2. ♕xe8 h6
12) 1. ... ♖d1+ 2. ♖xd1 ♕xc3

26. Abzugsangriff: A

1) 1. ♖xd6 ♖xd6 2. ♕xf8+ ♔xf8 3. ♗h6+
2) 1. ... ♕g1+ 2. ♔xg1 d1♕+ 3. ♕xd1 e2+
3) 1. ♖c8+ ♔e7 2. ♖e8+ ♔xe8 (2. ... ♔f7 3. ♗g6+ ♖xg6 4. ♕e7#) 3. ♗c6+ (3. ♗g6+? ♖xg6 4. ♕xd4 ♖gxg2+) 3. ... bxc6

4. ♕xd4
4) 1. ... ♖xg2+ 2. ♔xg2 ♗xd5+ 3. ♔h3 ♗g2+ 4. ♔xg2 ♕xd4
5) 1. ♖xe7+ ♔xe7 2. ♕e4+ ♔f8 3. ♘e6+
6) 1. ... ♘f3+ 2. gxf3 ♕g6+ 3. ♔h1 ♘g3+
7) 1. ♖a1 ♖xa1 2. ♕f8+ ♔b7 3. c6+ ♔xc6 4. ♕xb4
8) 1. ♘f7+ ♖xf7 2. ♘e5
9) 1. ♗xg7 ♗xg7 2. ♕h5 h6 3. ♗h7+
10) 1. ♘g6 hxg6 2. ♕xd6
11) 1. ... ♖f7 2. ♗h3 ♗g5 (2. ... ♗c5? 3. ♖d8+) 3. ♗xg5 ♖xd7
12) Zeichnung

27. Doppelangriff: B

1) 1. ♗xh7+ ♔xh7 2. ♕c2+ ♔g8 3. ♗c7
2) 1. ♖d8+ ♔g7 2. f5 ♗xf5 3. ♕c5
3) 1. ♘fxd5 ♘xd5 2. ♕h5 ♘f6 3. ♕b5+
4) 1. ... ♖c1+ 2. ♘f1 ♖xf1+ 3. ♔xf1 ♕b5+
5) 1. ♘xf5 ♗xf5 2. ♗xf5 ♖xf5 3. ♕d5+
6) 1. ... ♕e6 (1. ... ♖xh3+ 2. ♔xh3 ♕f7) 2. ♖f2 ♖xh3+ 3. ♔xh3 ♕h6#
7) 1. ♕h5 ♕h6 (1. ... h6 2. ♕f7+ ♔h8 3. ♕f5) 2. ♕f7+ ♔h8 3. ♕xb7
8) 1. ♘d5 exd5 2. ♖xe7 ♕xe7 3. ♕xf5+
9) 1. ... d3 2. hxg4 dxe2 3. ♕xe2 ♕d4+
10) 1. ♕f6+ ♕xf6 2. ♖xg8+ ♔xg8 3. e8♕+
11) 1. ... ♕h3 2. gxh3 ♘f2++ 3. ♔g1 ♘xh3#
12) 1. ♗e4 ♕a6 2. ♖xe7 ♖xe7 3. ♕b8+

28. Ausschalten der Verteidigung: B

1) 1. h6+ ♔h8 2. ♗e6 d5 3. ♕e5+
2) 1. ♖e6 ♗xe6 (1. ... ♕xe6 2. ♗xe6; 1. ... fxe6 2. ♗xf6) 2. ♗xf6
3) 1. ... ♖c1+ 2. ♗xc1 ♕h3+ 3. ♖h2 ♕f1#
4) 1. ♘xf5+ gxf5 2. ♖e6+ fxe6 3. ♕f6#
5) 1. ♖e5 ♗xe5 2. f6 ♖g8 3. ♗g7+
6) 1. ♖g5 hxg5 2. ♕c7 (2. ♕d7? ♕f1+ 3. ♔a2 ♕c4+; 2. ♕b7? ♕f1+ 3. ♔a2 ♕c4+)
7) 1. ♖e7 ♘xe7 (1. ... ♘xc3+ 2. bxc3 ♕c4 3. ♕xf8+ ♔xf8 4. ♖d8#) 2. ♕xf8+! ♔xf8 3. ♖d8#
8) 1. ♕b3+ ♔h8 2. ♘f7+ ♔g8 3. ♖d7 ♘xd7 (3. ... ♕xd7 4. ♘e5+) 4. ♘h6+ ♔h8 5. ♕g8+ ♖xg8 6. ♘f7#
9) 1. ♗c7 ♕xc7 2. ♖xc5+ ♕xc5 3. ♕b7+ ♔xa5 4. ♖a1#
10) 1. ♗e5 ♖xe5 2. ♘e8 ♘f5 3. ♘f6+ ♔h8 4. ♕g8#
11) 1. ... ♗f2 2. ♗xf2 (2. ♕xf2 ♖xe1 3. ♖g1 (3. ♖xe1 ♖xe1+) 3. ... ♖1e2) 2. ... ♕xg2#
12) 1. ♘d7! (1. ♘f7+ ♖xf7 2. gxf7 g5 3. ♖xf6 ♔g7) 1. ... ♗xd7 2. ♖f3 ♗e6 3. ♖fxh3+ ♗xh3 (3. ... ♔g8 4. ♖h8#) 4. ♖xh3#

29. Ausschalten der Verteidigung: C

1) 1. ♖a1+ ♖a2 2. ♖a4+ bxa4 3. b4#
2) 1. ... a3 2. ♕xa3 ♖h1+ 3. ♔b2 ♖b1#
3) 1. ... ♖e3 2. fxe3 ♘h3
4) 1. ♖h7 ♗xh7 2. ♕h8+ ♗g8 3. ♕h6#
5) 1. f5+ ♕xf5 2. ♕g7+ ♔h5 3. g4+ ♕xg4 4. ♕h7#
6) 1. ♕e5+ ♔f8 2. ♕f6 ♕xe7 3. ♕h8#
7) 1. ... f6+ 2. exf6 ♖e5+ 3. ♔h4 ♖h5+ 4. ♔g3 ♖h3#
8) 1. ♕g8+ ♗f7 2. ♕d8 ♖xg4 3. ♕d7#
9) 1. ♖g6 ♘g3 2. ♖g4+ ♖xg4 3. ♘h3#
10) 1. ♖d7 ♗xd7 2. ♕d6+ ♖e7 3. ♕h6+ ♔e8 4. ♖g8#
11) 1. ... ♖e4+ 2. dxe4 ♗a6
12) 1. ♗d7+ ♗xd7 2. ♘d5

30. Fesselung: A

1) 1. ... ♕xd5 2. cxd5 ♖e1+ 3. ♔g2 ♗f1+ 4. ♔g1 ♗h3#
2) 1. ♘xe6+ ♗xe6 2. ♕b4
3) 1. ♘c6 ♕f6 2. ♘e7+ ♕xe7 3. ♕xf5
4) 1. ♖xc5! (1. ♘xc5? ♖xc5 2. ♕a3 ♖c8) 1. ... ♖xc5 2. ♕a3 ♖c8 3. ♖c1
5) 1. ♕a4+ ♕c6 2. ♖d8+ ♔xd8 3. ♕xc6
6) 1. ... ♘xg5 2. fxg5 ♖xe3
7) Zeichnung
8) Zeichnung
9) 1. ... ♘xb3+ 2. ♘xb3 ♗xa4 3. ♖d3 ♕b7

10) 1. ♗d5 ♖xd5 2. ♕xe6+ ♖d7 3. ♖xd4
11) 1. ♕e4 ♔h8 (1. ... ♗xd5 2. ♕xd5+ ♔h8 3. ♖xe5) 2. f4
12) 1. ... ♗d5 2. ♕e2 ♕b1

31. Bauernendspiel - Schlüsselfelder: A

1) 1. ♔d7! (1. ♔c7? a3 2. ♔d6 ♔d4!) 1. ... a3 2. ♔e6! ♔d4 (2. ... ♔e4 3. ♔f6!) 3. ♔f5 ♔c3 4. ♔e4 ♔b2 5. ♔d3 ♔xa2 6. ♔c2 *(Grigoriev 1925)*
2) 1. ♔g7 h5 2. ♔f6! (2. ♔g6? h4 3. ♔g5 h3) 2. ... h4 3. ♔e5 h3 4. ♔d4 ♔g2 5. ♔e3 ♔xh2 6. ♔f2
3) 1. ♔f4 ♔d5 2. ♔e3 ♔c4 3. a4! (3. ♔d2 ♔b3 4. a4 ♔xa4) 3. ... bxa4 4. ♔d2 ♔b3 5. ♔c1 *(De Feijter 1932)*
4) 1. ♔h8! (1. ♔f8 ♔f6 2. ♔g8 ♔e5 3. ♔f7 ♔d4 4. ♔e6 ♔c3 5. ♔d5 ♔b2 6. ♔c4 ♔xa2) 1. ... ♔f6 2. ♔h7! ♔e5 3. ♔g6 ♔d4 4. ♔f5 ♔c3 5. ♔e4 ♔b2 6. ♔d3 ♔xa2 7. ♔c2 *(Kovalenko 1977)*
5) 1. ♔f8 (1. ♔h7? ♔f5 2. ♔g7 ♔e4 3. ♔f6 ♔d3 4. ♔e5 ♔c2 5. ♔d4 ♔xb2) 1. ... ♔e6 2. ♔e8 ♔d6 3. ♔d8
6) 1. ♔f4! (1. ♔e3 ♔c4 2. ♔d2 (2. a4 ♔b4 3. ♔d4 ♔xa4 4. ♔c3 b5 5. ♔b2 ♔b4) 2. ... ♔b3) 1. ... b5 (1. ... ♔c4 2. ♔e5 ♔b3 3. ♔d6 ♔xa3 4. ♔c6=) 2. ♔e3 ♔c4 3. a4 bxa4 4. ♔d2 *(Iriarte 1975)*
7) 1. ♔c4 ♔b2 ((1. ... ♔a4 2. ♔d4 ♔b5 3. ♔e4 ♔c6 4. ♔f5! – 4. ♔f4? h3=) ♔d3 ♔c1 3. ♔e2 ♔c2 4. ♔f3 *(Moravec 1952)*
8) 1. ♔b5 ♔c3 2. ♔c5 ♔d3 3. ♔d5 ♔e3 4. ♔e5 ♔f3 5. ♔f5 ♔g3 6. h6! *(Selesniev 1914)*
9) 1. ♔g7! h5 (1. ... ♔d3 2. ♔xh7) 2. ♔g6 h4 3. ♔g5 h3 4. ♔g4 ♔d3 5. ♔xh3 ♔e4 6. ♔g4 *(Grigoriev 1938)*
10) 1. ♔g5 (1. ♔g7? h5 2. ♔g6 h4 3. ♔g5 ♔c6 4. ♔xh4 ♔d7 5. ♔g5 ♔e8 6. ♔g6 ♔f8=) 1. ... ♔c4 2. ♔h6 ♔d5 3. ♔xh7 ♔e6 4. ♔g6 (4. ♔g7? ♔f5=) 4. ... ♔e7 5. ♔g7 ♔e6 6. h4 ♔f5 7. h5
11) 1. ♔c6! (1. ♔c5? ♔b7 2. ♔d6 ♔c8! 3. ♔e7 ♔c7 4. ♔f6 ♔d6 5. ♔g5 h3 6. gxh3 ♔e7=) 1. ... ♔b8 (1. ... ♔a6 2. ♔d6 ♔b6 3. ♔e6 ♔c6 4. ♔f5 h3 5. gxh3 ♔d7 6. ♔f6 ♔e8 7. ♔g7) 2. ♔d7! (2. ♔d6? ♔c8=) 2. ... ♔b7 3. ♔e6 ♔c7 4. ♔f5 h3 5. gxh3 ♔d7 6. ♔f6 ♔e8 7. ♔g7 *(Moravec 1952)*
12) 1. ♔d2 (1. ♔xd3? ♔e1 2. ♔c2 (2. a4 ♔d1) 2. ... ♔e2 3. a4 ♔e1!=) 1. ... ♔f2 2. a4 ♔f3 3. ♔xd3

32. Bauernendspiel - Schlüsselfelder: B

1) 1. ♔e6! (1. ♔xd5 ♔f7 ; 1. ♔xf5 ♔d7) 1. ... ♔d8 2. ♔xd5 f4 3. ♔e4 ♔e7 4. ♔xf4 ♔f6 5. ♔e4 ♔e6 6. e3 *(Glaser 1939)*
2) 1. a3 (1. a4? ♔a8 2. a5 ♔b8 3. b6 axb6 4. axb6 ♔a8 5. b7+ ♔b8 6. ♔b6 Patt.) 1. ... ♔a8 2. a4 ♔b8 3. a5 ♔a8 4. b6 axb6 5. axb6 ♔b8 6. b7 *(Fahrni)*
3) 1. ♔b5! (1. ♔b6? ♔b8 2. ♔a5 ♔c7 3. ♔b5 ♔c8=. Auch gut ist 1. ♔a5! ♔a7 2. ♔b5 ♔b8 3. ♔b6 ♔a8 4. ♔c7) 1. ... ♔a7 2. ♔a5 ♔a8 3. ♔a6 ♔b8 4. ♔b6 ♔a8 5. ♔c7 *(Verburg 1985)*
4) 1. ♔h4 ♔g7 2. ♔g5! (2. e5? ♔xh7= ; 2. h8♕+? ♔xh8 3. ♔xh5 ♔h7=) 2. ... ♔xh7 (2. ... h4 3. ♔xh4 ♔xh7 4. ♔h5 ; 2. ... ♔h8 3. ♔g6 h4 4. e5 und matt auf e8.) 3. ♔xh5 ♔g7 4. ♔g5 ♔f7 5. ♔f5 ♔e7 6. ♔e5 ♔f7 7. ♔d6 *(Herberg 1941)*
5) 1. g8♘+ ♔h7 2. ♔c2 (2. ♘f6+? ♔g6 3. ♔c2 ♔xf6 4. ♔xd2 ♔f5=) 2. ... ♔xg8 3. ♔xd2 ♔f7 4. ♔e3 ♔e6 5. ♔e4
6) 1. ♔f2! (1. b4? ♔g4 2. ♔e3 ♔f5 3. ♔d4 ♔e6 4. ♔c5 a5 5. bxa5 ♔d7 ; 1. ♔f3? ♔h2! 2. b4 ♔g1=) 1. ... ♔g4 2. ♔e3 ♔f5 3. ♔d4 ♔e6 4. ♔c5 ♔d7 5. ♔b6 ♔c8 6. ♔xa6 ♔c7 7. b4 *(Leick 1948)*
7) 1. ♔c2! (1. b3? ♔e7 2. ♔b2 a4! 3. b4 ♔d6 4. ♔a3 ♔c6 5. ♔xa4 ♔b6= ; 1. ♔b1? ♔e7 2. ♔a2 ♔d6 3. ♔a3 ♔c6 4. ♔a4 ♔b6=) 1. ... a4! (1. ... ♔e7 2. ♔b3 ♔d6 3. ♔a4) 2. ♔b1! (2. ♔c3? a3! 3. b3 ♔e7=) 2. ... a3 3. b3! (3. b4? ♔e7 4. ♔a2 ♔d6 5. ♔xa3 ♔c6 6. ♔a4 ♔b6=) 3. ... ♔e7 4. ♔a2 ♔d6 5. ♔xa3 ♔c6 6. ♔a4 ♔b6 7. ♔b4 *(Dedrle 1921)*
8) 1. e3 (1. e4? g5 2. e5 ♔g8 3. ♔e7 g4 4. e6 g3=) 1. ... g5 2. ♔xg5 ♔g7 3. ♔f5 ♔f7 4. e4 ♔e7 5. ♔e5
9) 1. a5! (1. ♔h5? a5 2. ♔g5 ♔g8 3. ♔f6 ♔h7 4. ♔e6 ♔xh6 5. ♔d6
10) 1. ♔b4! ♔g5 2. ♔c5 ♔f4 3. ♔d4! ♔f5 4. ♔xd5 *(Moravec 1940)*
11) 1. a3 (1. a4? ♔b7 2. b3 ♔c7! 3. a5 bxa5 4. ♔xc5 a4 5. bxa4=) 1. ... ♔b7 2. a4 ♔c7 3. a5 bxa5 4. ♔xc5 a4 5. ♔b4 a3 6. ♔xa3
12) 1. ♔b4 (1. c4? ♔b6 2. ♔b4 bxc4 3. ♔xc4 e3! 4. fxe3 ♔c6=) 1. ... ♔b6 2. c3 ♔c6 3. c4 bxc4 4. ♔xc4 ♔d6 5. ♔d4 e3 6. fxe3! *(nach Herberg 1956)*

33. Bauernendspiel - Schlüsselfelder: C

1) 1. ♔f4 (1. ♔e4 ♔g4 2. ♔e3 ♔f5 3. ♔d2 ♔e4 4. ♔c3 ♔d5) 1. ... c3 (1. ... ♔h4 2. ♔e3 ♔g4 3. ♔d2 ♔f4 4. ♔c3) 2. ♔e3 c4 3. ♔e2 ♔g4 4. ♔d1 (1955)
2) 1. ♔g2 (oder gleich 1. b6 cxb6 2. ♔g2 ♔g6 3. ♔f2 ♔f6) 1. ... ♔g6 2. ♔f2 ♔f6 3. ♔e2 ♔e6 4. ♔d2 ♔d6 5. b6 cxb6 6. ♔c2 ♔c6 7. ♔b2 *(Guy 1941)*
3) 1. ♔f5 ♔g7 2. e7! (2. ♔e4? ♔f8 3. ♔d4 ♔e7 4. ♔d5 f5) 2. ... ♔f7 3. e8♕+ ♔xe8 4. ♔e6 (4. ♔xf6? ♔d7 5. ♔f5 ♔c6 6. ♔e4 ♔c5 7. ♔d3 ♔d5)
4) 1. ♔b2 ♔c4 2. ♔a3 b2 3. ♔a2
5) 1. ♔h8! *(Moravec 1952)*
6) 1. ♔c2 ♔d6 2. f6 gxf6 3. ♔d2
7) 1. ♖xb6 ♖xf3+ 2. ♔g2 axb6 3. ♔xf3
8) 1. ♔e6 ♔e8 2. d3 ♔f8 3. d4 ♔e8 4. d5 ♔f8 5. d6 exd6 6. ♔xf6
9) 1. ♔f2 b4 2. ♔e2! (2. ♖xe4+ ♔xe4 3. ♔e2 b3 4. ♔d2 ♔d4 5. ♔d1 ♔d3 6. ♔c1 ♔c3 7. ♔b1 b2) 2. ... b3 3. ♔d1! (3. ♖xe4+ ♔xe4 4. ♔d2 ♔d4 5. ♔d1 ♔d3)
10) 1. ♔g3! (1. ♔g4? ♔c2! 2. ♔f4 (2. ♔f3 ♔d3) 2. ... ♔d3 3. ♔e5 ♔c4) 1. ... ♔c2 2. ♔f2! ♔d3 (2. ... ♔d2 3. ♔f1) 3. ♔e1 *(Grigoriev 1931)*
11) 1. g6 (1. ♔g2 ♔g4) 1. ... fxg6 2. f5 gxf5 3. ♔g1 ♔g5 4. ♔f1 ♔g4 5. ♔g2 ♔f4 6. ♔f2 *(Mattisson 1918)*

12) 1. ♔f2! c5 (1. ... ♔d2 2. c5 ♔d3 3. ♔e1 ♔d4 4. ♔d2 ♔xc5 5. ♔c3) 2. ♔e3 ♔c2 3. ♔e2 ♔c3 4. ♔d1 ♔xc4 5. ♔c2 *(Mandler 1949)*

34. Bauernendspiel - Wettrennen: A

1) 1. ♔f7 (1. e4? ♔g8=) 1. ... g5 2. e4 g4 3. e5 g3 4. e6 g2 5. e7 g1♕ 6. e8♕+ ♔h7 7. ♕e4+ ♔h6 8. ♕h4# *(Pogosjants 1976)*
2) 1. ♔e2 (1. e5? b3 2. e6 b2 3. e7 b1♕ 4. e8♕ ♕f1+; 1. ♔e3? ♔c3 2. e5 b3 3. e6 b2 4. e7 b1♕) ½-½
3) 1. h6 (1. d6 a3 2. h6 a2 3. d7 a1♕=) 1. ... gxh6 2. d6 a3 3. d7 a2 4. d8♕ a1♕ 5. ♕f6+ *(Kok 1992)*
4) Zeichnung
5) 1. f6 b3 2. ♔d1! (2. ♔d2? e4 3. f7 e3+=) 2. ... e4 3. f7 e3 4. f8♕ *(Zinar 1986)*
6) 1. d7 (1. ♔c8? f3 2. d7 f2 3. d8♕ f1♕= ; 1. ♔c7? g3 2. d7 g2 3. d8♕ g1♕ 4. ♕b8+ ♔a6=) 1. ... g3 (1. ... f3 2. ♔c7 f2 3. d8♕ f1♕ 4. ♕b8+ ♔a6 5. ♕b6#) 2. ♔c8 g2 3. d8♕ g1♕ 4. ♕a5# *(Schaffler 1979)*
7) 1. h7! (1. ♔g7? g3!) 1. ... g3 (1. ... c3 2. ♔g7! c2 3. h8♕ c1♕ 4. ♕h6+) 2. ♔g8! g2 3. h8♕ g1♕ 4. ♕g7+ *(Richter 1957)*
8) 1. ♔e7! (1. ♔d7? ♔b7 2. ♔e6 ♔xb6 3. ♔f6 ♔c5 4. ♔xg6 ♔b4 5. ♔f5 ♔xb3 6. ♔e4 ♔xa4 7. ♔d3 ♔b3! 8. ♔d2 ♔b2) 1. ... g5 2. ♔d6! ♔b7 3. ♔e5 ♔xb6 4. ♔f5 ♔c5 5. ♔xg5 ♔b4 6. ♔f4! ♔xb3 7. ♔e3 ♔xa4 8. ♔d2 ♔b3 9. ♔c1 *(Zinar, 2014)*
9) 1. ♔e4! (1. h6 d3 2. h7 d2 3. ♔e2 ♔c2 4. h8♕ d1♕+=) 1. ... ♔c4 2. h6 d3 3. ♔e3 ♔c3 4. h7 d2 5. h8♕+ *(Grigoriev)*
10) 1. h4 (1. ♔d5? ♔f3=) 1. ... b5 2. ♔d5 ♔d3 3. h5 b4 4. h6 b3 5. h7 b2 6. h8♕ b1♕ 7. ♕h7+ *(Brenev 1931)*
11) 1. ♔g7 (1. ♔g8? ♔f6 2. ♔h7 ♔g5; 1. ♔h7? ♔f4 (1. ... ♔f6? 2. ♔h6) 2. ♔g6 ♔xg4) 1. ... ♔f4 2. ♔f7 e5 3. ♔f6 e4 (3. ... ♔xg4 4. ♔xe5=) 4. g5 *(Marysko 1968)*
12) 1. ♔g4! (1. ♔f2 ♔h1 2. a6 h2 3. a7 Patt.) 1. ... ♔g2 2. a6 h2 3. a7 h1♕ 4. a8♕+ *(Salvio)*

35. Bauernendspiel - Wettrennen: B

1) 1. ♔e4! g5 (1. ... ♔g5 2. ♔e5! ♔h6 3. c4 ♔g7 4. c5 ♔f8 5. ♔d6! ♔e8 6. ♔c7! g5 7. c6 g4 8. ♔b8 g3 9. c7 g2 10. c8♕+) 2. c4 g4 3. c5 g3 4. ♔f3! ♔h3 5. c6 g2 6. c7 g1♕ 7. c8♕+ ♔h4 8. ♕h8+ ♔g5 9. ♕g7+ *(Zhuk, 2002)*
2) 1. ... ♔g7 (1. ... ♔g6? 2. d5 h5 3. d6 h4 4. ♔e6 h3 5. d7 h2 6. d8♕ h1♕ 7. ♕g8+ ♔h5 8. ♕h7+ und gewinnt; 1. ... ♔g5? 2. ♔e6 h5 3. d5 h4 4. d6 h3 5. d7 h2 6. d8♕+ und gewinnt) 2. d5 h5 3. d6 h4 4. ♔e7 h3 5. d7 h2 6. d8♕ h1♕
3) 1. ♔d4 ♔f5 2. ♔d5 ♔f6 3. ♔d6 ♔f7 4. c5 (4. ♔d7? a5 5. c5 a4 6. c6 a3 7. c7 a2 8. c8♕ a1♕= 4. ... ♔e8 5. ♔c7 a5 6. c6 a4 7. ♔b7 a3 8. c7 a2 *(Moravec 1953)*
4) 1. ♔g1! (1. ♔g2? h5 2. a5 h4 3. a6 h3+ 4. ♔xh3 d3=) 1. ... h5 2. a5 h4 3. a6 h3 4. a7 h2+ 5. ♔xh2 d3 6. a8♕ *(Zinar 1987)*
5) 1. ... ♔g3 2. a5 ♔f4 3. a6 ♔e3 *(Adamson 1921)*
6) 1. ♔e4 b3 2. ♔d3 ♔a4 3. g6 ♔a3 4. g7 b2 5. ♔c2 ♔a2 6. g8♕+ *(Constantin 1938)*
7) 1. ♔c7 ♔d4 2. ♔d6 a5 (2. ... ♔e4 3. h4 ♔f5 (3. ... a5 4. h5 a4 5. e6) 4. h5 a5 5. h6 ♔g6 6. ♔xd7 a4 7. e6 a3 8. e7 a2 9. e8♕+) 3. h4 (3. e6? dxe6 4. h4 ♔e4) 3. ... a4 4. e6! (4. h5? a3 5. e6 a2) 4. ... dxe6 5. h5 a3 6. h6 a2 7. h7 a1♕ 8. h8♕+ *(Pallasz 1991)*
8) 1. a4! (1. ♔d5? ♔f4 2. ♔e6 ♔e4 3. a4 ♔d4; 1. ♔d4? ♔f4 2. a4 e5+ 3. ♔c3 e4 4. a5 e3 5. a6 ♔g3!) 1. ... e5 2. a5 e4 3. ♔d4! ♔f4 4. a6 e3 5. ♔d3! ♔f3 6. a7 e2 7. a8♕+ *(Benko 1973)*
9) 1. ♔e4 (1. ♔e5 ♔g4 2. a4 f5 3. a5 f4) 1. ... ♔g4 2. a4 f5+ 3. ♔d3! ♔g3 4. a5 f4 5. a6 f3 6. a7 f2 7. ♔e2 ♔g2 8. a8♕+ *(Vinje 1938)*
10) 1. ... ♔b2 2. a5 ♔c3 3. ♔g3 ♔d4 4. a6 ♔e3 5. a7 f2 6. a8♕ f1♕ *(Reti 1922)*
11) 1. ... ♔g4 2. a4 ♔f3 3. a5 ♔g2 4. a6 f3 5. a7 f2+ 6. ♔d2 f1♕ 7. a8♕+
12) 1. b5 ♔e5 (1. ... h4 2. b6 h3 3. b7 h2 4. b8♕+) 2. b6! (2. ♔c5 ♔e6 3. ♔c6 h4 4. b6 h3 5. b7 h2 6. b8♕ h1♕+) 2. ... ♔d6 3. ♔b5 h4 (3. ... ♔d7 4. ♔a6 ♔c8 5. ♔a7) 4. ♔a6 h3 5. b7 ♔c7 6. ♔a7 *(Moravec 1952)*

36. Bauernendspiel - Durchbruch: A

1) 1. g5 hxg5 2. f6! (2. h5? ♔d6 3. f6 ♔e6 4. fxg7 ♔f7 0-1) 2. … gxf6 3. h5 g4 4. ♔d3 *(Novak-Kalis CSR 1992)*
2) 1. c5 bxc5 (1. ... ♔d5 2. c6) 2. a5 ♔d5 3. a6
3) 1. ... e3 2. fxe3 f3 3. gxf3 h4
4) 1. g4 (1. f5? gxf5 2. ♔f4 ♔c4 3. ♔xf5 b5 4. g4 b4 (4. ... hxg4 5. ♔xg4=) 1. ... hxg4+ 2. ♔g3 (2. ♔xg4? ♔c4 3. f5 gxf5+ 4. ♔xf5=)
5) 1. ♔d2! a3 2. ♔c1! ♔f3 3. d5 cxd5 4. c6 d4 5. c7 *(Herbstmann 1929)*
6) 1. e5 c4+ 2. ♔c2 c5 3. f5
7) 1. ... c4 (1. ... f5 2. gxf5 g4 3. ♔d2) 2. ♔b1 f5 3. gxf5 g4 4. f6
8) 1. a5 (1. b5 axb5 2. a5 (2. axb5 d4 3. ♔c4 d3) 2. ... b4 3. c6 ♔d6 4. cxb7 ♔c7 5. a6 ♔b8 6. ♔d4 ♔c7) 1. ... ♔e6 2. b5 axb5 3. c6 ♔d6 4. cxb7 ♔c7 5. a6 b4 6. ♔d4 ♔b8 7. ♔c5
9) 1. a4! (1. d5? cxd5 2. a4 d4 3. ♔g4 d3 4. ♔f3 bxa4 5. b5 a3 6. b6 d2 7. ♔e2 d1♕+ 8. ♔xd1 a2 ; 1. ♔g4? d5) 1. ... bxa4 2. d5 cxd5 3. b5 *(Lewitt 1922)*
10) 1. c6! ♔b6 2. d6! exd6 3. f5 ♔c7 4. f6 ♔d8 5. c7+ ♔xc7 6. f7 *(Fontana 1943*)
11) 1. c4 ♔d2 (1. ... ♔d3 2. e5! dxe5 3. c5 e4 4. ♔c1!) 2. ♔b2! (2. e5? dxe5 3. c5 e4 4. c6 e3 5. c7 e2 6. c8♕ e1♕+; 2. ♔a2? ♔d3! 3. c5 (3. e5 dxe5 4. c5 e4) 3. ... dxc5 4. e5 c4 5. e6 c3 6. e7 (6. ♔b1 ♔d2!) 6. ... c2 7. e8♕ c1♕) 2. ... ♔d3 3. e5! (3. c5? dxc5 4. e5 ♔d2) 3. ... dxe5 4. c5 e4 5. ♔c1! e3 6. ♔d1 ♔e4 7. c6 ♔f3 8. ♔e1!
12) 1. ... f4 2. gxf4+ ♔d6 (2. ... ♔d5? 3. a5 ♔c5) 3. a5 g3 4. a6 ♔c7

37. Strategie - Springer gegen Läufer: A

1) 1. ♘a4!

Weiß muss den schwarzen Doppelbauer blockieren. Auf diese Weise bleibt auch der Läufer schlecht.
1. ... ♕e7 2. ♕d4 ♖fb8 3. ♘c5 a5 4. a3 ♔f7 5. ♖a1 ♖b5 6. b4 ♖ab8 7. c3 mit großem Vorteil. *(Em. Lasker-Cohn, St. Petersburg 1909)*

2) 1. ♕xd4
Bei einem schlechten Läufer ist es eine gute Strategie, andere Figuren abzutauschen.
1. ... ♕xd4
Weiß gewinnt nach 1. ... cxd4 2. ♗e5 ♔g7 3. ♗xf6+ ♔xf6 4. b4 ♗a6 5. ♘f3 d3 6. cxd3 ♗xd3 7. ♘d4 ♗b5 8. ♘xb5 cxb5 9. g4 das Bauernendspiel.
2. ♗e5+ ♔h7 3. ♗xd4 cxd4 4. b4 ♗a6 5. ♘xf5 d3 6. cxd3 ♗xd3 7. ♘d4 *(Sax-Szell, Ungarn 1984)*

3) 1. ... c4
Macht den weißen Läufer schlecht. In einer geschlossenen Stellung kommt ein Springer besser zur Geltung.
2. ♘h4 g5 3. hxg6ep fxg6 4. f4 h5 5. ♖f3 ♔d7 und Schwarz gewann.
(Evans-Lein, South Bend 1981)

4) 1. ♘xe6
Figuren abtauschen!
1. ... ♗xe3 2. ♘xd8 ♗xd2 3. ♘xd2 ♖axd8 4. exf6 ♖xf6 5. ♘b3 und Weiß erreicht die Idealstellung, der Springer kann die Bauern blockieren. *(Karaklajic-Hall, Bognor Regis 1968)*

5) 1. ♗xf5
Abtauschen, damit Weiß mit Springer gegen Läufer übrig bleibt.
1. ... ♕xf5 2. ♘xc6 ♗xc6 *(Wolff,P-Wen, Kanada 1991)*

6) 1. ... ♗xc3
Ein überraschender Abtausch. Nach fünf Zügen ist dessen Kraft wohl deutlich. Nach 1. ... ♘e5 2. ♘b5 steht Weiß besser und auch auf 1. ... ♘b6 folgt 2. ♘b5.
2. bxc3 ♕f6 3. ♗d2 ♘e5 4. ♖fb1 ♖fb8 5. ♖xb3 ♖xb3 mit großem Vorteil. *(Quinteros-Panno, Buenos Aires 1968)*

7) 1. ... ♗g4
Zuerst den Läufer abtauschen.
2. ♕f4 ♗xf3 3. ♕xf3 ♕e7
Danach die Bauern auf die Farbe des Läufers hinlenken.
4. e5 ♘d5 mit besserem Spiel.

8) 1. ... ♕xd8
Nach dem Abtausch der Damen ist die schlechte Königsstellung von Schwarz nicht mehr wichtig.
2. ♕xd8 ♘d6 3. ♕xg8+ ♔xg8

9) 1. ♗xc3
Schwarz tauscht alle Figuren, die Feld e4 beherrschen. Sofort auf c3 schlagen, gibt Weiß einen schwachen c-Bauern. Auch 1. ... ♗f5 2. ♗d2 ♗f5 ist möglich, weil Weiß seinen Springer nicht wegziehen kann. Nach 2. bxc3 ♗f5 3. ♗xf5 ♕xf5 4. g4 ♕e6 5. ♗a3 ♘e4+ gewann schwarz ohne große Anstrengung.*(Makogonov-Botvinnik, Sverdlovsk 1943)*

10) 1. ... ♘cxe4
Figuren abtauschen und ein starkes Feld auf e5 erzeugen.
2. fxe4 ♘g4 3. ♗xg7+ (3. ♗g1!?) 3. ... ♔xg7 4. ♕d4+ f6 mit Vorteil.
(Gaprindashvili-Martinowic, Smederevska Palanka 1990)

11) 1. ♗xe6
Auch 1. ♗b3 ist eine Möglichkeit. Nach 1. ... ♗e7 2. ♗e3 a5 hat schwarz genug Gegenspiel.
1. ... fxe6 2. ♖xf8+ ♗xf8 3. ♗e3 ♗b7 (oder 3... c5 4. ♘xc5 ♗xc5 5. ♗xc5 ♗b7 6. g3) 4. ♗c5 ♖d8+ 5. ♔c2 ♗xc5 (5. ... ♖d5 6. ♖d1!) und Weiß hat erreicht, was er will: guten Springer gegen schlechten Läufer. *(Kupper-Krivec SUI ch)*

12) Weiß tauscht alle Figuren ab, damit er mit einem guten Springer gegen einen schlechten Läufer übrig bleibt.
1. ♘g6
Auch 1. ♘c6 ist gut; Schwarz hat die extra Möglichkeit 1. ... ♗d6 2. ♗xf6 gxf6)
1. ... fxg6
Einen Bauer kostet 1. ... hxg5 2. ♘xe7+ ♔h7 3. ♖e5.
2. ♖xe6 ♔f7 3. ♖ae1 ♖fe8 4. ♗xf6 ♗xf6 5. ♖xe8 ♖xe8 6. ♖xe8 ♔xe8 7. ♘d1 mit einem gewonnenen Endspiel; ein Läufer mag keine Doppelbauern. *(Simagin-Keres, Moskou 1963)*

38. Endspiel ♗♞ - Technik: A

1) 1. ♗e5+ ♔d7 2. f7 ♔e7 3. ♔e3 *(Troitzky 1924)*
2) Zeichnung
3) Zeichnung
4) 1. b5 axb5 2. ♗xb7
5) 1. ♗c4+ ♔c6 (1. ... ♔xc4 2. fxe6) 2. fxe6 ♘d8 3. ♗b5+ ♔xb5 4. e7
6) 1. ♗f3 (1. ♗g6? ♘b7 2. ♗xh5 ♘d6 3. c5 ♘f5+ =) 1. ... ♘a4 2. ♗xh5 *(Vaganian -Mikhalchishin. Lvov 1984)*
7) 1. ♗g4 ♘f5 2. ♔f8 ♘g7 3. ♔e7 *(Kijonka 1946)*
8) 1. ♗g5! a3 2. d7 (2. ♔c2? a2 3. ♔b2 ♘e1 4. d7 ♘c2 5. ♔xa2 ♘b4+ 6. ♔b3 ♘c6) 2. ... a2 3. ♗f6! *(De Feijter, 1932)*
9) 1. c7 ♔e8 2. ♗xg5 fxg5 3. f6
10) 1. ♔e4 ♔h8 2. ♔f4 ♔h7 3. ♔g4 ♔h8 4. g6
11) 1. h7 (1. ♔c4 ? b6 (1. ... ♔g6? 2. ♗e3 ♘e5+ 3. ♔xb3 ♘g4 4. ♗d2 ♘xh6 5. ♗xh6 (5. ♔b4 ♘f7 6. ♔b5 ♔f5 7. ♔b6 ♔e4

8. ♔xb7 ♔d4 9. b4 ♔c4 10. ♔c6 ♘e5+) 5. ... ♔xh6 6. ♔b4 ♔g5 7. ♔c5 ♔f5 8. ♔d5 ♔f6 9. ♔d6 ♔f7) 2. ♔xb3 ♔g6 3. ♔c4 ♔xh6)
12) 1. g7! ♘e6+ 2. ♔e5 ♘xg7 3. ♔f6 ♘e8+ (3. ... ♘h5+ 4. ♔g6) 4. ♔f7 a5! 5. ♔xe8 a4 6. ♗d6 *(Selesniev 1921)*

39. Endspiel ♘♗ - Freibauer: A

1) 1. e7 ♔f7 (1. ... ♗xh4 2. ♘f6+) 2. ♘g7 ♔xe7 3. ♘f5+ *(Chvojkova 1946)*
2) 1. ♔a2 ♗c3 2. c7 ♔d7 3. ♘d6 ♔xc7 4. ♘b5+ *(Pogosjants 1987)*
3) 1. ♘g5 ♗d5 2. ♘e6 c5 3. ♘c7+ ♔d7 4. ♘xd5 ♔c6 (4. ... ♔c8 5. ♘b6+ ♔b8 6. ♘d7+ ♔a7 7. ♘xc5) 5. ♔g3 c4 6. ♔f3 *(Matisson 1914)*
4) 1. ♔f1 f4 2. ♘e5 ♔f6 3. ♘g4+ ♔xg6 4. ♘xh2 *(Bron 1978)*
5) 1. ♔f3 ♗g5 2. ♘e6+ ♔b5 3. ♘xg5 fxg5 4. ♔g3 *(Troitzky 1896)*
6) 1. a6 ♗c5 2. ♘b4! ♗xb4+ 3. c3+ ♗xc3+ 4. ♔c2 *(Möberg 1928)*
7) 1. ♔h1! und der Läufer geht verloren. *(Réti 1922)*
8) 1. ♔d2! (1. ♔d1? ♗b3+ 2. ♔d2 ♗a4) 1. ... e3+ 2. ♔c1 ♗f7 3. b7 ♔c7 4. ♘c6 *(Troitzky 1914)*
9) 1. ♘e7 ♗h5 2. ♘c6! ♗f3 3. ♘d4+ *(Kopac 1943)*
10) 1. ♘e4 ♗a6 2. ♔d2! *(Konstantinov 1959)*
11) 1. ♘g4 c5 2. ♘f6 ♗b5 3. ♔b6 ♔c4 (3. ... c4 4. ♔xb5 c3 5. ♘d5 c2 6. ♘b4+) 4. a3 *(F. Fischer 1950)*
12) 1. ♔c5 ♗b5 2. ♘d5 ♗e8 (2. ... ♗d7 3. ♘b6+) 3. ♘f6 ♗b5 4. ♔b6 *(Kopac 1966)*

40. Endspiel ♘♗ - Technik: A

1) 1. ♘f4+ ♔e4 2. ♘d3 ♔xd3 3. h7 *(Pavitt 1862)*
2) 1. ♘d5 ♗g2 2. e4
3) 1. ♘e4 *(Kasparjan)*
4) 1. ♘xf4 ♗xf4 2. g4
5) 1. ♘e3 ♗e5 2. ♘f5 gxf5 3. h7 *(Fedotov 1956)*
6) 1. ♘f6 ♗g6! 2. ♘d7 ♗e8 (2. ... ♗xd3 3. c3+ ♔c4 (3. ... ♔e4 4. ♘c5+) 4. ♘e5+) 3. c3# *(Pogosjants 1964)*
7) 1. c5 ♗b1 2. ♘e6! fxe6 3. c6 *(Berger 1890)*
8) 1. ♔d7 ♗a5! 2. ♘b3 ♗c3 3. ♔e6 *(Kosek 1911)*
9) 1. f6 (1. ♔e4? ♗h8) 1. ... exf6 2. ♘e5! (2. ♔e4? f5+ 3. ♔xf5 ♗h8) 2. ... ♗xe5 (2. ... fxe5 3. ♔e4 ; 2. ... f5 3. ♘c4+) 3. ♔e4 ♗c3 4. ♔f5 *(Rinck 1912)*
10) 1. ... a5
11) 1. ♘e7! ♗c2 (1. ... ♗d1 2. ♘c6! ♗f3 3. ♘e5+) 2. ♘d5! ♗e4 3. ♘f6+ *(Kubbel 1910)*
12) 1. a6 ♗a4 (1. ... ♗d1 2. ♘c2! ♔xc2 (2. ... ♗xc2 3. a7; 2. ... ♔c3 3. ♘d4; 2. ... ♗f3 3. ♘e1+) 3. ♔f4) 2. ♘c2! ♔xc2 (2. ... ♗c6 3. ♘b4+; 2. ... ♔c3 3. ♘d4; 2. ... ♗xc2 3. a7) 3. ♔d6 *(Clausen Hildebrand 1964)*

41. Endspiel ♗♞ - Technik: B

1) 1. f6! gxf6 (1. ... g6 2. c7 ♔e8 3. ♗c6+ ♔f8 4. ♗b7) 2. ♗f5 ♘d6 3. c7 *(Hayes 1914)*
2) 1. ♔c3 ♘d4 2. ♔c4! a6 3. ♗g6! *(Pogosjants 1976)*
3) 1. f6 gxf6 (1. ... ♔e6 2. ♗h5 g6 3. ♗e2) 2. g6 ♔e6 3. ♗h5 *(Pfau 1935)*
4) 1. ♗b3+ ♔a5 2. ♗d1
5) 1. d5 exd5 2. ♔d3 ♔b1 3. ♗xc3 bxc3 4. ♔xc3 ♔c1 5. ♔d4 ♔xc2 6. ♔xd5
6) 1. f7 ♔g7 2. ♗e7 ♔xf7 3. ♗b4 *(Dawson 1925)*
7) 1. e7 (1. c7? ♔xc7 2. ♗b6+ ♔d6 3. ♗xd8 ♔xe6) 1. ... ♔xe7 2. ♗f6+ ♔xf6 3. c7 ♘b7 (3. ... ♘f7 4. ♔c5) 4. ♔c6! *(Prokes 1941)*
8) 1. ♗h7 h3 2. ♗e4+ ♔g1 3. f5 h2 4. ♗h1! ♔xh1 5. ♔f1 *(Troitzky 1917)*
9) 1. ♔d2 ♘c6 2. ♔c3 ♔f6 3. ♗f3
10) 1. ♔a2! (1. ♗e4? c4 2. h7 ♘d3; 1. ♔a1? c4 2. ♗b1 c2 3. ♗xc2+ ♘xc2+ 4. ♔b2 ♔d2 5. h7 c3+) 1. ... c4 (1. ... ♘f3 2. ♗c2+ ♔xc2 3. h7 ♔d2 4. h8♕ c2 5. ♕h6+ ♔d1 6. ♔b2) 2. ♗b1! c2 3. ♗xc2+ ♘xc2 5. h7 *(Tavariani 1953)*
11) 1. h6 f3+ 2. ♔f1 f2 3. ♗c2 (3. h7 ♘b3) 3. ... ♘e6 4. h7 *(Pogosjants 1977)*
12) 1. ♔c4 ♘b6+ 2. ♔b5 ♘a8 3. c8♕+ ♔xc8 4. ♔c6 g4 5. ♗g3 *(Bagdarsarjan 1937)*

42. Endspiel ♘♗ - Verteidigen: A

1) 1. ♘f5 c2 (1. ... ♔d3 2. ♘e7 (2. ♘h4? ♔e4!) 2. ... c2 3. ♘c6 ♗g3 4. ♘b4+) 2. b8♕ ♗xb8 3. ♘d4 c1♕ 4. ♘b3+
2) 1. dxc5 b5 (1. ... bxc5 2. ♘g3 ♗xg3 Patt.) 2. ♘f2 ♗xf2 3. c6 ♔b6 4. c7 ♔xc7 Patt. *(Havel 1948)*
3) 1. ♘h3 ♗f5+ 2. ♔h4 ♗xh3 3. g4 ♔h2 4. ♔g5 *(Van Altena 1940)*
4) 1. ♘f3 h3 2. ♘g5 h2 3. ♘f3 ♔g2 4. ♘xh2 ♔xh2 *(Dolci 1914)*
5) 1. ♘f5 c2 (1. ... ♔d3 2. ♘e7 c2 3. ♘c6 ♗g3 4. ♘b4+) 2. b8♕ ♗xb8 3. ♘d4 c1♕ 4. ♘b3+ *(Prokes 1941)*
6) 1. ♘f3 h3 2. ♘g5 h2 3. ♘f3 ♔g2 4. ♘xh2 ♔xh2 *(Dolci 1914)*
7) 1. ♘c4! bxc4 2. ♔h7 ♗c2 3. ♔h8 ♗xg6 Patt. *(Mazel 1928)*
8) 1. ♘b6+ ♔c6 2. ♘xa4! bxa4 3. g6 ♔b5 4. g7! ♗e5+ 5. ♔a3 ♗xg7 Patt. *(Selesniev 1940)*
9) 1. ♔e3 ♔xh2 2. ♔f2 ♔xh1 3. ♔g3 ♔g1 Patt. *(Kubbel 1926)*
10) 1. ♔d4 d2 2. ♘xc3 ♔b3 3. ♘d1 ♗xd1 4. ♔d3 *(Butler 1956)*
11) 1. ♘e6 g2 2. ♘g5! ♗xg5 3. g7 g1♕ 4. g8♕ *(Chodera 1940)*
12) 1. ♘g3 ♗g6 (1. ... h4 2. ♘f5 g5 3. ♔f6; 1. ... g6 2. ♔f6 h4 3. ♘h5 gxh5 4. ♔g5) 2. ♘xh5 ♗xh5 3. ♔e7 (3. g4? ♗g6

4. ♔e7 ♗b1; 3. ♔f5? ♔f2 4. g4 ♗f7) 3. ... ♔f2 4. g4 ♗e8 (4. ... g6 5. ♔f6 ♔g3 6. ♔g5) 5. g5 ♗h5 6. g6 ♗xg6 7. ♔f8 *(Rivkin 1978)*

43. Königsangriff: A

1) 1. ♖f6 ♗xf6 (1. ... ♖g8 2. ♖xf7) 2. ♘xf6
2) 1. ♖g4+ fxg4 2. ♕g5+ ♔h8 3. ♕h6 f5 4. ♕xf8#
3) 1. ♘d4 exd4 2. ♗xd4
4) 1. ♗f6 ♗xf6 2. e5 ♘xd3 3. exf6
5) Zeichnung
6) 1. ♗xf5 exf5 2. ♖xe8+ ♕xe8 3. ♕f6+ ♔g8 4. ♘xf5 (4. ♘h5 ♕f8)
7) 1. ♖e6 ♖xe6 2. dxe6 d5 3. ♕xh6+ ♔e8 4. exf7+ ♔xf7 5. ♕g7+ ♔e6 6. ♕xg6
8) 1. ♗f1 ♗e3 2. ♗g2 ♖d6 3. ♕b5
9) 1. ♘fg5 fxg5 2. ♘f6 ♗xf6 3. ♗e4
10) 1. ♘e4 ♘xe4 2. f6 ♘xg5 3. ♕xg5 ♘e6 4. ♕f5
11) 1. ... ♘g5 (1. ... ♖xh4+ 2. ♘xh4 ♕xh4+ 3. ♕h3) 2. ♘xg5 f3
12) 1. ♖c5 ♕xc5 2. ♖xh7+ ♘xh7 3. ♕g7#

44. Königsangriff: B

1) 1. ♖xh7 ♔xh7 2. ♕h3+ ♔g8 3. ♘g5
2) 1. ... ♗xg2 2. ♖xg2 ♖xg2+ 3. ♔xg2 ♖e2+
3) 1. ♖xb7+ ♔xb7 2. ♖xa7+ ♘xa7 3. ♕b6+ ♔a8 4. ♘c7#
4) 1. ♕xh7+ ♔xh7 2. g6+ ♔h8 3. ♖g5 fxg5 4. hxg5#
5) 1. ... ♘e3+ 2. fxe3 ♖xh2+ 3. ♔xh2 ♕xg3+ 4. ♔h1 ♕h2#
6) 1. ♖g5 g6 2. ♕h5
7) 1. ♕h6 gxf5 2. ♖g4+ fxg4 3. ♗xh7+ ♔h8 4. ♗g6+ ♔g8 5. ♕h7+ ♔f8 6. ♕xf7#
8) 1. ♕h5 gxh5 2. ♖g3+ ♗g7 3. ♖xg7+ ♔f8 4. ♖xh7
9) 1. ... ♖xg2+ 2. ♔xg2 ♕e2+ 3. ♔h1 ♖d2
10) 1. ... ♘f4+ 2. gxf4 ♖h6 3. h4 ♕g6+ 4. ♔h3 ♗e7
11) 1. ♕xh7+ ♔xh7 2. exf6
12) 1. ♘f6+ ♔h8 2. ♕g5

45. Königsangriff: C

1) 1. ♘xc6 ♘xc6 2. ♘d5
2) 1. ♘d6 cxd6 2. ♖xe6
3) 1. ♗f6 gxf6 2. ♕h5+ ♔g7 3. ♕g4+ ♔h8 4. ♖d3
4) 1. ♖h8+ ♔xh8 2. ♗xf7
5) 1. ♕g5
6) 1. ♖xe6 ♘xe6 2. ♘f5+ ♔g8 3. ♘xh6+ ♔g7 4. ♘f5+ ♔g8 5. ♘xe7+
7) 1. ♘d5 (1. b4 ♕c4) 1. ... exd5 2. ♕xh5 dxe4 3. ♕h6
8) 1. ... ♗f4 2. ♕d3 ♕h2+ 3. ♔f1 ♗h3
9) 1. ... ♗c3 2. bxc3 bxc3
10) 1. ♖d4 ♕b6 2. ♕h6 ♕xd4+ 3. ♔h1
11) 1. ♖e2 ♕f1 2. ♖f3
12) 1. e5 dxc3 2. ♕f6

46. Königsangriff: D

1) 1. ♗e5 ♘xd3+ 2. ♖xd3 f6 3. ♘g5
2) 1. ♘f6+ ♔h8 2. ♘e8
3) 1. ♕g5 ♗xe2 2. ♖h8+ ♔xh8 3. ♕h6+ ♔g8
4) 1. ♖h5 gxh5 2. ♗d3+ ♔g8 3. ♕xh6
5) 1. ♕h7+ ♔f8 2. ♖e6
6) 1. ... ♖xh4 2. ♕xh4 ♖xg2+ 3. ♔h1 ♕xf3
7) 1. ♕e8+ ♔h7 2. ♗h5
8) 1. ♘xd7 ♗xd7 2. ♗xf6 g6 3. ♕g5
9) 1. ♘f6+ ♔h8 2. ♕h5 h6 3. ♕g6
10) 1. ♖xh7 ♔xh7 2. ♗xg6+ fxg6 3. ♕h6+
11) 1. ♖xh5 gxh5 2. ♗f6
12) 1. ♗h7+ ♔h8 2. ♗xg7+ ♔xg7 3. ♕g6+ ♔h8 4. ♗g8

47. Königsangriff ♗≠: A

1) 1. ... ♗e4 2. ♖g1 ♕xg2+ 3. ♖xg2 ♖f1# *(Smeets-Hendriks Groningen 1998)*
2) 1. ♘g6+ hxg6 2. hxg6 ♕g7 (2. ... ♖b7 3. ♕xb7) 3. ♕xb8+
3) 1. ♖e7 ♖d4 (1. ... ♔f8 2. ♕f6) 2. ♕f6 ♕f8 3. ♗e5
4) 1. ♕h6 gxh6 2. ♖xf5+ ♔g8 3. ♖g3+

5) 1. ... ♕g6 2. ♔b1 ♘a3+ (2. ... ♕xc2+ 3. ♔a1) 3. ♔a1 ♘xc2+ 4. ♔b1 ♘a3+ 5. ♔a1 ♕b1+ 6. ♖xb1 ♘c2#
6) 1. ♘c6 ♕g5 (1. ... bxc6 2. ♕xg7+ ♔xg7 3. ♗e5+ ♔h6 4. ♗g7#) 2. h4
7) 1. ... ♗c2 2. ♖f1 ♗d3
8) 1. ♖xc5 ♕xc5 2. ♖d7
9) Zeichnung
10) 1. ♗h6 ♕xa1+ 2. ♔h2
11) 1. ♗e7 (1. ♗d8 ♖a8) 1. ... ♖xe7 (1. ... ♕xe5 2. ♖xf7 ♕f5 3. ♖1xf5 exf5 4. ♖g7+ ♔h8 5. ♗f6) 2. ♕h8+ (2. ♖f8+ ♖xf8 3. ♕h8+ (3. ♖xf8+? ♔xf8 4. ♕h8+ ♔f7 5. ♕g7+ ♔e8) 3. ... ♔xh8 4. ♖xf8#) 2. ... ♔xh8 3. ♖f8+
12) 1. ♖xg6+ hxg6 2. ♕xg6+ ♔f8 3. ♗a3+ ♔e8 4. ♕g8+ ♔d7 5. ♕xf7+ ♔d8 6. ♕e7#

48. Königsangriff ♗≠: B

1) 1. ♗g7+ ♖xg7 2. ♖d8+ ♖g8 3. ♖xg8+ (3. ♕h6 ♕h1+) 3. ... ♔xg8 4. ♕h6
2) 1. ♘f5 exf5 (1. ... g6 2. ♘xh6+) 2. ♖xg7+
3) 1. ♖xf7+ ♔xf7 (1. ... ♗xf7 2. e6+) 2. ♕g6+ ♔f8 3. ♖f1+
4) 1. ... ♘xh2 2. ♕e1 (2. b8♕ ♗f1) 2. ... ♕h5
5) 1. ... ♖e1+ 2. ♔a2 (2. ♗d1 ♖xd1+ 3. ♕xd1 ♕xb2#) 2. ... ♕xa3+ 3. ♔xa3 ♖a1#
6) 1. ... ♕e3+ 2. ♔h1 (2. ♖f2 ♗d4 3. ♕f1 ♖f8) 2. ... ♕xh6+ 3. ♔g1 ♗h2+ 4. ♔f2 ♕d2+
7) 1. ♘g5 hxg5 2. ♗e4 (2. ♕h5+ ♗h6 3. ♕xh6+ ♕h7) 2. ... ♔g8 3. ♕h7+ ♔f7 4. ♖f1+ ♔e8 5. ♗g6+
8) 1. ♖f6 ♖e5 2. ♕xh6 gxh6 3. ♖g6+
9) 1. ♖xf7 ♖xf7 2. ♖xf6 ♕xf6 3. ♕c8+
10) 1. ♖g8+ ♔h7 2. ♕e3 (2. ♖xg6 ♖d6!) 2. ... ♖e6 3. ♖h8+ ♔xh8 4. ♕xh6+ ♔g8 5. ♕xg6+
11) 1. ♖e8+ ♔h7 2. h4 ♗d5 (2. ... g5 3. ♕e4+ ♕g6 4. ♖h8+) 3. ♕xh6+
12) 1. ♗d6 h5 2. ♕e7 ♕b7 3. ♕f8+ ♔h7 4. ♗e7

49. Endspiel - Matt: A

1) 1. ♖g4+ ♔h5 2. g3 ♘f3 3. ♖h4+ ♘xh4 4. g4#
2) 1. ♕h6 ♕xh6 (1. ... ♕f7 2. ♕h1+ d5 3. ♕xd5+! ♕xd5 4. ♘xd5) 2. ♘d5 und matt auf b6 oder c7 (*Van der Marel*).
3) 1. ♖h8+ ♖xh8 2. ♘f8+ ♔g8 3. ♘g6 ♖h7 (3. ... ♗b2 4. gxh8♕#) 4. ♘e7#
4) 1. ♗c4 c6 (1... a4 2. ♕b7+ ♔a5 3. ♕b5#) 2. ♕b1+ ♕b4 3. ♕h7
5) 1. ♖a7 ♗d7 (1. ... ♗f7 2. ♖xf7 ♘c1 3. ♘d4#) 2. ♖c7+ ♖xc7 3. ♘d8#
6) 1. ... ♗f6+ 2. exf6 ♔g6 3. g4 ♕e1+ (*Buxa-Kovacs*)
7) 1. ♘f2 (1. ♖a1? ♗xg5 2. ♘xg5 ♔f6) 1... ♗xg5 2. ♖f8 b2 3. ♘d3#
8) 1. ♗f2 ♘e4 (1. ... ♘f3 2. gxf3 gxf3 3. ♗e1 f2 4. b5#; 1. ... a3 2. ♗e1 a2 3. ♗xd2 a1♕ 4. b5#) 2. b5+ ♔a5 3. ♗e1+ ♘d2 4. ♗xd2#
9) 1. ♘c5+ ♔c8 2. ♘b6+ ♔d8 3. ♔f8! ♖a1 (3. ... ♘d5 4. ♘e6#) 4. ♘b7#
10) 1. ♖f1+ ♔g8 2. h6 gxh6 (2. ... g6 3. ♔e7) 3. ♔e7 b2 4. ♖g1#
11) 1. ♕c4+ ♕xc4 2. ♗g2+ f3 3. ♗xf3#
12) 1. c3+ ♕xc3 2. ♕b6+ ♕c5 (2. ... ♕xb6 3. ♗f2#) 3. ♕b2+ ♕c3 4. ♕xc3#

50. Endspiel - Materialplus: A

1) 1. ♗e5 ♔d3 2. ♔d7 ♔e4 3. ♔e6 a1♕ 4. ♗xa1 ♔f4 5. ♗e5+ *(Prokes 1947)*
2) 1. ♘b6 ♔d3 2. ♘a4 ♔c4 3. ♔g2 ♔b5 4. ♔f3 ♔xa4 5. ♔e4 ♔b5 6. ♔d5
3) 1. ♔f2 ♖h3 (1. ... ♔f5 2. ♗e6+; 1. ... ♖d3 2. ♖a6+ ♔f5 3. ♗c2) 2. ♖a6+ ♔f5 3. ♗e6+
4) 1. ♘f5! ♔d3 2. ♘d6 (2. ♘h6) 2. ... ♔d4 3. ♘f7 *(Rewitz 1992)*
5) 1. ♔d5 ♔d2 2. ♗xc4! ♔c2 3. b3! (3. b4? ♔c3 4. ♔c5 bxc4 5. b5 ♔d3 6. b6 c3 7. b7 c2 8. b8♕ c1♕+) *(Kaila 1968)*
6) 1. ♘g1 g5 2. ♔f5 g4 3. ♔f4 gxh3 4. ♘f3# *(Makletsov 1981)*
7) 1. d4 a4 2. ♔g7 (2. ♗b1? a3 3. d5 ♔c1 4. ♗a2 ♔b2 5. ♗c4 ♔c3 6. ♗a2 ♔b2) 2. ... a3 3. ♗g8 ♔c2 4. ♔f6 ♔c3 5. ♔e5 *(Samilio 1976)*
8) 1. ♘d4! (1. ♘c3? d2 2. ♔b3 ♔c7 3. ♔b4 ♔b7 4. ♔b5 ♔c7) 1. ... ♔b7 2. ♔c3! (2. ♔b3? d2 3. ♔c2 ♔a6 4. ♘b3 ♔b5 5. ♔xd2 ♔b4 6. ♔c2 ♔c4) 2. ... ♔a6 (2. ... d2 3. ♔xd2 ♔a6 4. ♘b3 ♔b5 5. ♔c3) 3. ♔b4 d2 4. ♘b3! d1♕ 5. ♘c5# *(Godes 1955)*
9) 1. ♗d1 ♔f4 2. ♔h5 b5 3. ♔h4 b4 4. ♔h3 b3 5. ♔g2 *(Moravec 1960)*
10) 1. b4 (1. ♘a6? ♔c3 2. b4 ♔c4 3. ♔e4 d5+! ; 1. ♘xd7? ♔c3 2. ♘c5 ♔b4 ; 1. ♔e4? ♔c3) 1. ... ♔c3 2. b5! ♔b4 3. b6 ♔b5 4. ♘xd7 ♔c6 5. ♔e4 ♔xd7 6. ♔d5 ♔c8 7. ♔c6 *(Kopac 1943)*
11) 1. ♗f6+ (1. ♔d7? ♔h7 2. ♗g5 a5 3. ♔e6 a4 4. ♔f5 a3 5. ♔g4 a2 6. ♗f6 ♔xh6) 1. ... ♔h7 (1. ... ♔g8 2. ♔d7 a5 3. ♔e6 ♔h7 4. ♗g7 a4 5. ♔f5 a3 6. ♔g5) 2. ♗g7 a5 3. ♔d7 a4 4. ♔e7 ♔g6 5. ♔f8 a3 6. ♔g8 a2 7. h7 *(Heuäcker 1939)*
12) 1. ♘g6 g3 2. ♘h4 e4 3. ♘g2 e3 4. ♘f4 g2 5. ♘d5 g1♕ 6. ♘c7# *(Voja 1950)*

51. Endspiel – Abwickeln: A

1) 1. ♖h1! ♔xh1 (1. ... ♔xh3 2. ♔f2) 2. ♔f2
2) 1. ♖b6+ ♔c2 2. ♖b4 ♖e4+ 3. ♖xe4 (3. ♔f3 ♔d3) 3. ... fxe4 4. a4 f5 5. ♔e3 (5. a5 f4 6. a6 f3+ 7. ♔e3 f2 8. ♔xf2 ♔d2 9. a7 e3+ 10. ♔f3 e2)
3) 1. ♕d8+ ♔h7 2. ♕d3+ ♔g8 3. ♕b3+ ♔h7 (3. ... ♔f8 4. ♕f3+) 4. ♕h3
4) 1. ♕e5+ ♔f2 2. ♕g3+ ♔f1 3. ♕d3+ *(D'Hondt 1931)*

5) 1. ♖f1! (1. ♖d5+? f5 2. ♖d4 f4+ 3. ♖xf4 ♘f5+ 4. ♔f3 ♘h6) 1. ... ♘f5+ (1. ... f5 2. ♖f4) 2. ♖xf5+ ♔xf5 3. ♔h4 ♔e4 4. h6
6) 1. a3! (1. ♘g6 ♔xg6 2. ♔xg8 ♔f6; 1. a4 ♔e6 2. ♔xg8 ♔d6) 1. ... ♔f8 (1. ... ♔e7 2. ♔xg8) 2. ♘g6+ ♔f7 3. a4 ♔xg6 (3. ... ♔e6 4. ♔xg8) 4. ♔xg8 *(Beasley 2002)*
7) 1. ♘c6! ♗xc6 2. ♗e4! ♗xe4 3. ♔xe4 ♔c7 4. ♔e5!
8) 1. ♖f6 (1. ♖f2+ ♔h3 2. ♖f6 (2. ♖f3+ ♔h4)) 1. ... c4 2. ♖h6+ ♔g2 3. ♖xc6 dxc6 4. g6
9) 1. ♖h8 (1. ♔g3 ♔e6 2. ♖g5 ♘f6 3. ♖g6 ♔e5) 1. ... ♔g7 2. ♔g5! (2. ♖xg8+ ♔xg8 3. ♔g4 ♔f8 4. ♔f4) 2. ... ♔xh8 (2. ... ♘f6 3. ♖d8) 3. ♔g6
10) 1. ♖a4+ ♔xa4 (1. ... ♔b6 2. ♖a6+ ♔b7 3. ♔c4) 2. b6 ♘b5 3. ♔e4 d5+ 4. ♔e5
11) Zeichnung
12) 1. ♕b2+ ♔d1 2. ♕b1+ ♔e2 3. ♕b7

52. Endspiel - Freibauer bezwingen: A

1) 1. ♘c3 c1♕ 2. ♘b5+ ♔a8 3. ♘c7+ ♔a7 4. ♖a6#
2) 1. ♗a2 ♖c1 2. ♖g1
3) 1. ... ♗xg3 (1. ... ♗a7 2. ♔f4 ♔g7 3. g4 hxg4 4. ♔xg4 ♔h6 5. ♔h3 ♗b8 6. g4 ♗a7) 2. a7 ♗f2 3. ♔f4 ♗xa7
4) 1. ♘d2+ ♔d3 2. ♘e4 ♔xe4 3. b8♕ h1♕ 4. ♕b7+ *(Ericsson 1965)*
5) 1. ♘d1 ♔d2 (1. ... ♔xd1 2. h7 g2 3. h8♕ g1♕ 4. ♕a1+) 2. ♘e3 ♔xe3 3. h7 g2 4. h8♕ g1♕ 5. ♕d4+ *(Hasek 1929)*
6) 1. ♘d1 (1. ♘xc2? Patt) 1. ... c1♕+ 2. ♘c3+ ♔a3 3. ♖a5+ ♔b2 4. ♖a2#
7) 1. ♘d3 b1♕ (1. ... b1♘ 2. ♗c5 ♘c3 3. ♘f2+ ♔g1 4. ♘e4+ ♔h1 5. ♘g3#) 2. ♘f2+ ♔g1 3. ♘e4+ ♔h1 4. ♘g3# *(Pogosjants 1964)*
8) 1. ♗b6 ♔xb6 2. ♔c4 f2 3. ♘d5+ ♔c6 4. ♘e3 *(Prokes 1941)*
9) 1. ♘c3 h2 2. ♘xe4! ♔xe4 3. a7 h1♕ 4. a8♕+ *(Jespersen 1909)*
10) 1. ♖e1 a1♕ 2. ♖g1+ ♕xg1 3. ♖g8+
11) 1. ♘g6+ ♔h7 (1. ... ♔g8 2. ♘e7+ ♔f8 3. g6 h1♕ 4. g7+ ♔e8 5. g8♕+ ♔d7 6. ♕c8+ ♔d6 7. ♘f5+ ♔d5 8. ♕xb7+) 2. ♘e7 h1♕ 3. g6+ ♔h6 4. ♘f5+ ♔h5 5. ♘g3+ *(Kuzmuchev 1984)*
12) 1. ♗c4 (1. e7 f1♕ 2. e8♕ ♕c1+ 3. ♔d7 ♕d2+ 4. ♔c7 ♕xb4) 1. ... bxc4 2. e7 f1♕ 3. e8♘! *(Völlmer 1933)*

53. Endspiel - Zugzwang: A

1) 1. ♔a3 g4 2. ♘f4#
2) 1. f3 ♔g8 2. f4 ♔h8 3. ♔f7
3) 1. ♘b6! ♔a5 2. b3! (2. b4+? ♔a6 3. b5+ ♔a5) 2. ... ♖a6 (2. ... ♔a6 3. b4) 3. b4# *(Pogosjants 1980)*
4) 1. c7 ♖d6+ 2. ♔a7! ♖d8 3. ♔b7 *(Halberstadt 1936)*
5) 1. ♖h1 d2 2. ♘g1 ♗f3 3. ♘e2#
6) 1. g7 ♗xh7 2. h3 ♔g6 3. h4 ♔h6 4. h5
7) 1. c5 b5 2. a3
8) 1. ♔h6 g5 2. ♔h5 g4 3. ♔h4 g3 4. ♔xg3
9) 1. a7 ♔b5 (1. ... ♘b6+ 2. ♔c7! ♔b5 3. ♔b7) 2. ♔b8! (2. ♔b7? ♘b6 3. ♔c7 ♔a6 4. ♔b8 ♘d7+ 5. ♔c7 ♔xa7 6. ♔xd7 ♔b6) 2. ... ♘b6 3. ♔b7! *(Fritz 1964)*
10) 1. ♖g7 (1. ♖h7? ♕b4 ; 2. ♖xc7? ♕e5+ ♔xe5; 1. ♖xc7 ♕e5+ 2. ♔xe5) 1. ... ♕b4 2. ♖h7 c6 (2. ... ♕d6 3. ♖h8+ ♔d7 4. ♖d8+ ♔c6 5. ♖xd6+ ♔xd6 6. ♘f4 c5 7. ♘e2) 3. ♖h8+ ♔d7 4. ♖d8#
11) 1. ♕g6+ ♔xh3 2. ♔f3! e5 (2. ... ♘f7 3. ♕xe6+ ♔h2 4. ♕e2+) 3. ♕f5+ ♔h2 4. ♕c2+ *(Lommer 1967)*
12) 1. ♖h6 ♕h5 2. g3! (2. g4? ♕h2 3. ♔e1 ♔g2; 2. ♔f2? ♔h2 3. g4 ♕h3) 2. ... ♔h2 (2. ... ♕h2 3. g4) 3. g4 ♕h3+ 4. ♔f2! *(Jasik 2015)*

54. Strategie - Gute + schlechte Läufer: A

1) Zeichnung
2) 1. ... ♘a7
   Der Springer steht nicht gut auf c6 und auf a7 bereitet er einen nützlichen Läufertausch vor. Weiß spielt den Rest der Partie nicht immer am Besten, lehrreich ist es schon.
   2. ♘e5 (2. ♕d3 ♕e8) 2. ... ♗b5 3. ♗b2 ♗xc4 4. ♕xc4 ♕d5 5. ♕xd5 exd5 6. ♖c1 ♘b5 7. 0¬ 0 (7. ♖c5!?) 7. ... ♘e4 8. ♖c2 ♘ed6 9. ♗c1 und Schwarz steht ausgezeichnet *(Blumin-Fine, New York 1939)*
3) 1. ♗e2
   Der Läufer auf c8 beherrscht die geschwächten Felder. Also ist Abtauschen der richtige Plan.
   1. ... ♕h6 2. ♗g4 ♘d7 3. ♘f3 ♘b6 4. ♗xc8 ♖exc8 5. ♕b3 ♗f6 6. ♘h4 ♕f8 7. ♘f5 und Weiß hat nicht mehr viel Mühe. *(Ståhlberg-Wade, Birmingham 1951)*
4) 1. ... b5!
   Die weißen Bauern werden auf dunklen Feldern festgelegt. Der Textzug ist besser als 1. ... g5 2. ♖f2 g4 3. a4.
   2. ♕f3
   Weiß möchte nicht tatenlos abwarten und gibt einen Bauern her.
   2. ... bxc4 3. ♕xc6 ♕xf4 4. ♕xc4 e5 5. ♕e2 exd4 6. ♖d3 dxc3 7. ♖xd7 ♖xd7 8. ♖xd7 ♗d4+ 9. ♔h1 ♕c1+ und Weiß gibt auf. *(Kmoch-Aljechin, Kecskemet 1927)*
5) 1. ... ♗g4!
   Nicht der Läufer auf d6 ist die schlechteste Figur auf dem Brett, sondern der Läufer auf g3. Nach dem Abtausch auf f3

bekommt dieser Läufer lebenslange Haft.
2. h3 ♗xf3 3. ♕xf3 ♕xf3 4. gxf3 f6 5. ♔g2 a5 6. a4 ♔f7 7. ♖h1 ♔e6 8. h4 ♖fb8. Auf dem Damenflügel spielt Schwarz mit einem Läufer mehr. *(Winter-Capablanca, Hastings 1919)*

6) 1. ... ♗f8!
Schwarz aktiviert seinen schlechten Läufer. Dieser Zug ist möglich weil nach 2. ♖xf6 ♗e7 der Turm gefangen ist.
2. ♖d2 ♔g7 3. ♗d3 ♗b4 4. ♔c2 ♘c5 5. a3 ♗xc3 6. ♗xf6+ ♔xf6 7. ♔xc3 ♖d8 mit einer idealen Stellung für Schwarz. *(Tarrasch-Euwe, Bad Pistyan 1922)*

7) 1. g4!
Weiß hat den Vorteil des guten Läufers. Er muss eine zweite Front aufmachen. Schlecht ist 1. b4 a5 (oder 1. ... ♖a8) und Schwarz bekommt Gegenspiel.
1. ... ♗c8 2. h4 g6 3. ♖h1 ♔g7 4. h5 ♖h8 5. ♖fh2 ♗d7 6. g5 und Weiß entschied den Kampf auf dem Königsflügel. *(Tarrasch-Teichmann, San Sebastian 1912)*

8) 1. ... ♕a4
Schwarz erzwingt Turmtausch. Der freie c-Bauer entschied die Partie. Wenig ergibt 1. ... ♖xc2+ 2. ♕xc2 ♕c4 3. ♕b2 ♔g7 4. ♗d2.
2. ♖xc4 dxc4 3. ♕b1 c3 4. ♗c1 ♕d1 *(Korotylev-Neverow, Petersburg 1993)*

9) 1. c3!
Schwarz drohte mit ♗b5 den Läufer abzutauschen.
1. ... ♗b5 2. ♗b1 ♘c6 3. ♗c2 ♖aa8 4. a4 ♗a6 5. b4 b5 6. ♖eb1 ♖ac8 7. ♗d3 ♘a7 8. ♖a3 ♖c7 9. a5 und der Läufer auf a6 ist nun ein Bauer (der aber schräg rückwärts schlagen darf). *(Sokolow-Vaganian, Minsk 1986)*

10) 1. ♗a4! *(Kasparow-Giorgadze, Minsk 1979)*

11) 1. ... ♗xc3
Der Läufer auf c6 ist besser als sein Gegenpart auf g2.
2. ♕xc3 ♕e5 und Schwarz steht etwas besser. *(Najdorf-Bronstein, Budapest 1950)*

12) 1. ... ♕d7!
Der Läufer auf d2 ist das Problemkind, nicht der Läufer auf e7. Zwar kann Weiß mit dem passiven Läufer leben, aber dann muss der Turm von f1 mitmachen. Das verhindert der Damenzug. Der Tempogewinn 1. ... ♖d8 2. ♖c1 ♕d7 3. ♗e1 ist deshalb nicht so gut.
2. ♗c1
Auf 2. ♖d1 folgt 1. ... ♖d8.
2. ... a4 3. ♕c2 ♖c8 4. ♕e2 ♕d5 5. a3 b3 6. e4 ♕c4 7. ♕e1 ♕c2 8. f4 ♗c5+ 9. ♔h1 ♗d4 10. f5 ♗xb2 11. ♗xb2 ♕xb2 Weiß gibt auf. *(Tylor-Aljechin, Hastings 1936)*

55. Endspielstrategie - Gute + schlechte Läufer: A

1) 1. ♗e5+ ♔g8 2. f5 e6 3. f6 ♗a3 4. f7+
2) 1. ♗f1 ♗e8 2. ♗h3! (2. ♗g2 ♗g6) 2. ... ♔b7 (2. ... ♗f7 3. ♗c8+) 3. ♗g2+ ♔a6 4. ♗c6 *(Awerbach 1954)*
3) 1. ♗f7 ♗b7 2. ♗e6 ♗e4 3. ♗c8 ♗b1 4. ♗b7 ♗a2 5. ♗d5 ♗b1 6. ♗g2 ♗a2 7. ♗f1 ♗b1 8. ♗d3 *(Niemarkt 1959)*
4) 1. ♗e2 ♗g6 2. ♗d3 ♗h7 3. ♗b1 ♗g6 4. ♗c2 ♗h7 5. ♗b3 ♗g8 6. ♗d1 ♗f7 7. ♗f3
5) 1. ♗a6 (1. a6 ♗c8 2. ♔a8 ♗d7 3. ♗b3 ♗c8) 1. ... ♗e8 2. ♗c8! ♔xc8 (2. ... ♗f7 3. ♗d7!) 3. ♔b6 ♔b8 4. a6 ♔a8 5. ♔c7 ♔a7 6. ♔d8 ♗f7 7. ♔e7 ♗g8 8. ♔d7
6) 1. ♔c2 ♔d4 2. ♔b3 ♔c5 3. ♔c3 ♗a6 4. ♗a8 ♔b5 (4. ... ♗e2 5. ♗b7; 4. ... ♗c8 5. ♔d3) 5. ♔d4
7) 1. ... b5 2. a4 b4 3. ♗f2 ♗c7 4. ♗e1 ♗b6 5. ♗f2 e5
8) 1. ... f5 2. gxf5 ♔g7 3. ♔d4 ♔f6 4. ♔c5 ♔xf5 5. ♔b6 ♔f4 6. ♗g2 d4 *(Nunn-Ribli, Luzern 1985)*
9) 1. f6 (Die ersten Züge können umgedreht werden: 1. g4! f6 (1. ... hxg4 2. f6) 2. gxh5 ♗f8 3. ♗d2 ♔a4 4. ♗c1) 1. ... gxf6 (1. ... ♗xf6 2. ♗xd6+! ; ♗f8 ♗xd6+!) 2. g4! hxg4 3. h5 ♗f8 4. h6 ♗xh6 5. ♗xd6+!
10) 1. ♗e6 ♗e8 2. ♗a2 (2. ♗b3 ♔c3 3. ♗d5 ♔d4 4. ♗e4 ♗b5 (4. ... ♔c5 5. ♔e5) 5. ♗xg6 ♗c4 6. ♗xf7 ♗xf7 7. ♔f5) 2. ... ♔c5 3. ♔e5 ♔c6 4. ♗d5+ ♔c7 5. ♗b3 ♔d8 6. ♔d6
11) 1. b4! axb4 (1. ... b6 2. bxa5 bxa5 3. ♗b5! ♔f8 4. ♔b2) 2. ♗c2! ♗c6 3. ♔b2 b6 4. ♔b3 ♔f8 5. ♔xb4 ♔e8 6. a5! bxa5+ 7. ♔xa5 ♔d8 8. ♔b6 ♗e8 9. ♔c5 ♔c7 10. ♗d3
12) 1. ♗c4 ♔a7 2. ♔b4 ♔b7 3. ♔c3 ♔c7 4. ♔d4 ♔d7 5. ♔e5 ♔e7 6. ♗e6 ♔f8 7. ♔f6 ♗f7 8. ♗xf7 g5 9. hxg5

56. Läuferendspiel (=) - Freibauer: A

1) 1. ♗a5! ♗xa5+ 2. ♔d3 ♗c7 3. ♔e4 *(Dawson 1925)*
2) 1. ♔e3! ♗f7 2. ♔d4 ♗e8 3. a7 ♗c6 4. ♗d7! ♗xd7 5. a8♕+ *(Herbstmann, 1925)*
3) 1. ♗d3+ ♔c5 2. ♗f1 ♔d4 (2. ... ♗d5 3. ♗xh3 ♔b5 4. ♗c8) 3. ♗xg2 (3. ♔d6? ♔c3) 3. ... hxg2 4. a8♕ g1♕ 5. ♕a7+
4) 1. ♗f7 ♗a8 2. ♗d5 c6 3. c5+ *(Queckenstadt 1920)*
5) 1. g6! hxg6 2. f6 ♗f3 3. ♗c4! ♔xc4 4. f7 *(Kosek 1921)*
6) 1. a7 ♗d5 2. c4 ♗b7 3. ♗f3 ♗xf3 4. d5 *(Karstedt 1915)*
7) 1. ♗c8 ♔e1 2. ♗xg4 ♔f2 3. ♗f3! (3. ♗h3? ♗e4+!) 3. ... ♗xf3 4. g4 *(Prokes 1941)*
8) 1. g7 ♗f7+ 2. ♔c5 ♗xa2 3. b4+ axb3 4. g8♕
9) 1. ♗d6! e4+ 2. ♔xe4 ♗a7 3. ♔f3 ♗b8 4. ♗f4 (4. ♗xb8?) 5. ... ♗a7 6. ♗e3 ♗b8 7. ♗g1 *(Evreinov 2015)*
10) 1. ♔g6! (1. ♔f6? a5! 2. ♔f7 (2. ♗b4 axb4 3. e7 ♗d8!) 2. ... a4 3. ♗f6 (3. ♗a3 ♗d8) 3. ... ♗c5) 1. ... a5 (1. ... ♗f2 2. ♗f6 ♗c5 3. ♔f7 a5 4. ♗g7 a4 5. ♗f8) 2. ♗b4! ♗d8 (2. ... axb4 3. e7 ♔d7 4. ♔f7) 3. ♗xa5! ♗xa5 4. e7 ♔d7 5. ♔f7

(Croitor 2015)

11) 1. c6! bxc6 (1. ... ♔b6 2. cxb7 ♔c7 3. e7 ♗b5 4. ♔g4) 2. ♗g6! c5 (2. ... hxg6 3. e7) 3. e7 ♗b5 4. ♗d3! c4 5. ♗xc4 *(Larsen, 1932)*
12) 1. e6 (1. ♗d7 ♔xf4 2. ♗xf5 ♔xe5 3. h6 ♔f6) 1. ... ♗xe6 (1. ... ♔xf4 2. e7 ♔g5 3. ♗a4) 2. h6 ♗f5 3. ♗d7 ♗h7 4. f5

57. Läuferendspiel (=) - Technik: A

1) 1. ♔b4! ♔d5 2. e4+ ♔xe4 3. ♗xd1 ♔d3 4. ♔c5 e4 5. ♔d5 *(Pogosjants 1976)*
2) 1. ♗h5! ♔b5 (1. ... g6 2. ♗g4 ♔b5 3. ♗e6) 2. ♗e8+ ♔c5 3. g6 ♗g8 4. ♗f7 *(Kubbel 1983)*
3) 1. ♗c2+ ♔a5 2. b4+ ♔a6 3. ♗f5 ♗c6 4. ♗c8 ♗b7 5. b5+ (5. ♗d7? ♗c6) *(Pogosjants 1981)*
4) 1. ♗c5! ♗b8 2. ♗g1! ♗h2! 3. ♗xa7 ♗g1 4. ♗f2! *(Szulc 1954)*
5) 1. ♔e2 ♗c1 2. g4
6) 1. ♗c7+ b6 2. ♗xg3 ♗d2 (2. ... ♗e7 3. ♗e1+ ♗b4 4. ♗c3 ♗xc3+ 5. ♔xc3 b5 6. c5 b4+ 7. ♔d4 ♔b5 8. ♔d5) 3. ♔c2 ♔b4 (3. ... ♗b4 4. ♗e5 ♗e7 siehe Variante beim 2. Zug) 4. ♗d6+ ♔a5 5. ♔xd2 *(Moravec 1951)*
7) 1. ♗g6 (1. ♔xc5? f2 2. ♗c4 ♔xh7; 1. ♗d5? f2 *Euwe-Lilienthal, Stockholm 1937 0-1)* 1. ... f2 2. ♗d3 f1♕ 3. ♗xf1 ♔xh7 4. ♔xc5
8) 1. f6 (1. fxe4? ♗xf5 2. ♗d1 e3 2. ... ♗g4 3. ♔f2 e6!; 1. f4+ ♔xf5 2. ♗d1 e3 3. ♗g4+ ♔e4 4. ♗xc8 e2 5. ♔f2 e6) 1. ... exf6 2. e6! ♗xe6 3. f4+ ♔f5 (3. ... ♔xh5 4. ♗e8+ ♗f7 5. ♗xf7#) 4. ♗d1 e3 (4. ... ♗c4 5. ♗g4#) 5. ♗c2# *(Melnichenko, 2010)*
9) 1. ♔f6 ♔h6 (1. ... ♗d1 2. ♔g7) 2. ♗g6 ♗d1 3. g4 ♗xg4 4. hxg4 *(Bernstein 1904)*
10) 1. ... b5 2. ♗xb5 (2. axb5 ♗d5 3. ♗xd5 exd5) 2. ... ♗xb5+ 3. axb5 ♔c7
11) 1. ♔b2 e6 2. ♗c2 (2. ♗f7? ♔d3) 2. ... e5 3. ♗f5 e4 4. ♗xe4 (4. ♗e6+? ♔d3 5. ♗xa2 e3) 4. ... ♗b3 5. ♗d3+! ♔xd3 6. ♔xb3 *(Marin 2009)*
12) 1. d7+ ♔xd7 2. ♗e5 ♔c8 3. ♔f4 ♗b8 (3. ... ♔d7 4. ♔g5 ♔e7 5. ♔g6 ♔d7 6. ♔f7 enz.) 4. ♗xb8 ♔xb8 5. ♔e5 ♔c7 6. ♔xe6 *(Hasek 1908)*

58. Läuferendspiel (≠) - Freibauer: A

1) Zeichnung
2) 1. h6 ♗c3 (1. ... e4 2. d4 ♗c3 3. ♔e3 ♔d5 4. ♗b3+) 2. d4 exd4 (2. ... ♗xd4 3. ♗e4 ♔e6 4. h7) 3. ♗d3 ♔e6 4. h7 *(Rinck 1928)*
3) 1. e7 a2 2. ♗e3+ g5 3. ♗d4 *(Apschenek 1933)*
4) 1. ♗f4+ ♔g7 2. ♗e5+ ♔f7 3. ♗d4 cxd4 4. a7
5) 1. ♗f5+ ♔f6 2. ♔e8 ♗e7 3. ♗h3 *(Herbstmann 1928)*
6) 1. ♔d5 (1. ♗xe5+ ♔d7 2. ♔d5 ♔e7) 1. ... ♔d7 2. ♗a3! ♔e8 3. ♔e6 e4 4. ♔f6 e3 5. ♔g7 e2 6. ♗b4 *(Kazantsev, 1950)*
7) 1. h5 ♗a4 (1. ... ♗b5 2. ♗g1+) 2. ♗g1+ (2. b3 ♗b5) 2. ... ♔c4 3. b3+ ♔xb3 (3. ... ♗xb3 4. ♔b2) 4. h6 *(Rinck 1928)*
8) 1. ♔d8 ♗b5 2. ♗a3 ♗c6 3. ♔c7 ♗e4 4. a6 bxa6 5. ♔d7
9) 1. ♗c5+ ♔a6 2. ♔c7 ♗a8 3. ♔c8 ♗b7+ 4. ♔b8 *(Dobrescue, Nestorescue 1976)*
10) 1. ... g1♕ 2. ♗xg1 ♔g2 3. ♔g4 ♗a8 4. ♔h4 ♗f3
11) 1. ... ♗e3 (1. ... g4? 2. ♔f5 ♗e3 3. ♔xg4 ♗xf2 4. ♔h3 a2 5. ♗xa2 ♔xa2 mit dem falschen Läufer!) 2. ♔xh6 (2. f3 a2 3. ♗xa2 ♔xa2) 2. ... g4+ 3. ♔g6 ♗xf2
12) 1. ♔f4 ♗f2 (1. ... h3 2. g3 ♗b8+ 3. ♔f5 ♗xg3 4. ♗e2+ ♔h4 5. g6) 2. ♔f5 h3 3. g3 ♗xg3 4. ♗e2+ ♔h4 5. g6 h2 6. ♗f3 *(Vinichenko 1984)*

59. Läuferendspiel (≠) - Verteidigen: A

1) 1. ... ♔e7 2. h7 g6+ 3. ♗xg6 (3. ♔xg6 ♗h8) 3. ... ♗g7
2) 1. ... e5 (1. ... ♗a4 2. ♗c7+ ♔d5 3. ♔e7; 1. ... ♗xd7 2. ♗c7+ ♔c6 3. ♗e5) 2. fxe5+ ♔e6
3) 1. f5 ♗xf5 2. ♗g3 d5 3. ♗d6 ♔f7 4. ♔d4
4) 1. ♔b3 (1. ♗d1 h4) 1. ... ♔g5 2. ♗b5 ♔h4 3. ♗e8 ½-½
5) 1. ♔a3 (1. ♔b3 c1♕ 2. ♗xc1 ♔xh4 3. ♗b2 ♗f7+ 4. ♔c2 g5) 1. ... c1♕+ 2. ♗xc1 ♔xh4 3. ♗b2
6) 1. ... ♗d6 2. ♗b3 ♗c5 3. b7 ♗d6 4. ♔d5 ♗b8 5. ♔c6 ♔e7
7) 1. ... ♔c8! (1. ... ♔c6? 2. e7 ♔d7 3. b7 ♗xb7 4. ♔f7 ; 1. ... ♔e8? 2. ♔e5 ♗b7 3. ♔d6 ♗a8 4. ♗b8 ♗b7 5. ♗c7 ♗f3 6. e7 ♗g2 7. ♗d8 ; 1. ... ♔d8 2. ♗b8) 2. e7 ♗c6 3. ♔f7 ♔b7 4. e8♕ ♗xe8+ 5. ♔xe8
8) 1. ... ♗b5! (nach 1. ... ♔c8? können die Bauern in geschlossener Formation vorrücken: 2. ♔c5 ♗f3 3. b5 ♗e2 4. ♔b6 ♗d3 5. ♔a5 ♗e2 6. b6) 2. a7 ♗c6 3. ♔c5 ♗a8
9) 1. d8♕ ♗xd8 2. c7 ♗xc7 3. ♗c6 b1♕ 4. ♗e4+ ♕xe4 Patt
10) 1. ♗f5! ♔a2 2. ♗e6! ♔b2 3. ♗f7 ♔a3 4. ♗g6
11) 1. g6 (1. h5? ♗xg5 2. ♗e2 ♔f2 3. ♗d1 ♔e3 4. ♗c2 ♔d2 5. ♗b1 ♔c3 6. ♗a2 ♔xd3 ; Gut ist auch 1. ♔g1 oder ein normaler Läuferzug. Nach dem Schlagen auf h4 ist dann 2. g6 wohl angezeigt.) 1. ... fxg6 2. h5 gxh5 3. ♗g2
12) 1. ... a5

60. Läuferendspiel (=) – Verteidigen: A

1) 1. a6 ♗b8 2. ♗c3 ♗a7 (2. ... dxc3 3. a7 ♗xa7 Patt.) 3. ♗xd4+ ♗xd4 4. a7 ♗xa7 Patt. *(Dawson 1913)*
2) 1. ♔e6 ♗f8 2. ♔d5 ♔d2 3. ♔c4 ♔c2 4. ♗g7! (4. ♔b5? ♔b3 5. ♗c1 ♗g7 6. ♔a5 ♗f6 7. ♔b5 ♗c3) 4. ... ♗e7 5. ♗f6! ♗d6 6. ♗e5! *(Buzandjan 1955)*
3) 1. ♗c3! (1. ♗f6? ♗d2 2. ♗g7 ♗c1 3. ♗e5 ♔c2) 1. ... ♗xc3? 2. bxc3 ♔c2 3. c4 ♔b3 4. c5 ♔xa3 5. c6 ♔b2 6. c7 a3

7. c8♕

4) 1. ♗g6! c4 2. ♗h7! ♗xh7 (2. ... ♔f7 3. ♗g8+ ♔f8 (3. ... ♔g6 4. ♗xc4 ♗xc4 Patt.) 4. ♗xc4 ♗xc4 5. g6 ♗d3 6. ♔h7 ♗xg6+ 7. ♔xg6 ♔g8) 3. g6 c3 4. gxh7 *(Nerong 1932)*
5) 1. g5 (1. ♗f4 ♗h4 2. ♗e3 ♗g3 3. ♗g1 ♗f4 4. ♔b3 ♔b6 5. ♔a4 ♗c1)
6) 1. ♗xe3 ♗d2 2. ♗g5 ♔f5 3. f4 ♗xf4 4. ♔h5
7) 1. f3! ♗xf3 2. ♔f2 h2 3. ♗d1! ♗xd1 (3. ... h1♕ 4. ♗xf3+) 4. ♔g2 *(Prokes 1946)*
8) 1. c6! ♗xc6 (1. ... ♔e7 2. c7 ♔d7 3. ♗a4!) 2. ♗a4! bxa4 3. ♔d2! (3. ♔d1? ♗e4! 4. ♔c1 a3) 3. ... a3 (3. ... ♗e4 4. ♔c3!) 4. ♔c2 *(Ojanen 1957)*
9) 1. g6 ♗c5 (1. ... ♗d4 2. f5 exf5 3. ♗f6) 2. ♗f6! ♗f8 3. f5! exf5 4. ♗e7! ♗xe7 Patt. *(Selesniev 1917)*
10) 1. ♔xf4 ♗xh3 2. ♗a6! bxa6 (2. ... ♗g2 3. ♗xb7 ♗xb7 4. ♔e3 ♔d5 5. ♔d2 ♔c4=) *(Breider 1950)*
11) 1. ♔e5 (1. ♗a2 ♔f6) 1. ... ♗f7 2. ♔xd4 ♗xc4 3. ♔c3 *(nach Holm 1932)*
12) 1. ♗h3 ♗c6 2. ♗g2 ♗xg2 3. d7 h1♕+ 4. ♔d2

61. Verteidigung gegen Königsangriff: A

1) 1. ... ♕c4 2. ♕xh5? (2. ♗e7 f5 3. ♗xf8 ♖xf8) 2. ... ♕xf1+
2) 1. ... ♘f6 2. ♕h4 ♗e8 (2. ... ♘g4 3. ♖h3 ♘xe5 4. fxe5 ♕c7 5. ♕h7+) 3. ♖h3 ♗h5 4. ♖ff3
3) 1. ... ♗e4 (1. ... ♔g8 2. ♗xh6 ♗e4 3. ♗xg7; 1. ... ♘c6 2. ♗g5 ♔g8 3. ♖xh6 gxh6 4. ♗f6 ♕xf6 5. exf6 ♔h7 6. ♖e1) 2. ♗xh6 (2. ♖xh6+ gxh6 3. ♕xh6+ ♔g8 4. ♗g5 f6 5. ♗xf6 ♖xf6) 2. ... ♗g6
4) 1. ... ♕c2+! (und nicht 1. ... ♔xh7? 2. ♘g5+ ♔g8 3. ♕h3) 2. ♔xc2 (2. ♔a1 ♕d1+ 3. ♔a2 ♘b4+ 4. ♔a3 ♕a1# ; 2. ♔a2 ♘b4+ 3. ♔a3 ♘d3+ 4. b4 ♗xb4+ 5. ♔a2 ♕xb2#) 2. ... ♘xe3+ 3. fxe3 ♔xh7
5) 1. ... ♕c5+ 2. ♔h1 ♕f2
6) 1. ... ♘f6 2. ♕h4 ♗e8 (2. ... ♘g4 3. ♖h3 ♘xe5 4. fxe5 ♕c7 5. ♕h7+) 3. ♖h3 ♗h5 4. ♖ff3
7) 1. ... ♕h7 2. ♖h4 ♕xh4 3. gxh4 ♖g8
8) 1. ... ♕e4 (1. ... g5 2. ♗c4 ♕e4 3. ♗d3 ♕h4 4. ♗xh7+ ♔h8 5. ♕xh4 gxh4 6. ♗e4 ♖b8 7. ♖b3; 1. ... ♕b5 2. c4 ♕d7 3. ♖h3) 2. ♗d5 (2. ♖e3 ♕h4 3. ♕xh4 ♗xh4) 2. ... ♕e2 3. ♗xb7 ♖d8
9) 1. ... ♕xf2+ 2. ♔h1 ♕xe1+ 3. ♖xe1 ♘f2+
10) 1. ... ♗d3 2. ♖xd3 fxe5 3. ♕h6+ (3. e4 ♕h4 4. ♖g3 ♕h7 5. ♕g4 ♖a6) 3. ... ♔g8 4. ♕g6+ (4. e4 ♕f6)
11) 1. ... h5 (1. ... ♗xg7 2. f6) 2. ♖g5 ♗xg7 3. ♕c3 ♕e5
12) 1. ... ♔f6 (1. ... ♔f8? 2. ♕g5 ♖c8 3. ♕xd8+ ♖xd8 4. ♖a8; 1. ... ♔g8? 2. ♖a8 ♖c8 3. ♖xc8 ♕xc8 4. ♘e7+; 1. ... ♔h7? 2. ♖a8 ♖c8 3. ♖xc8 ♕xc8 4. ♕h3+) 2. ♖a6+ ♖c6

62. Verteidigung gegen Königsangriff: B

1) 1. ♕e8+ (1. ♔g2 ♘f4+; 1. f4 ♗xf4+; 1. ♘f5 ♘g3+ 2. ♔g2 ♘xf5) 1. ... ♘f8 2. ♕xf8+ ♔xf8 3. ♖c8+ ♔e7 4. ♘f5+
2) 1. ... ♕xe4 2. ♗xe4 ♗e8
3) 1. ♘xf3 exf3 2. ♕g7+
4) 1. ♕xf7+ ♔h8 2. ♗e5
5) 1. ... ♕xc1+ 2. ♕xc1 ♗xb2
6) 1. ... ♕b1+ 2. ♘e1 ♖c4
7) 1. ... ♕xd5 (1. ... ♕xf4 2. ♘xe7#) 2. ♖h8+ (2. ♗xa6 ♕xg2 3. ♖h2 ♕e4+) 2. ... ♗xh8 3. ♕h6 ♖c1+ 4. ♖xc1 ♕xd3+ 5. ♖c2 ♕xc2+ 6. ♔xc2 ♖c8+ 7. ♔d1 ♗g7
8) 1. ♖d2 (1. d4 ♕e2) 1. ... ♖xd2 2. d4 ♕e2? (Partie: 2. ... ♗h2 ist besser) 3. ♗c1
9) 1. ♖xd4 (1. h6 ♖xa2+ 2. ♔xa2 ♕a4+ 3. ♔b1 ♕xc2+ 4. ♔a2 ♖a3+; 1. ♕e2 ♕a4 2. ♔b1 ♕xa2+ 3. ♔c1) 1. ... ♕a5 2. ♕b1 ♖xc2 3. ♖b4 (3. ♖h3 ♖h2) 3. ... ♕xb4 4. ♕xc2 ♘b3+ 5. ♔b1 ♘d2+ 6. ♔c1 ♘c4 *(Skripchnko-Naiditch, Dortmund, 2001)*
10) 1. ... ♗d2! (1. ... ♕xg6? 2. ♕xf8+ ♗g8 3. ♗h5! ♕e6 (3. ... ♕g5 4. h4 ♕f4+ 5. ♔g2) 6. ♕g7# *(Chigorin-Tarrasch, St. Petersburg 1893)* 2. ♖xf6 ♗xh6 3. ♖xh6 b3 4. ♗d1 b2 5. ♗c2 ♖c8
11) 1. ... ♕b5 (1. ... gxf6 2. ♖h4) 2. ♖h4 (2. ♖d1 ♘xf6) 2. ... ♕xd3 3. ♘c1 ♕f5
12) 1. ... ♕e8 (1. ... ♖e8 2. ♖h3 ; 1. ... ♘e5 2. ♗f6 exf6 3. ♖h3) 2. ♗f6 (2. ♖h3) 2. ... ♘xf6 3. ♖h3 ♘h5 4. ♖xh5 gxh5 5. ♕g5+

63. Verteidigen – ♘/♗/♖ gegen ♟: A

1) 1. ♖d4+! ♔e6 (1. ... ♔c6 2. ♖c4+ ♔b5 3. ♔xe2 ♔xc4 4. ♔d2 ♔b3 5. ♔c1 ♔c3 Patt.) 2. ♖e4+ ♔f5 3. ♔xc2! ♔xe4 4. ♔d2 ♔f3 5. ♔e1 ♔e3 Patt. *(Maksimovskikh u.a 1987)* ½-½
2) 1. ♔f3 d2 2. ♖c4+! ♔d3 3. ♖d4+ ♔xd4 4. ♔xe2 ♔c3 5. ♔d1 ♔d3 Patt. *(Prokes 1939)*
3) 1. ♔e1 c3 (1. ... ♔c3 2. ♖e3+ (2. ♔d1? b2) 2. ... ♔c2 3. ♖e2+ ♔c1 4. ♖e3) 2. ♔d1 b2 (2. ... c2+ 3. ♖xc2) 3. ♖d2+! ♔c4 4. ♖xb2 ½-½ *(Prokes 1947)*
4) 1. ♘e6! (1. ♔d4? ♔xg5 2. ♔e3 ♔h4 3. ♔f2 ♔h3 4. ♔g1 ♔g3) 1. ... g3 (1. ... ♔xe6 2. ♔d4 ♔f5 3. ♔e3 ♔g5 4. ♔f2 ♔f4 5. ♔g2) 2. ♘d4+ ♔e4 3. ♘e2 ½-½ *(Hanneman 1949)*
5) 1. ♔g7! (1. ♔f7? d3 2. ♘g6 d2 3. ♘f4+ ♔h6!) 1. ... d3 2. ♘g6 d2 (2. ... ♔g5 3. ♘e5 d2 4. ♘f3+) 3. ♘f4+ ♔g4 (3. ... ♔g5 4. ♘h3+ ; 3. ... ♔h4 4. ♘g2+) 4. ♘d5! (4. ♘g2? ♔f3) 4. ... d1♕ 5. ♘e3+ *(Von Altena 1941)*
6) 1. ♘d6 (1. ♔f8 g3 2. ♘d6 g2 3. ♘f7+ ♔h7 4. ♘g5+) 1. ... g3 2. ♔f8 g2 (2. ... ♔h7 3. ♘e4 g2 4. ♘g5+) 3. ♘f7+ ♔h7 4. ♘g5+ ♔g6 5. ♘f3 *(Hanneman 1927)*
7) 1. ♗g2! (1. ♗f1? ♔e5 2. ♔e7 ♔f4 3. ♔f6 (3. ♗g2 ♔e3 4. ♔f6 ♔e2) 3. ... ♔f3) 1. ... ♔e5 2. ♔e7 ♔f4 3. ♔f6 ♔e3 4. ♔f5 ♔e2 5. ♔f4 f1♕+ 6. ♗xf1+ ♔xf1 7. ♔xg3 *(Kling, Horwitz 1853)*

8) 1. ♔d3! (1. ♗a2? ♔e5! ; 1. ♔c3+? ♔e5 ; 1. ♔d2+? ♔f4 2. ♗a2 ♔e5) 1. ... ♔e5 (1. ... ♔f4 2. ♔d4 h2 3. ♗e4) 2. ♔e3 h2 3. ♗e4 *(Selivanov 1994)*
9) 1. ♗h7 ♔d5 2. ♗d3! (2. ♗f5? h2 3. ♗c8 ♔c6) 2. ... h2 3. ♗a6 ♔c6 4. ♔c8 h1♕ 5. ♗b7+ *(Selivanov 1991)*
10) 1. ♔a6 f2 2. ♔b7 ♔d5 3. ♔b6 ♔d4 4. ♔c6 ♔e4 5. ♔c5 ♔e3 6. ♔d5 ♔f3 7. ♔d4 ♔e2 8. ♔e4 f1♕ 9. ♗xf1+ ♔xf1 10. ♔f3 ½-½ *(Halski 1983)*
11) 1. ♗e8! (1. ♗e2? h4! 2. ♔b6 ♔c3 3. ♔c5 d4 4. ♔d5 d3 5. ♗f3 h3! 6. ♔e4 h2 7. ♔e3 d2 8. ♔e2 ♔c2 9. ♔f2 h1♕ 10. ♗e4+ d2 10. ♗f3 h4; 1. ♗d7? d4 2. ♗f5 ♔c3 3. ♔b6 d3 4. ♗e4 d2 5. ♗f3 h4) 1. ... h4 2. ♗f7 ♔c4 3. ♔b6 h3 4. ♔c6 h2 5. ♗xd5+ ½-½ *(Pikurov 1987)*
12) 1. ♗e2 (1. ♗g4? h2 2. ♗c8 ♔d3 3. ♗b7 ♔c2 4. ♗e4+ ♔c3) 1. ... h2 2. ♗a6 ♔d4 3. ♗b7 ♔c3 4. ♗e4 ½-½

64. Verteidigen - Verdedig gegen Drohungen: A

1) 1. ♖f8+ ♔xf8 2. ♘e6+ ♔f7 3. ♘xd4
2) 1. ... ♕xg3+ (1. ... ♗xg7 2. ♖hxg7+ und Weiß ist besser; 1. ... ♗e7 2. ♖h8+ ♔xg7 3. ♖xd8) 2. ♔xg3 ♗d6+ 3. ♔g4 ♔xh7
3) 1. ♕a1! ♖a4+ 2. ♘e2+!
4) 1. ... ♖b3 (1. ... ♖d3? 2. ♘e7) 2. axb3 axb3 (2. ... cxb3? 3. ♘e7 b2 4. ♘c6#)
5) 1. ... ♕g7 (1. ... d5 2. ♗xd5) 2. ♕h4 ♕f8 3. ♕h5 ♕g7
6) 1. ... ♕d2 2. ♗xf8 (2. ♗h8 ♖g8) 2. ... ♗xg2+ 3. ♖xg2 ♕e1+ (3. ... ♕d1+)
7) Zeichnung
8) 1. ... ♔g7 (1. ... f5 2. ♖e6 ♕g1 3. ♖e3; 1. ... ♕g1 2. ♖f6 ♕g2 3. ♖xf7) 2. ♕f6+ (2. ♕xg5 ♕xf2+ 3. ♕g3 g5+ 4. ♔g4 h5+) 2. ... ♔h6 3. ♕f4 ♔g7
9) 1. ... ♗xh2+ 2. ♔xh2 (2. ♕xh2 ♕xe4 ; ♔xh2 3. ♕e5; 2. ♔h1 ♗g3) 2. ... ♕e5+ 3. ♔g1 h6
10) 1. ... ♖e1+ (1. ... ♕xf7 2. ♗xd4+) 2. ♖xe1 (2. ♔xe1 ♗xc3+) 2. ... ♕xf7 3. ♗xd4+ ♔g8
11) 1. ... ♗e2 (1. ... ♕xf7 2. ♖xg5+ ♔h7 3. ♖h5+ ♔g7 4. ♕g4+; 1. ... ♖xd6 2. ♖xg5) 2. ♕xe2 (2. ♕d2 ♕f6) 2. ... ♕xd4+ 3. ♔f1 ♖xd6 4. ♖xg5+ ♔xf7 5. ♕h5+ ♔f8 6. ♕h6+ ♔e8 7. ♖g8+ ♔d7
12) 1. ♗e4! ♕xe4 2. ♕f7 *(Seyboth, 1903)*

65. Turmendspiel - Verwundbarkeit: A

1) 1. ♖g6 ♖g7 2. ♖xh6+ ♖h7 3. g6 ♖xh6 4. g7+ ♔h7 5. g8♕#
2) 1. ♖a8! (1. ♔xh6?) 1. ... ♔g7 2. h8♕+! (2. ♖a7+? ♔h8) 2. ... ♖xh8 3. ♖a7+ ♔f8 (3. ... ♔g8 4. ♔g6) 4. h4! ♖g8+ (4. ... ♔g8 5. ♔g6) 5. ♔f6 *(Kottke 1983)*
3) 1. ♖h2+ (1. ♖xc7 a5+ 2. ♔c5 ♖c1+ 3. ♔d6 ♖xc7 4. ♔xc7 a4 5. b6 a3 6. b7 a2 7. b8♕+ ♔c2) 1. ... ♔c1 2. ♔b3 ♖a5 3. ♖h1+ ♔d2 4. ♔b4 ♖a2 5. ♖h2+
4) 1. a7 (1. ♖a4 ♖h5 2. a7 ♖h8+ 3. ♔e7 ♖a8) 1. ... ♔b7 2. a8♕+ ♔xa8 3. ♔c7 c4 4. ♖xc4 ♖a5 5. ♔b6 *(Blandfort 1993)*
5) 1. ♖a2! (1. ♖xf1+? ♔e2 2. ♖a1 f2) 1. ... ♖h1 (1. ... ♖g1 2. ♔d3 ♔e1 3. ♔e3 ♔f1 4. ♔xf3; 1. ... ♔e1 2. ♔d3 ♖g1 3. ♔e3) 2. ♔d3 ♔e1 3. ♖a1+ (3. ♔e3? ♔f1) 3. ... ♔f2 4. ♖xh1 *(Kuzmichev 1999)*
6) 1. ♖e8+ ♔d4 2. ♔xg5 ♖h7 3. ♔g6 ♖d7 4. c6! *(Bron 1964)*
7) 1. d8♕+ ♔xd8 2. ♔e5 f4 3. ♔e6 ♖e8+ 4. ♔d6 *(Minev 1974)*
8) 1. ♔a7 ♔c7 2. ♖c1+ ♔d8 3. e6 dxe6 4. ♔b7 ♔d7 5. ♖d1# *(Pogosjants 1980)*
9) 1. b5+ cxb5 2. b4! ♖xb4 3. ♖e7 ♔a5 4. ♖xa7# *(Tarasjuk 1990)*
10) 1. ♖e4 (1. a5 ♖xg2+ 2. ♔xg2) 1. ... fxe4 2. a5 e3 3. a6 ♖f2 (3. ... e2 4. g3#) 4. a7 ♖a2 (4. ... e2 5. a8♕ e1♕ 6. ♕d8+) 5. a8♕ ♖xa8 6. g3# *(Bron, Ostmoe 2019)*
11) 1. ... a4 2. bxa4 b3 3. cxb3 (3. c4 ♔f3) 3. ... ♔f3
12) 1. c7! (1. ♖d7? ♖xc6 2. ♖xd5 h4!) 1. ... ♖c6 2. ♖b6! ♖xc7 3. ♖xf6 h4 4. f3+ ♔h5 5. g4# *(Steckbauer 1985)*

66. Turmendspiel - Freibauer: A

1) 1. ♔c4 ♔a5 (1. ... ♔a3 2. h7 ♖h3 3. ♖b3+ ♖xb3 4. h8♕ ♔a2 5. ♕h2+ ♔a3 6. ♕d2) 2. ♖b5+ ♔a6 3. ♖h5 gxh5 4. h7 *(Troitzky, Cheron 1962)*
2) 1. ♖g6 (1. h7? ♔c2 2. ♖c6+ ♔b1 3. ♖b6+ ♔c2 ; 1. ♔g1 ♖c3 2. ♖b1 ♖c7) 1. ... ♔e2 2. ♖xg3 ♖xg3 3. h7 *(Lauer 1977)*
3) 1. ♖f4+ (verführerisch aber nicht gut ist 1. g3 ♖a6! 2. ♖f4+ ♔e5 3. ♖g4 ♖e6 ½-½) 1. ... ♔xf4 (1. ... ♔d5 2. ♖g4 ♖e2 3. g7 ♖e8+ 4. ♔c7 ♖g8 5. ♔d7 a5 6. ♔e7 a4 7. ♔f7) 2. g3+ ♔xg3 3. g7 *(Wotawa 1936)*
4) 1. ♖g6+ ♔h3 2. ♖g1 hxg1♕+ 3. ♔xg1 ♔g3 4. ♔f1 ♔f3 5. e8♕ *(Watkinson 1936)*
5) 1. ♔g3 ♖g7+ 2. ♔f2 ♖f7+ 3. ♖f4! ♖xf4+ 4. ♔e3 ♖f1 5. ♔e2 *(Jonsson 1966)*
6) Zeichnung
7) 1. ♖g7 ♔c2 2. ♖g2+ ♔b3 3. ♖a2
8) 1. ♔c6 ♔d8 2. ♖h1 ♖a1 3. ♖b1 ♖xb1 4. b7 *(nach Geiger 2004)*
9) 1. b6 axb6 2. ♖a8+ ♔e7 3. c7 e2 4. ♖e8+ ♔xe8 5. c8♕+
10) 1. ♖g3 ♖f6 2. ♖g8 ♔f7 (2. ... ♖f4+ 3. ♔g3 (3. ♔xh5? ♖f1; (3. ♔h33. ♔h3 gewinnt, nur vermeidet nicht Weiß das Endspiel ♕ gegen ♜: 3. ... ♔f7 4. ♖h8 ♔g7 5. a7 ♔xh8 6. a8♕+ ♔g7) 3. ... ♖f1 4. ♔g2 ♖a1 5. a7) 3. a7 (3. ♖h8 ♖f4+ 4. ♔xh5 ♔g7 5. a7) 3. ... ♔xg8 4. a8♕+ *(nach Prokes 1948)*
11) 1. ♖c2 ♖d1 2. ♖c1 ♖d2 3. ♖e1 ♔d4 4. ♖e2 ♖d1 (4. ... ♖d3+ 5. ♔b4+-) 5. ♔c2 *(Perovic 1983)*
12) 1. ♖f7 (1. h4 ♖g4 2. ♖f7 h5; 1. ♖e7 ♖g6 2. h4 h6 3. ♖b7 ♔a3 4. ♔h2 a4 5. ♔h3 ♔a2 6. ♖f7 a3 7. ♖f2+ ♔b1 8. ♖g2 ♖xg2 9. ♔xg2 a2 10. g8♕ a1♕ ½-½ gibt die Datenbank) 1. ... ♖g6 2. h4 h5 (2. ... h6 3. ♔h2 ♔b5 4. ♔h3 a4 5. ♖f5+ ♔b6 6. ♖f6+ ♖xf6 7. g8♕) 3. ♔h2 ♖g4 4. ♔h3 ♔b4 5. ♖f4+ ♖xf4 6. g8♕

67. Turmendspiel - Freibauer: B

1) 1. ♖e7 ♔c8 2. f7 ♔d8 3. ♖a7 ♖f8 4. ♔xh2 *(Cvejic 1949)*
2) 1. a6 ♖a1 2. a7 ♔f7 3. ♖h8 ♖xa7 4. ♖h7+
3) 1. ♖g5 ♔c4 (1. ... ♖h6 2. ♔g4+ ♔c4 3. ♖h5) 2. ♔g6
4) 1. ♖a7 ♔d8 2. b7 ♔c7 3. b8♕++ ♔xb8 4. ♖xd7
5) 1. ♖c8 ♖xc8 2. bxc8♗! ♔c2 3. ♗g4 ♔d3! 4. ♔g3! ♔e4 5. ♔h4
6) 1. ♖e7 ♔c5 2. ♖e5+
7) 1. ♔c6 ♖xa6+ 2. ♔b5 ♖a8 3. ♖a4+ ♖xa4 4. bxa4 d5 5. a5 d4 6. a6 d3 7. a7 d2 8. a8♕+ *(Prokes 1950)*
8) 1. ♖f5+ ♔g7 2. ♖f2 ♔g6 3. ♖c2 ♔f7 4. ♔c7
9) 1. ♔h5! g2 (1. ... ♖a8 2. ♔h6 hxg6 3. ♖b2; 1. ... hxg6+ 2. ♔h6 a4 3. ♖b2) 2. g7+! ♔xg7 3. ♖xg2+ ♔f7 4. ♖xg8
10) 1. b4 ♔e6 (1. ... ♖a1+ 2. ♔xg2 ♖a3 3. ♔f2 ♖a6 4. ♔e3 ♖a4 5. ♔d3 ♖a1 6. ♔c4 ♖c1+ 7. ♔b3 ♖a1 8. ♖g7) 2. ♖h6+ ♔d7 3. ♖h8
11) 1. h3 ♔h7 2. h4 ♔h6 3. ♖a8 ♖xb7 4. ♖h8# *(Marwitz 1939)*
12) 1. b7 f5+ (1. ... ♖h8 2. ♖a1+ ♔b6 3. ♖a8) 2. ♔g3! (2. ♔xf5? ♖h8 3. ♖a1+ ♔b6 4. ♖a8 ♖h5+; 2. ♔g5? f6+; 2. ♔f4? ♖h8 3. ♖a1+ ♔b6 4. ♖a8 ♖h4+) 2. ... f4+ 3. ♔g2! (3. ♔g4? f5+) 3. ... f3+ 4. ♔g3 ♖h8 5. ♖a1+ ♔b6 6. ♖a8 *(Dolgov 1972)*

68. Turmendspiel - Technik: A

1) 1. ... ♖d3+ (1. ... ♖h4 2. ♖e4 ♖xe4 3. ♔xe4 ♔b7 4. ♔d3 ♔c7 5. ♔c3; 1. ... ♖a3 2. ♖e4) 2. ♔c4 ♖a3 *(Velimirovic-Barlov, Vrbas 1982)*
2) 1. ... ♖e8 2. ♖a7 (2. ♖a1 ♔xc5) 2. ... ♖e6 3. ♖a5 ♖e7
3) 1. ♖b1 (1. ♔b3? ♔f7=; 1. ♖b8? ♖a1+ 2. ♔b5 ♖b1+ 0-1) 1. ... ♖h2 2. ♖b8 ♖xh7 (2. ... ♖a2+ 3. ♔b3) 3. ♖a7+
4) 1. ... ♖d2 2. ♖c8 ♔d5
5) 1. ... ♖b6 (1. ... a2 2. ♖h8+ ♔d7 3. ♖a8 b5 4. g5)
6) 1. h7 ♖h2 2. ♖a4
7) 1. ... ♖f5 (1. ... ♖f2 2. ♖a3 ♔xg2 3. ♔xa7 (3. ♖xg3+ ♔xg3 4. ♔xa7 ♔f4 5. b6 ♖a2+ 6. ♔b8 ♔e5)) 2. ♖a5 ♔xg2 3. ♔xa7 ♔h3 4. ♔a6 g2 5. ♖a1 ♖f1 *(Zharavliov-Vasiukov URS tt)*
8) 1. ♖c7 ♖f6 2. ♖d7 ♖f5 3. ♔e4 ♖f6 4. ♔e5 *(Kaminer 1926)*
9) 1. c4 (1. c3? ♖h5+ 2. ♔g3 ♖g5+ 3. ♔h4 dxc3) 1. ... dxc3 (1. ... ♔e3 2. ♖e7+; 1. ... ♔f5 2. ♖c5+) 2. ♖c4+ ♔d5 (2. ... ♔e3 3. ♖xc3+ ♔f2 4. ♖f3+ ♔xe2 5. ♖g3) 3. ♖g4 c2 4. ♖xg5+ *(Enserink 1993)*
10) 1. b5 (1. ♖xe5+ ♔f6 2. ♖xe6+ ♔xe6 3. ♔d4 ♔d6 4. ♔c4 ♔c6=) 1. ... ♔f6 2. b6 ♖e8 3. ♔d5 ♔e7 (3. ... e4 4. b7 e3 5. ♖c8 ♖e5+ 6. ♔d4 e2 7. ♖f8+) 4. ♖c7+ ♔d8 5. ♖a7
11) 1. h6+ ♔xh6 (1. ... ♔g8 2. g7) 2. ♖h1+ ♔g7 3. ♖h7+ ♔g8 4. g7
12) 1. ♔h3 (1. a5 ♔xa5 2. ♖xg5+ ♔b6 3. ♖g7 ♔c6 4. ♔g3 ♖f1 5. ♔g4 ♔d6 6. ♔g5 ♔e7=) 1. ... ♔b6 (1. ... ♖h4+ 2. ♔g3 ♖f4 3. a5) 2. ♔g3 ♔a6 3. a5 *(Janosi, Benkö, 1987)*

69. Turmendspiel - ♖ vor dem ♙: A

1) 1. ♔c7 ♔c5 2. ♖c8 b5 (2. ... ♖xa7+ 3. ♔b8+ ♔d5 4. ♔xa7) 3. a8♕ ♖xa8 4. ♖xa8 b4 5. ♖b8 ♔c4 6. ♔b6
2) Zeichnung
3) 1. f6 ♖b5 2. ♖h8
4) 1. g4+ ♔h4 2. g5 hxg5 3. ♖h8+ ♔g3 4. c8♕ ♖xc8 5. ♖xc8 g4 6. ♔c2 ♔f2 7. ♔d2 g3 8. ♖f8+
5) 1. ♖d8 ♖a6+ 2. ♖d6 ♖xa7 3. ♖d7+ ♖xd7 4. ♔xd7
6) 1. f5 gxf5 2. g6 fxg6 3. ♖g8 g5 4. a8♕ ♖xa8 5. ♖xa8
7) 1. ... h5
8) 1. ... a4+ 2. ♔c2
9) 1. ... g5 (1. ... ♖a3+ 2. ♔g4 ♖a5 3. h3 ♖a3 4. ♔g5 ♖a4 5. h4 ♖a1 6. ♔f6 ♖a6 7. ♔e5 ♖a4 8. ♔xe6 und Weiß macht mit h5 einen freien f-Bauern.) 2. fxg5 ♖xg5+ 3. ♔f4 ♖a5
10) 1. ... ♔f6 (1. ... ♖a5 2. g5 ♖a6 3. f5 gxf5 4. g6 fxg6 5. ♖h8) 2. g5+ ♔g7
11) 1. ... ♖b1 (1. ... ♖b4 2. ♖e8 ♖xb7 3. ♖xe3) 2. f4 e2
12) 1. ... ♖a3 2. ♔d6 ♖d3+ 3. ♔c6 ♖a3 4. ♔d5 ♖d3+

70. Turmendspiel - Antizipieren ♖ - ♟: A

1) 1. ♖g6 ♔h3 2. ♔f8 ♖xe7 3. ♔xe7 h4 4. ♔f6 ♔h2 5. ♔f5 h3 6. ♔f4 ♔h1
2) 1. ♖b1 ♖e2 2. e8♕+ ♖xe8+ 3. ♔xe8 ♔c5 4. ♔d7 b4 5. ♔c7 ♔b5 6. ♔b7 ♔c4 7. ♔a6
3) 1. ♖h5+ ♔d4 (1. ... ♔d6 2. e8♕ ♖xe8+) (1. ... ♔c6 2. e8♕+ ♖xe8+ 3. ♔xe8 ♔b5 4. ♔d7 ♔b4 5. ♔d6 c4 6. ♖c5 c3 7. ♔d5 ♔b3 8. ♔d4) 2. ♖h4 ♖xh4 3. e8♕
4) 1. ♔b6 a4 (1. ... ♖g4 2. ♖xa5) 2. ♖b5+ ♔a3 3. c7 ♖xc7 4. ♔xc7 ♔a2 5. ♔c6 a3 6. ♔c5 ♔a1 7. ♔c4 a2 8. ♔b3 ♔b1 9. ♖h5
5) 1. ♖c1+ ♔d5 2. ♖b1 ♔c6 3. f8♕ ♖xf8 4. ♔xf8 b5 5. ♔e7 ♔c5 6. ♔d7 b4 7. ♔c7
6) 1. ♖d1+ ♔c4 2. ♖d6 ♖xe7+ 3. ♔xe7 ♔b3 4. ♖b6+ (4. ♔e6 c4 5. ♖b6+) 4. ... ♔a3 5. ♖c6 ♔b4 6. ♔d6
7) 1. ♖c1+ (1. a8♕ ♖xa8 2. ♔xa8 d5 3. ♔b7 d4) 1. ... ♔b5 2. ♖d1 ♔c5 3. a8♕ ♖xa8 4. ♔xa8 d5 5. ♔b7 d4 6. ♔c7 ♔d5 7. ♔d7
8) 1. ♖b5 (1. ♖b6? ♖xc7) (1. ♖b8 ♖xc7 2. ♔xc7 ♔f5 3. ♔d6 ♔e4) 1. ... f3 2. ♖b3! (2. ♖c5? ♖xc5 3. ♔xc5 f2 4. c8♕ f1♕) 2. ... ♖xb3 3. c8♕ ♖e3 (3. ... ♖b6+ 4. ♔e5) 4. ♕g4+

9) 1. ♖d2+! (1. c8♕ (partij) ♖xc8 2. ♔xc8 ♔d5 3. ♔d7 e4 4. ♖b5+ ♔d4 5. ♔e6 e3 6. ♔f5 e2 7. ♖e5 ♔d3 8. ♔f4 ♔d2) 1. ... ♔e6 2. ♖d1 (2. c8♕+ ♖xc8 3. ♔xc8 e4 4. ♔c7 ♔e5 5. ♔c6 e3 6. ♖d8 ♔e4!) 2. ... ♖c2 3. c8♕+ ♖xc8 4. ♔xc8 *(Leko-Kramnik, Budapest 2001)*
10) 1. ♖b5 ♔d7 2. ♖d5+ ♔e6 3. ♖d1 ♖c2 4. c8♕+ ♖xc8 5. ♔xc8
11) 1. ♖e1+ ♔f4 2. ♖c1 ♖h6 3. ♔d7 ♖h8 4. c8♕ ♖xc8 5. ♖xc8 ♔e3 6. ♖e8+ ♔d3 7. ♖f8 ♔e4 8. ♔e6 f4 9. ♔f6 f3 10. ♔g5
12) 1. ♖e6! (1. ♖g6+? ♔f3! 2. ♖h6 ♔g4 3. b8♕ ♖xb8! 4. ♔xb8 h4) 1. ... ♖f8! (1. ... ♖h8 2. ♖h6) (1. ... ♖g8 2. ♖g6+) 2. ♖g6+! ♔h3 3. b8♕ ♖xb8 4. ♔xb8 h4 5. ♔c7 ♔h2 6. ♔d6 h3 7. ♔e5 ♔h1 8. ♔f4 h2 9. ♔g3! *(Kalandadze 1999)*

71. Mattbild (♗♖): A
1) 1. ♘d7+ ♗xd7 2. ♕xc8+ ♗xc8 3. ♖e8#
2) 1. ♕a8+ ♖xa8 2. ♖xa8+ ♔h7 3. ♖h8+ ♘xh8 4. ♖g7#
3) 1. ♘c7+ ♘xc7 2. ♕d8+ ♔xd8 3. ♗g5+ ♔e8 4. ♖d8#
4) 1. ♕h6+ gxh6 2. ♖xf6+ ♔g7 3. ♗xh6+ ♔g8 4. ♖f8#
5) 1. ... ♖h1+ 2. ♔xh1 ♗xf2 3. ♘d2 ♖h8#
6) 1. ♖xg7+ ♔xg7 (1. ... ♔h8 2. ♕h6 ♕d7 3. ♗xf6) 2. ♕g5+ ♔h8 3. ♕xf6+ ♗xf6 4. ♗xf6+
7) 1. ♘f6+ gxf6 2. ♕f8+ ♔xf8 3. ♗h6+ ♔g8 4. ♖e8#
8) 1. ... ♖xh3+ 2. gxh3 ♕h2+ 3. ♔xh2 ♖f2+
9) 1. ... ♗d3+ 2. ♕xd3 ♕h1+ 3. ♘xh1 ♖xh1+ 4. ♔e2 ♖e1#
10) 1. ... ♖g8 2. ♖xf3 ♗d4+ 3. ♔f1 ♖g1#
11) 1. ♕xd7+ ♖xd7 2. ♖b8+ ♗d8 3. ♗f6 ♔f8 4. ♗xd7
12) 1. ♘xg5+ hxg5 2. ♗e4+ ♔h6 3. ♖h8+ ♗xh8 4. ♖h7#

72. Mattbild (♘♖): B
1) 1. ... ♕f2+ 2. ♖xf2 ♖e1+ 3. ♖f1 ♖xf1+ 4. ♔xf1 ♖e1#
2) 1. ♕xh7+ ♔xh7 2. ♖h3+ ♔g8 3. ♘g6 ♖xe3 4. ♖h8#
3) 1. ... ♖f2+ 2. ♔h1 ♖h2+ 3. ♔xh2 ♘f3+ 4. ♔h1 ♖xg1#
4) 1. ... ♕xh2+ 2. ♔xh2 ♘g4+ 3. ♔h1 ♖h3+ 4. ♗xh3 ♖h2#
5) 1. ♕b7+ ♘xb7 2. ♘c6+ ♔a8 3. axb7+ ♔xb7 4. ♖xa7#
6) 1. ♕xf8+ ♗xf8 2. ♖e8+ ♔xe8 3. ♘d6+ ♔d8 4. ♖e8#
7) 1. ♘c8+ ♘c5 2. ♕xc5+ ♕xc5 3. ♖d8#
8) 1. ♘e6+ ♔e8 2. ♕d8+ ♗xd8 3. ♖f8+ ♖xf8 4. ♘g7#
9) 1. ... ♖axg2 2. ♘xg2 ♖g3 3. ♘h4 ♖g1#
10) 1. ♘d6+ ♔b8 2. ♖c8+ ♔a7 3. ♖c7+ ♗xc7 4. ♖b7#
11) 1. ♗e8+ ♘xe8 2. ♔g5 ♘f6 3. ♖f8#
12) 1. ... ♕g2+ 2. ♖xg2 ♘f3+ 3. ♔h1 ♖d1+ 4. ♖g1 ♖xg1#

73. Mattbild (♘♗): C
1) 1. ♕g8+ ♔xg8 2. ♘e7+ ♔f8 3. ♘7g6+ hxg6 4. ♘xg6#
2) 1. ... ♕g5 2. ♖g1 ♕xg1+ 3. ♘xg1 ♘xf2#
3) 1. ♕h6+ ♕xh6 2. ♘f6+ ♔g5 3. ♘e4+ ♔h5 4. ♗g4#
4) 1. ... ♕d2+ 2. ♔a1 ♕d4+ 3. ♗xd4 ♗xd4+ 4. ♔b1 ♘a3#
5) 1. ♕d8+! ♖xd8 2. ♖e8+! ♔xe8 3. ♘f6#
6) 1. ♕h7+ ♔xh7 2. ♖xg7+ ♖xg7 3. ♘f6+ ♔g6 4. ♗h5#
7) 1. ♘f7+ ♔g8 2. ♘xh6+ ♔h8 3. ♕g8+ ♘xg8 4. ♘f7#
8) 1. ♘g4 ♗e7 2. ♘exf6+ ♗xf6 3. ♖e8+ ♕xe8 4. ♘xf6#
9) 1. ♕d8+ ♖xd8 2. ♘e7+ ♗xe7 3. ♘b6#
10) 1. ♕h5 ♗xd5 2. ♖xd5 ♕xd5 3. ♕xf7+ ♕xf7 4. ♘d7#
11) Zeichnung
12) Zeichnung

74. Mattbild (Grundreihe): D
1) 1. ... ♘e2+ 2. ♘xe2 ♖xf1+ 3. ♔xf1 ♖d1#
2) 1. ♕h8+ ♔xh8 2. ♗f6+ ♔g8 3. ♖xe8+ ♖xe8 4. ♖xe8#
3) 1. ♕c6 ♕c8 2. ♖d8 ♖g7 3. ♖xc8#
4) 1. ♘e7+ ♔h8 2. ♕c8 ♖xc8 3. ♖xc8#
5) 1. ♘f5+ ♔g8 2. ♕f8+ ♔xf8 3. ♖c8#
6) 1. ♖xg7+ ♘xg7 2. ♕f7+ ♔h8 3. ♕f8+ ♖xf8 4. ♖xf8#
7) 1. ♕e7+ ♖xe7 2. ♖g8+ ♔xg8 3. ♖d8+ ♖e8 4. ♖xe8#
8) 1. ♗e7+ ♖xe7 2. ♖d8+ ♖e8 3. ♖xe8+ ♔xe8 4. ♖g8#
9) 1. ... ♘f3+ 2. exf3 ♕xf1+ 3. ♔xf1 ♗h3+ 4. ♔g1 ♖e1#
10) 1. ♕xf7+ ♖xf7 2. ♖b8+ ♖f8 3. ♗e6+ ♔h8 4. ♖xf8+ ♘g8 5. ♖xg8#
11) 1. ... ♕d1+ 2. ♔f2 ♕e2+ 3. ♔g1 ♕e1+ 4. ♘xe1 ♘e2+ 5. ♔h1 ♖f1#
12) 1. ... ♕f3 2. ♕f1 ♖a1 3. ♖b1 ♖xb1 4. ♘c1 ♖xc1 5. b4 ♕g2#

75. Mattbild (mix): E

1) 1. g4+ fxg4+ 2. ♘xg4+ g5 3. ♕e8+ ♕g6 4. ♘f6#
2) 1. ... ♕xh2+ 2. ♔xh2 ♖h5+ 3. ♔g1 ♗h2+ 4. ♔h1 ♘g3#
3) 1. ♕b6+ ♔e8 2. ♖xf8+ ♔xf8 3. ♕d8#
4) 1. ... ♕g4+ 2. ♗g2 ♘h3+ 3. ♔h1 ♘xf2+ 4. ♔g1 ♕xg2#
5) 1. ♘h5 ♔h8 2. ♘f6 ♕xc7 3. ♖g8#
6) 1. ... ♘b3+ 2. ♔a2 ♘c1+ 3. ♔a1 ♖xa3+ 4. bxa3 ♖a2#
7) 1. ♕e7 ♘f5 2. ♖xf5 ♘xh6 3. ♖xf8+ ♖xf8 4. ♖xf8#
8) 1. ♖xe6 ♕xf5 2. ♖g6#
9) 1. ♘g6+ ♔e8 2. ♕xf7+ ♘xf7 3. ♗g8 ♘d4 4. ♗xf7#
10) 1. ♖xh6+ ♔xh6 2. ♕g5+ fxg5 3. hxg5+ ♔h7 4. ♖h2#
11) 1. ♕h6+ gxh6 2. f7+ ♔h7 3. f8♘#
12) 1. ♖c5+ ♗c4 2. ♖xc4+ ♖xc4 3. ♖d3+ ♖xd3 4. ♘e2#

76. Mattbild (mix): F

1) 1. ... ♖h2+ 2. ♔xh2 ♕h7+ 3. ♔g2 ♕h3#
2) 1. ... ♘f3+ 2. gxf3 ♖d5+ 3. ♔c1 ♖xe1#
3) 1. ♕h5+ ♔g7 2. ♕h7+ ♔f8 3. ♕xf7#
4) 1. ♗g6+ ♔xg6 2. ♖g4+ ♔f7 3. ♖xg7#
5) 1. ♕a6+ ♘xa6 2. ♗xb7+ ♔a7 3. ♘c6#
6) 1. ♘c7+ ♕xc7 2. ♕xf7+ ♗xf7 3. ♗xf7#
7) 1. ♗c6+ ♗d7 2. ♖xe6+ fxe6 3. ♕xf8#
8) 1. ♖d8+ ♖xd8 2. ♖xd8+ ♔xd8 3. ♕g8+ ♖e8 4. ♕xe8#
9) 1. ♖xd5+ cxd5 2. ♘d3+ exd3 3. f4#
10) 1. ... ♗f2 2. ♗xf2 ♕e4+ 3. ♕g2 ♕xg2#
11) 1. ... ♘f3+ 2. gxf3 ♖h1+ 3. ♔xh1 ♕xf3+
12) 1. ... ♕xg2+ 2. ♔xg2 ♘h3+ 3. ♖f2 ♖xf2+ 4. ♔xh3 ♖xh2#

77. Doppelangriff: C

1) 1. ♕c7 ♕f7 2. ♕c8+ ♕f8 3. ♕c4+ ♔h7 4. ♕xd3
2) 1. ♖b5+ ♔a4 2. ♖xb4+ cxb4 3. ♕xa7+
3) 1. ♘c7+ ♔d8 (1. ... ♔f7 2. ♕c4+ ♔e7 3. ♘d5+) 2. ♗g5! ♕xg5 3. ♘e6+
4) 1. dxe5 ♕xe5 2. ♕xh8+ ♔xh8 3. ♗xf6+
5) 1. ♘ac6 ♖xc6 2. ♖e7+ ♔xe7 3. ♘xc6+
6) 1. ♗xc7+ ♔xc7 2. ♖xe7+ ♕xe7 3. ♕xa7+
7) 1. ♖xf8+ ♕xf8 (1. ... ♔xf8 2. ♕b8+) 2. ♕d5+ ♔h8 (2. ... ♕f7 3. ♖e8#) 3. ♕xc4
8) 1. ... g4 2. hxg4 h3 (2. ... ♕f2 3. ♖b3 h3) 3. ♔xh3 ♕f2
9) 1. ♘xc6+ ♗xc6 2. ♗a3+ ♔e6 3. ♖xf8
10) 1. ... f3 2. gxf3 ♖xa7 3. ♖xa7 ♗e3+ 4. ♔h2 ♗xa7
11) 1. ♖xc5 (1. ♗xh7+ ♔xh7 2. ♖xc5 ♘xc5 3. ♗xd4 f6 4. ♕h5+ ♔g8 5. ♗xc5 ♕xa2) 1. ... ♘xc5 (1. ... ♕xc5 2. ♗xd4 ♘f6 3. ♗xf6) 2. ♕xd4 f6 3. b4 ♕d8 4. bxc5 ♕xd4 5. ♗xd4 ♖d8 6. ♖d1
12) 1. ... ♖c2+ 2. ♔a1 ♖xf2 3. ♕xf2 ♗xd4+ 4. ♕xd4 ♘c2+ 5. ♔b2 ♘xd4

78. Doppelangriff: D

1) 1. ... ♕xd2 2. ♕xd2 ♘f3+ 3. ♔h1 ♘xd2
2) 1. ♕a3 ♕e7 2. ♗h6+ ♔xh6 (2. ... ♔g8 3. ♖f8+) 3. ♕h3+
3) 1. ♕g3! g5 2. ♖xf6 (2. ... ♖xf6 3. ♕c7+)
4) 1. ... b5 2. ♗e2 ♖xc1 3. ♗xc1 ♕c6+
5) 1. ♖h4 ♕d7 2. ♖xh7+ ♔xh7 3. ♕h4#
6) 1. ♖5e2 ♕xe2 (1. ... ♕c3 2. ♖xb2 ♕xb2 3. ♕d3+ g6 4. ♕xc4) 2. ♖xe2 ♖xe2 (2. ... ♖c1+ 3. ♖e1) 3. ♕d3+ ♔g8 4. ♕xc4
7) 1. ... ♕d3+ 2. ♔g1 ♕d1+ 3. ♖xd1 ♖xd1+ 4. ♔h2 ♗d6+ 5. ♕xd6 ♖xd6
8) 1. ♕xf6 ♕xe4 2. ♕xf7+ ♖xf7 3. exf7+ ♔xf7 4. ♗xe4
9) 1. ♕c8+ ♔e7 2. ♕xh8 ♗xh8 3. ♘c8+
10) 1. ... c5+ 2. ♔e4 ♖xf3 3. ♕d1 (3. ♔xf3 ♗xd5+; 3. ♕xf3 ♗xd5+) 3. ... ♖xb5 (3. ... ♗xh5? 4. ♕a1)
11) 1. ♗xf6 ♗xf6 2. ♗g4 ♕d6 3. ♘xf6+ (3. ♗xd7 ♘xd5) 3. ... ♕xf6 4. ♗xd7
12) 1. ... ♕c8 2. ♘c1 ♕g4

79. Ausschalten der Verteidigung: C

1) 1. ♕c5 ♗c5 2. ♖d8+ ♕g8 3. ♖xg8#
2) 1. ... ♗f1 2. ♕xf1 ♕g3+ 3. ♔h1 ♘f2+
3) 1. ... ♕c5+ 2. ♔h1 (2. ♕e3 ♕xe3+ 3. ♖xe3 ♖b1+ 4. ♔f2 ♘g4+ ; ♔f1 Ng4) 2. ... ♕xe7#
4) 1. ... ♖xd4 2. cxd4 ♗b4 3. ♕f2 ♕xf2+

5) Zeichnung#
6) 1. ♕c2 (1. ♕c3? ♕xh2 2. ♕xc7 ♕xg1+ 3. ♔c2 ♕f2+ 4. ♔c3 ♕xf6) 1. ... ♕xd4 (1. ... ♖xc2 2. ♘xf7#) 2. ♕g2
7) 1. ♖d7 ♕xd7 2. h6+ ♔h8 3. ♕xf6+
8) 1. ♗b8 ♕b7 2. ♗xa6 ♕xa6 3. ♕c7#
9) 1. ... ♕g1+ 2. ♘f1 ♕g5+ 3. ♔b1 (3. ♖f4 ♕xf4+ 4. ♕xf4 (4. ♔b1 ♕xf1+) 4. ... ♖d1#) 3. ... ♕xh4
10) 1. ♖d8 ♕b1+ 2. ♔h2 ♗xd8 3. ♕g4+ ♔h8 4. ♘xf7#
11) 1. ♖g5 ♕xf6 2. ♕d4 ♕xd4 3. ♘xf7#
12) 1. ... ♕c4+ 2. ♗xc4 ♖xh2

80. Ausschalten der Verteidigung: D

1) 1. ... ♘f3+ 2. ♗xf3 ♕g5+ 3. ♕xg5 ♖xe1+ 4. ♔g2 fxg5
2) 1. b4 ♕a6 2. a5 ♘c4 (2. ... ♗xd4 3. ♕xd4 ♘d7 4. ♗h6) 3. b5 cxb5 4. ♗xd5
3) 1. ... ♘f3+ 2. ♔h1 ♘xd4 3. ♕xc6+ ♘xc6
4) 1. ... h5+ 2. ♖xh5+ ♔g6 3. ♖g5+ ♔f6 4. ♖d5 ♖xf1
5) 1. ♘e5+ fxe5 2. ♖fd1+ ♔e7 3. ♖xc8
6) 1. ... ♕e8 2. ♖d4 ♗xf4+ 3. ♕xf4 ♕xe2
7) 1. ♘f6+ gxf6 2. ♕xf7+ ♕g7 3. ♕h5+ ♕h6 4. ♖c7+
8) 1. ... ♕c2 2. ♔f3 ♕b1 (2. ... ♕c1 3. ♔g2) 3. ♖g6 ♕h1+ 4. ♔e2 ♕xe4
9) 1. ... dxc4 2. ♕xc4 ♗e6 3. ♕c5 ♕xd3
10) 1. ♘d5 ♖a7 2. ♗e8+ ♔xe8 3. ♖xe6+
11) 1. ♖1d4 ♕b5 2. a4 ♕b6 (2. ... ♗xa4 3. ♕xf7+) 3. ♖7d6 ♕c7 4. ♕xb3
12) 1. ... ♘b4+ 2. cxb4 ♖d5+ 3. ♔e3 ♖xc2

81. Ausschalten der Verteidigung: E

1) 1. g4 ♗g6 2. ♘xg6 ♖xg6 3. ♕xe4
2) 1. ♘h5 ♕xd3 2. ♘xf6+ ♔g7 3. cxd3
3) 1. ♘b6 (1. ♕g6+? ♕g7) 1. ... ♗b3 (1. ... ♕f7 2. ♘xd5 ♕xd5 3. ♕h7#) 2. ♘d7
4) 1. ... ♗d3 2. ♗xd3 ♕xd6
5) 1. ... ♖d1+ 2. ♔xd1 ♘xc3+ 3. ♔c2 ♕xb4
6) 1. ... ♕h6 2. ♕xe4 dxe4 3. ♗xh6 ♘f2#
7) 1. ♖c7 ♕xc7 (1. ... ♖xc7 2. ♕f6+ ♗xf6 3. ♘g6#; 1. ... ♖e7 2. ♕xg7+ ♖xg7 3. ♗xg7+ ♔e8 4. ♗f7#) 2. ♕xg7+ ♕xg7 3. ♘g6#
8) 1. ... ♖g3 2. ♕xg3 ♗h4 3. ♕xh4 ♕e3+
9) 1. ... ♘e1+ 2. ♖xe1 ♖h2+ 3. ♔xh2 ♕xf2+ 4. ♔h1 ♖h8#
10) 1. ♘f5 ♕g5 2. ♕g3 ♕xg3 3. ♘e7+ ♔h8 4. ♖xd8
11) 1. c5 ♘xa4 (1. ... ♘d7) 2. ♘a2
12) 1. ... ♖e8 2. ♗xg7 (2. ♕xe8 ♕h3+ 3. ♔e2 ♕d3# ; 2. ♗e7 ♖xe7) 2. ... ♕h1+ 3. ♔e2 ♖xe6+

83. Test - Mix: A

1) 1. ♘c4+ (1. ♖e6 ♘d5) 1. ... ♔a6 2. ♖e6 (2. b5+ cxb5 3. ♖e6+ b6 4. axb5+ ♔xb5 5. ♘d6+ ♖xd6 6. ♖xd6 ♘e4) 2. ... ♘g4 3. b5#
2) 1. ♕d8+ ♔g7 2. ♕c7+ ♔h6 3. ♕xf4+ g5 4. ♕f8+
3) 1. ♖xd6 ♖xd6 2. ♕c8+ ♘xc8 3. ♖e8#
4) 1. ♖f8+ ♔g7 2. ♕g8+ ♖xg8 3. ♖f7+ ♔h6 4. ♖xh7#
5) 1. ♗d4! ♖xd4 2. e4+ ♖xe4 (2. ... fxe3 3. ♖xd4) 3. fxe4+ ♔xg4 4. exd5
6) 1. ... b3 2. ♕c4 ♘b4
7) Zeichnung
8) 1. ... ♖xa7 2. ♕xa7 ♗f8 3. ♔h1 ♗c5
9) 1. ... ♘f3+ 2. gxf3 ♖xd2 3. ♖xd2 ♕g5+
10) 1. ♘h6+ gxh6 2. ♖d8+ ♖xd8 3. ♖xd8+ ♗e8 (3. ... ♕xd8 4. ♕g7#; 3. ... ♖f8 4. ♕h8+ ♔f7 5. ♕g7#) 4. ♕h8+ ♔f7 5. ♕g7#
11) 1. ♖h8 ♗g5 2. ♖h7+ ♔xg6 3. ♖xb7
12) 1. ♘xg5+ hxg5 2. ♕xg5 ♘e8 3. ♖d6

84. Test - Mix: B

1) 1. h5 ♗xh5 2. ♖e4 (2. ♖d6 ♕g4)
2) 1. ♖xe5 ♕xg3 2. ♖xe8
3) 1. ♕a1 f6 2. ♖d6
4) 1. ♖h8! (1. ♕a7? ♕xd6) 1. ... ♖xh8 (1. ... ♗xh8 2. ♕a7) 2. ♕a7 1-0
5) 1. ♖xf7 ♕xf7 2. ♖xg6+ ♔f8 3. ♕d6+ ♕e7 4. ♖f6+
6) 1. ♖d7 ♗xd7 2. ♗xh7+ ♘xh7 3. ♕xf7+ ♔h8 4. ♘g6#
7) 1. ... ♖b4 (Drohungen ♗a6, d5, ♖xc4) 2. c3 ♖xc4+ 3. ♔xc4 ♗a6+
8) 1. ♖xf7 ♖xf7 2. ♖c8+ ♗f8 3. ♖xf8+ ♔xf8 4. ♕d8#
9) 1. ♘d6 d2 2. ♔f8 d1♕ 3. ♘f7+ ♔h7 4. ♘g5+ ♔h8 5. ♘f7+

10) 1. ♗a6 (1. ♘xg7 ♗f6) 1. ... ♕xa6 2. ♕g4 g6 3. ♘h6#
11) 1. ♗a6 ♘f6 (1. ... ♕d7 2. ♕f3+) 2. ♗xc8 ♘xg4 3. ♗xe6+
12) 1. ♗xg6 ♕xg6 (1. ... hxg6 2. ♖xf8+ (2. ♕e7 gewinnt auch) 2. ... ♔xf8 3. ♕h8# (3. ♖e8+ ♔xe8 4. ♕d8#)) 2. ♖xf8+ ♔xf8 3. ♖e8+ ♔xe8 4. ♕d8#

85. Test - Mix: C

1) 1. ♖xc6 (1. ♗c4+ ♖h8) 1. ... bxc6 2. ♗c4+ ♖f7 (2. ... ♖h8 3. ♕xe5+) 3. ♘h6+
2) 1. ... ♖h5+ 2. ♔g1 ♗e3+ 3. ♖xe3 ♖h1+ 4. ♔xh1 ♖xf1#
3) 1. ♘b5 (1. ♗e3 ♕a8 2. ♘b5 ♖c8 3. ♘c7+ ♖xc7 4. ♕xc7 ♗xg2) 1. ... axb5 2. axb5 ♗a6 3. ♗e3
4) 1. ... ♘exf3 (1. ... ♘hxf3) 2. gxf3 ♕xg1+ 3. ♖xg1 ♖xg1+ 4. ♔xg1 ♘xf3+
5) 1. ... h5 2. gxh5 ♕xf5 3. g4 ♕f2
6) 1. ♖f5 ♖h8 (1. ... ♔xd6 2. ♖xf6 ♗xf6 3. g7 ; 1. ... exf5 2. ♖xf6 ♔xf6 3. e5+) 2. ♖xf6 ♖xh7 3. ♖f7+ ♔xd6 4. gxh7
7) 1. d7+ ♗xd7 2. ♖ed2 ♖c7 3. ♗b6
8) 1. ♖e6+ ♖xe6 2. ♕a6+ ♔d5 3. ♕c4+ ♔e5 4. ♕c3+
9) 1. ♘d6+ ♕xd6 2. ♖e7+ ♕xe7 3. ♕c7+ ♔a6 4. ♕xb6+ ♔xb6 Patt
10) 1. ♗c3 f5 2. ♔d4 f4 3. ♔c4 f3 4. ♔b4 f2 5. ♔a3 f1♕ 6. ♗xb2#
11) 1. ... ♘f3 2. ♕d1 ♕xg3 3. ♕g1 ♕xh2+ 4. ♕xh2 ♘xf2#
12) 1. ... ♕e8 2. ♘b6 ♗b5

86. Test - Mix: D

1) 1. ♕e7 ♖f7 2. ♕e8+ ♖f8 3. ♖xh7+ ♔xh7 4. ♕g6+ ♔h8 5. ♕g7#
2) 1. ... ♖xc2+ 2. ♔xc2 ♕b2+ 3. ♔d3 ♘c5+ 4. ♔c4 ♕b3#
3) 1. ♖1e3 ♕xh3 2. ♕h7+ ♔xh7 3. ♗e6+ ♔g6 4. ♗xh3 ♗xe3 5. ♖xe3
4) 1. ♗xf7+ ♗xf7 2. ♖e5 ♗g6 3. ♖xe2
5) 1. ... ♕xd4 2. ♗xd4 ♘f3+ 3. ♔f1 ♗b5+
6) 1. ♕b8 ♔d8 2. ♗e3
7) 1. ... ♖xa2 2. ♕xa2 ♕h5+ 3. ♖h3 ♕e5+ 4. ♔h1 ♕e1+ 5. ♔h2 ♕g1#
8) 1. ... ♘xd4 2. ♗xd4 ♕a5+ 3. ♘c3 ♕xc3+ 4. ♗xc3 ♗xc3+ 5. ♕d2 ♗xd2+ 6. ♔xd2
9) 1. ♗xg6 ♔xg6 2. ♘h4+ ♔g7 3. ♖g3+
10) 1. ♕h1 ♔xf7 2. ♕h7+ ♔e8 3. ♕g8+ ♔d7 4. ♕xb8
11) 1. ♕f8+ ♕g7 2. ♖h5+ gxh5 3. ♕d6+ ♕g6 4. ♕f8+
12) 1. ♖f6 ♕xf6 2. ♕xe2

87. Test - Mix: E

1) Zeichnung
2) 1. ♖xe5+ (1. fxe5 ♔xg5+ 2. exf6 dxe3) 1. ... dxe5 2. ♖e7 exf4 3. gxf4 ♖e6 4. ♖f7+
3) 1. ... ♕xg2+ 2. ♘xg2 ♘e2+ 3. ♔h2 g3+ 4. ♔h1 ♖f1#
4) 1. ... ♗h2+ 2. ♔f1 ♘xf2 3. ♔xf2 ♕g3+ 4. ♔f1 ♕xg5
5) 1. ♕xf6 gxf6 2. ♗h6
6) 1. ♗g6 ♘e7 (1. ... fxg6 2. ♘xg6+ ♔h7 3. ♘xf8+ ♔h8 4. ♕h7# ; 1. ... ♖e7 2. ♗xf7 g6 3. ♕xg6) 2. ♗xf7 ♖d8 3. ♘e6
7) 1. ♗xc4 (1. ♕xc4 ♕xc4 2. ♗xc4 ♖xc4 3. ♖xd5) 1. ... ♕xc4 2. ♕xc4 ♖xc4 3. ♖xd5
8) 1. ... ♕h3+ (oder zuerst 1. ... ♖c4) 2. ♔g1 ♖c4
9) 1. ♗xg6 hxg6 2. ♖h8+ ♔xh8 3. ♘f7+
10) 1. ♖e8+ ♖xe8 2. ♕xd5+ ♔h7 3. ♕xh5+
11) 1. ♕xd7 ♖xd7 2. ♖e8+ ♔h7 3. ♖cc8
12) 1. ♘e5 ♕xe7 2. ♘g6+ hxg6 3. ♖h3+

88. Test - Mix: F

1) 1. ... ♕a1+ 2. ♕c1 ♖d1+ 3. ♕xd1 ♕xd1+ 4. ♗xd1 ♖f1#
2) 1. ♖h6+ ♔xh6 (1. ... ♔g8 2. ♖e8+ ♔f7 3. ♕c7+ ♔xe8 4. ♖h8#) 2. ♕g5+ ♔h7 3. ♕xf5+ ♔h6 4. ♖e6+
3) 1. ♘d7 ♘xd7 (1. ... ♕d6 2. ♘xf6+ ♘xf6 3. ♗xf6) 2. ♕xh5 gxh5 3. ♗xh7#
4) 1. ♕h7+ ♔f8 2. ♕h8+ ♔e7 3. ♘f5+ exf5 4. ♗c5#
5) 1. ♕h6+ ♔g8 2. ♕xg7+ ♕xg7 3. gxf3
6) 1. ♘d5 ♘xd5 2. ♕xc7 ♘xc7 3. ♗xe7
7) 1. ♖d3 ♕e5+ 2. g3+ ♔h5 3. ♗d1+ ♕e2+ 4. ♗xe2# (*Anand-Short, Dortmund 1997*)
8) 1. ♗h6 gxh6 (1. ... d5 2. ♕g4 ♗g6 3. ♗xg7+ ♔g8 4. ♗xf8) 2. ♕xh6
9) 1. ... ♖xg4 2. bxa7 ♗e6 3. a8♕ ♖e4+ 4. ♔g3 ♕xa8
10) 1. ... ♘g3+ 2. hxg3 ♕h5+
11) 1. ♖xd4 exd4 2. ♗xd4 ♕xd4 3. ♘xf5+
12) 1. ♕a4 ♘c7 2. ♕a1+

89. Test - Mix: G

1) 1. ... ♗g2+ 2. ♖xg2 ♕f1+ 3. ♖g1 ♘g3+ 4. hxg3 ♕h3#
2) 1. ♖e2 ♖f8 2. ♖e5+

3) 1. ♕d7 ♗xd7 2. e8♕+ ♗xe8 Patt
4) 1. d5 ♗f5 (1. ... ♘xd5 2. ♖ad1) 2. d6 ♕xd6 3. ♖ad1 ♗d3 4. ♗e2 (*Kharlov-Guliev, Cheliabinsk 1991*)
5) 1. ♘d5 ♕d8 (1. ... ♕b8 2. ♘e7+ ; 1. ... exd5 2. ♕xd5+ ♔h8 3. ♕xd4) 2. e5
6) 1. ♖c7 ♗xc7 2. dxc7 ♖xc7 3. ♘d5+
7) 1. ♖d6+ ♕xd6 2. ♗g5+ ♔e5 3. ♗f4+ ♔f6 4. e5+ ♕xe5 5. ♗g5#
8) 1. ... ♖g6 2. h7 ♘g5+ 3. ♔g2+ ♖h6 3. ♖e7 g4
9) 1. ♘c7+ ♔e7 2. ♖xd8 ♖xd8 3. ♖xd8 ♔xd8 4. ♘e6+
10) 1. ... ♕xd2 2. ♖xd2 ♗b4 3. ♖dd1 ♖c2
11) 1. ... ♗b2+ 2. ♔c2 ♕c4+ 3. ♔xb2 ♕b4+ 4. ♔c2 ♕d2#
12) 1. ♗c6 ♘b6 2. ♗b4

90. Test - Mix: H

1) 1. ♖e8+ ♔a7 (1. ... ♔c7 2. ♖e7+ ♔d8 3. ♖xb7 ♘f6 (3. ... ♔c8 4. ♖gg7) 2. a5 ♖xb2+ 3. ♔c1 ♖bf2 4. ♘c6+ bxc6 5. ♖g7+
2) 1. ♘xd5 ♗xd5 2. ♗c3 ♕c5 3. ♕xe5 ♗f6 4. ♖xd5
3) 1. ... ♗xd4 2. exd4 ♘f3+ 3. gxf3 ♗xf3
4) Zeichnung
5) 1. ... ♕xc2+ 2. ♔xc2 b3+ 3. axb3 ♖xc1+ 4. ♔xc1 a2
6) 1. ... ♖d7 2. ♕xd7 ♘xf3+ 3. ♘xf3 ♕xd7
7) 1. ♗xf6+ ♖xf6 2. ♕g5+ ♖g6 3. ♖e7+! ♔f8 4. ♖xd7 *(Vachier Lagrave-Ngyuen, Warschau 2010)*
8) 1. ♖f3 ♖d8 2. ♕e7 (2. ♕e5)
9) 1. ♕xg7+ ♔e8 2. ♕xe7+ ♔xe7 3. ♖g7+ ♔e8 4. ♘f6#
10) 1. ♘f6+ ♔h8 2. ♘e8
11) 1. ... ♖f2 2. ♕h1 ♖xf1+ 3. ♔xf1 ♕d1+ 4. ♔g2 ♕f3+ 5. ♔h3 g2+ 6. ♔h2 gxh1♕#
12) 1. ... ♖xd7 2. ♖xd7 ♖b8 3. h3 ♖b1+ 4. ♔h2 ♘g3

91. Test - Mix: I

1) 1. ♘g6+ (1. ♕d8+ ♔g7 2. f6+ ♗xf6) 1. ... hxg6 2. ♕d8+ ♔g7 3. ♖xg6+ ♔h7 4. ♕g8#
2) 1. ♗h6 f5 2. ♗g7
3) 1. ♖f4+ ♗f6 2. ♖xf6+ ♕xf6 3. ♗h6+ ♔e8 4. ♖e1+ ♔d8 5. ♕xc5 d6 6. ♕xa5+
4) 1. ♕xc8+ ♗xc8 2. exd3 ♕xf3+ 3. ♗g2 ♕xg2+ 4. ♔xg2 *(Uhlmann-Paetz, Halle 1984)*
5) 1. ... ♘f3+ 2. ♕xf3 ♕e1+ 3. ♕f1 ♗b6+ 4. ♔h1 ♕xf1#
6) 1. g4 ♘f6 2. ♘h3
7) 1. ♖xf6 gxf6 2. ♕g3+
8) 1. ... ♕g1+ 2. ♔xg1 ♗c5+ 3. ♔h1 ♘f2+ 4. ♔g1 ♘xe4+ 5. ♔h1 ♘f2+ 6. ♔g1 ♘xd1+
9) 1. ... g5 2. ♗g3 g4
10) 1. ♕c2+ dxc2 2. d4+ ♔xd4 (2. ... ♔c4 3. dxe5 ♔b3 4. ♗g3 ♗g7 5. ♗f4 ♔c3 6. ♗d2+ ♔d3 7. ♗f4 ♗f8 8. ♔b2 ♗b4 9. ♗c1 ♗c3+ 10. ♔b3 ♗xe5 11. ♗h6 ♗c3 12. ♗c1 ½-½) 3. ♗c3+ ♔d3 4. ♗xe5 ♗xe5
11) 1. ♕c8+ ♔g7 2. ♕xe6 ♖d5 3. ♕e3 (3. h4 ♖d4)
12) 1. ... ♖e2 2. ♖xe2 dxe2 3. ♕c2 ♕e6 4. f5 e1♘+ 5. ♔f1 ♕c6 (5. ... ♘xc2 6. fxe6 ♔g8)

92. Test - Mix: J

1) 1. ... ♕xf2+! 2. ♔xf2 (2. ♕xf2 ♖xc1+ 3. ♕e1 ♖xe1+ 4. ♔f2 ♖f1+) 2. ... ♖xb2+ 3. ♔f3 ♖xc1 *(Seirawan-Lobron, Amsterdam 1983)*
2) 1. ♕f6 gxf6 2. exf6 ♔g8 3. ♖ah1
3) 1. ... ♖h2+ 2. ♔xh2 ♖xh4+ 3. gxh4 ♕xh4+ 4. ♖h3 ♕f2+ 5. ♖g2 ♕xg2#
4) 1. ... ♕xe3 2. fxe3 ♗g3
5) 1. ♖xc5 bxc5 2. ♖d7+ ♔e8 3. ♕d6 ♕f8 4. ♕c6 (4. ♕c7 c4 5. ♖xh7)
6) 1. ♘f5 gxf5 2. ♕xf5 ♔g7 3. ♕h7+ ♔f6 4. ♕xh6+ ♔e7 5. ♕g5+ f6 6. ♕g7+ ♔e8 7. e7
7) 1. ... ♕xb2+ 2. ♔xb2 ♖b5+ 3. ♖b3 ♖xb3+ 4. ♔a2 ♖a3+
8) 1. e5 fxe5 2. ♗g5+ ♘f6 3. ♘e4 ♖hf8 4. f4 exf4 5. ♖e1
9) 1. ♖xf6 ♗xf6 2. ♕f3
10) 1. ♕g7+ ♗xg7 2. fxg7+ ♔g8 3. ♗xh7+ ♔xh7 4. gxf8♕
11) 1. ♕a8 ♖xa8 2. ♘xe7+ ♔f7 3. ♘xc8
12) 1. ♖xf7 ♕xe5 2. h7+ ♔xf7 3. dxe5 ♖xd1+ 4. ♔f2

93. Test - Mix: K

1) 1. ... ♕h3+ 2. ♔xh3 (2. ♔h1 g2#) 2. ... ♘g5+ 3. ♔g2 ♘h4+ 4. ♔h1 g2# *(Ftacnik-Cvitan, GER BL 1997)*
2) 1. ♘d3 ♕xb3 2. ♘c5 ♕b5 3. ♖ab1 ♕a5 4. ♕xa5 ♖xa5 5. ♖xb6
3) 1. ♖xe6 ♕xe6 2. ♕g4 ♕d7 3. ♘h6+
4) 1. ♗xg6 hxg6 2. ♕h8+ ♔f7 3. ♕xe5
5) 1. ... ♕xe4 2. ♕xe4 ♘xh3+
6) 1. ... g5+ 2. ♔xg5 (2. hxg5 ♔g6 3. g4 h4) 2. ... ♖e5+ 3. ♔f4 ♖f5+ 4. ♔e3 d4+
7) 1. ♖h8+ ♗f8 2. ♗g7 (2. e7 ♔f7 3. exf8♕+ ♖xf8) 2. ... ♔e7 3. ♗h6 ♖a8 (3. ... f3 4. ♖h7+ ♔e8 5. ♗xf8 f2 6. ♖h8) 4.

♖h7+ ♔e8 5. ♗xf8 ♖a5+ 6. ♗c5
8) 1. ... ♖h1+ 2. ♔xh1 ♕h7+
9) 1. ... ♖d3 2. ♕b2 ♕f3+
10) 1. ♕d4 ♕f4 2. ♕e3+ ♕xe3 Patt
11) 1. ♗xf7 ♖xf7 2. ♘g6+ ♔g8 3. ♘xe5
12) 1. ♘xf7 ♖xf7 2. ♕b3 ♕f8 3. ♗xf7+

94. Test - Mix: L

1) 1. ♗d5 ♖xd5 (1. ... ♘f4 2. gxf4 ♖xd5 3. ♕e6+) 2. ♕xe6+ ♕d7 3. ♕xd7+ ♖xd7 4. ♖xd4 ♖xd4
2) 1. h6+ ♖xh6 (1. ... ♔f8 2. ♖d8+ ♔e7 3. ♖xh8 ♕c6 4. ♕xc4 ♕xh1+ 5. ♕c1) 2. ♖xh6 bxc3 (2. ... ♕xe5 3. ♖h7+ ♔xf6 4. ♕xc4) 3. ♖h7+ ♔f8 4. ♖d8+ ♔e7 5. ♖e8#
3) 1. ♗f5 ♕xf5 2. ♕e7 ♕g6 3. ♕e6+
4) 1. ♖g8 (1. ♖g7 f2 2. ♘f6 f1♕ 3. ♘g4+ ♔e4 4. ♖e7+ ♔d5 5. ♘e3+ ♔d6) 1. ... f2 2. ♘f6 f1♕ 3. ♘g4+ ♔e4 4. ♖e8+ ♔d5 5. ♘e3+
5) 1. ... ♗h3 2. ♗xh3 ♕xf3+ 3. ♔g1 ♗h6
6) 1. ... ♖xh2+ 2. ♕xh2 ♗f3+
7) 1. ♕xg6 hxg6 2. ♖xf8+ ♔xf8 3. ♘e6+
8) 1. ... ♖h5+ 2. ♔xh5 ♕h3+ 3. ♕h4 ♕f5+ 4. ♔h6 ♕g6#
9) 1. ♗e7+ ♔h6 2. ♖xh7+ ♔xh7 3. ♗f8+
10) 1. ... ♕g7+ 2. ♔xf5 ♕f7+ 3. ♔g4 ♕g6+ 4. ♔f3 ♕g3+ 5. ♔e2 f3+ 6. ♔f1 ♕g2+ 7. ♔e1 ♕e2#
11) 1. ... ♘xe5 2. fxe5 ♕xc4+ 3. ♔f2 ♗e1+
12) 1. ♖c1+ ♗xc1 2. ♗g7+ ♗b2 3. ♖xb2 axb2 4. ♔c2 h1♕ 5. ♗xb2#

95. Test - Mix: M

1) 1. ♗h7 ♕d1 2. ♔xg4 (*Anand-Khalifman, Linares 2000*)
2) 1. ♗b6 ♗xb6 2. ♘e7+ ♔d7 3. ♔xb5 ♗d4 4. ♖c1
3) 1. ♖a6 ♕xa6 2. ♘c7+
4) 1. ... ♘d1 2. ♗xd1 (2. ♕b3 ♕xc3) 2. ... ♕xc3 3. ♔f1 ♕xc2 (*Schmidt-Abramovic, Nis 1983*)
5) 1. g6 h2 2. ♖h4! (2. g7? h1♕+ 3. ♔c2 ♕h7+ 4. ♔d2 ♕g8) 2. ... ♗xh4 3. g7 h1♕+ 4. ♔c2! *(Zachodjakin, 1982)*
6) 1. ♗e1+ ♔c5 2. ♗f2+ ♔d6 3. ♗g3+ ♔e7 4. ♗h4+
7) 1. ♖xe5 dxe5 2. ♗c4+ ♔h8 3. ♘g6+ hxg6 4. ♖h1+
8) 1. ... ♘e2+ 2. ♔g2 ♗h3+ 3. ♘xh3 ♕g3+ 4. ♔h1 ♕xh3#
9) 1. ... ♘xb4 2. axb4 ♖xc3
10) Zeichnung
11) 1. ... ♗c2 2. ♕xc2 ♘xe3 3. ♕xc6 ♘xd1
12) 1. c7 ♕xc7 2. ♕e1+ ♔g5 3. h4+ ♔h5 4. ♕e6 (*Krasenkow-Svidler, Polanica Zdrój 2000*)

96. Test - Mix: N

1) 1. ... ♖d1+ 2. ♔g2 ♖g1+ 3. ♔xg1 ♘f3+
2) 1. ♖xb7+ ♗xb7 (1. ... ♔c8 2. ♘e4+ ; 1. ... ♔a8 2. ♖xa7+ ♔xa7 3. ♕a5+ ♔b8 4. ♘a6+) 2. d5 ♕xd5 (2. ... ♖d7 3. ♘xd7+ ♔a8 4. ♕a4) 3. ♘a6+ ♔a8 4. ♘c7+ ♔b8 5. ♘xd5
3) 1. ♘g6+ ♔g8 2. ♕g7+ ♖xg7 3. ♘h6#
4) 1. e5 dxe5 2. ♕xd8+ ♔xd8 3. ♘e4
5) 1. ♘g8+ ♔h7 (1. ... ♔h5 2. ♘f6+ ♔h4 3. ♖g4+ ♔h3 4. ♖g5 a1♕ 5. ♖h5#) 2. ♘f6+ ♔h6 3. h4 a1♕ 4. h5
6) 1. b4+ ♕xb4 (1. ... ♔xb4 2. ♘c2+) 2. ♖d5+ ♖xd5 3. ♘e6#
7) 1. ... ♘d6 2. ♖xf8 ♘e4
8) 1. ♗f7+ (1. f3? ♗xc5+ 2. bxc5 ♔xd7=) 1. ... ♔f8 2. ♘e6+ (2. ♗xh5? ♘e2+ 3. ♔f1 ♘xg3+ 4. fxg3 ♖xh5) 2. ... ♘xe6 3. ♗xh5
9) 1. ... ♗h6 (1. ... ♕b6? 2. ♖fd1 ♗h6 3. ♘d5) 2. ♕d3 ♕b6 3. ♖ad1 ♘xd4 %Q 4. ♕xd4 ♗e3+
10) 1. ♕a8 ♖xa8 2. fxe7
11) 1. ♖f1 ♗xf1 2. ♖xf1 ♖dd7 (2. ... ♕c7 3. ♗b6 ♕d7 4. ♕xf7+ ♕xf7 5. ♖xf7 ♖d1+ 6. ♖f1) 3. ♖xf7 ♖xf7 4. ♕e8+ ♔h7 5. ♕xf7
12) 1. ♕f3 ♕xf3 2. gxf3 ♖xf1+ 3. ♔g2

97. Test - Mix: O

1) 1. ♖xa8 ♗xa8 2. ♖d8 g6 3. ♖xf8+ ♔g7 4. ♕xc7 ♖xc7 5. ♖xa8
2) 1. ... ♖xa3 2. ♕xa3 ♘d3 3. ♕c3 (3. ♕a6 ♕xd4+; 3. ♕a4 ♕xd4+) 3. ... ♗b4 %Q 4. ♕c2 ♕xd4+
3) 1. ... ♕xc4 (1. ... ♗xc4? 2. ♕xh4 ♗xd3+ 3. ♔e1 ♗g3+ 4. ♔d2 ♗xh4 5. ♔xd3) 2. ♗xc4 ♗xc4+ 3. ♔g1 ♗f4
4) 1. ... ♖e2 2. ♕c1 ♗b2 3. ♕f1 ♕xe3
5) 1. ♗b6 ♕b8 2. ♕a4+ ♔c8 3. ♕g4#
6) 1. ♘e7+ ♗xe7 2. ♖c5+ ♗xc5 3. ♗e4+ ♘xe4 4. d5#
7) 1. h5 ♕g7 2. ♖g5 ♕h6 3. ♖g8+
8) 1... g5+ 2. ♔e5 (2. ♔xg5 ♕f3 3. ♔h4 ♖xh2+) (2. ♔e3 ♕e1+ 3. ♔f3 ♖f2+ 4. ♔g4 ♕d1+ 5. ♔xg5 f6+ 6. ♔h4 ♖xh2#) 2... ♖xd5+ 3. exd5 ♕e1+ 4. ♔d6 ♕xe8

9) 1. ... ♗xg2 2. ♘xg2 ♖e1+ 3. ♖xe1 ♖xe1+ 4. ♘xe1 ♕xh3
10) 1. ♘b5+ ♔c6 2. ♘a7+ ♔d6 3. ♘c8+ ♔c6 4. ♘e7+ ♔d6 5. ♘xg6
11) 1. ♘g5+ ♔g8 2. ♕e6+ (2. ♘e6 ♘xc4 3. dxc4 ♖e4) 2. ... ♕xe6 3. ♘xe6
12) 1. ♖b1 ♕xa7 (1. ... ♕xb1 2. a8♕+ ♔d7 3. ♕d8+ ♔c6 4. ♕c8+) 2. ♖e1+ ♔d7 3. ♖e7+

98. Test - Mix: P

1) 1. d8♗! (1. d8♕ ♗xc7 2. ♕xg8 ♖xg8# ; 1. c8♕ ♗c7) 1. ... ♗a7! 2. c8♗+! ♔b5! 3. ♗a6+! ♔xa6 Patt *(Afek, 1987)*
2) 1. ♘e4 ♖6f7 (1. ... ♖f5 2. ♗f3) 2. ♕e6 ♘f2+ (2. ... ♕xe6 3. dxe6 ♖e7 4. ♗xh3) 3. ♘xf2
3) 1. ... ♘e5+ 2. ♗xe5 ♖xd1 3. ♗xc7 e5
4) 1. f3 ♕xg5 2. h4 ♕h5 3. ♘g7+
5) 1. ♕a8+ ♔f7 2. ♗xe5 (2. ♖xe5 ♖xf4) 2. ... ♖dh4 3. ♕f3+ ♕xf3 4. gxf3
6) 1. ... h4 2. g3 h3
7) 1. ... ♖d5 (1. ... ♕f2 2. ♗xa6 ♖d5 3. ♖f1=) 2. ♖xd5 ♕f2
8) 1. ... ♖d3+ 2. ♖xd3 ♕h6+ 3. ♔g2 f3+
9) Zeichnung
10) 1. ♘xb5 cxb5 2. ♗b4 ♕a6 3. ♘c5
11) 1. ♕f5 ♖xf7 2. ♕xf7+ ♔h8 3. ♗f8
12) Zeichnung

99. Test - Mix: Q

1) 1. ... ♕xg2+ 2. ♘xg2 ♘f3+ 3. ♔f1 ♘xh2+ 4. ♔e1 ♘f3+ 5. ♔f1 ♖h1#
2) 1. ♖h2! ♖xh2 (1. ... ♖xd1 2. ♖xa2#) 2. ♕d8+ ♔a4 3. ♕a8+ ♔b3 4. ♕b8+! ♔c3 5. ♕g3+ 1. ♖h2! ♖xh2 (1. ... ♖xd1 2. ♖xa2#) 2. ♕d8+ ♔a4 3. ♕a8+ ♔b3 4. ♕b8+! ♔c3 5. ♕g3+ *(Gromov, Pervakov 2015)*
3) 1. h8♘+! (1. h8♕? ♕d5+) 1. ... ♔g5 2. ♗c1! (2. ♗e3? ♕e8+) 2. ... ♕e8+ (2. ... ♕h3 3. ♖f3+; 2. ... ♕h2 3. ♖f2+) 3. ♖f8+ *(Arestov 2015)*
4) 1. f5 gxf5 2. ♖e6
5) 1. c5 ♗xb2 2. ♖a2 (2. ♖f3)
6) 1. ♘d7 ♕xd7 (1. ... ♘fe8 2. ♗xg7 ♘xg7 3. ♘f6+ ♔h8 4. ♖h3) 2. ♖xg7+ ♔h8 3. ♗xf6 ♘e8 4. ♖g8+ (*Lovric-Sinanovic, Pula 1998*)
7) 1. ♘e5 ♕xc2 2. ♘xg4+ ♔h5 3. ♘xf6+ ♔h6
8) 1. ... ♕xd4 2. ♕xd4 ♘g3+ 3. ♔g1 ♘e2+ 4. ♔h1 ♘xd4
9) 1. ... ♖xe7 2. ♕xe7 ♗xb2+ 3. ♔xb2 ♕c2+ 4. ♔a1 ♕c3#
10) 1. e8♖ (1. e8♕? d2+ 2. ♔d1 ♗g4) 1. ... d2+ (1. ... dxc2 2. ♖e3+ ♔xe3 Patt) 2. ♔d1 ♔f4 (2. ... ♗g4 3. ♖e2 ♔f4 Patt) 3. ♖e2 (3. ♖f8+? ♗f5 4. ♔e2 ♔g5 5. ♖g8+ ♔h4 6. ♖h8+ ♔g3) *(Van Test 1977)*
11) 1. ♖a4! ♕xc5 (1. ... ♔h3? 2. ♘xe6! ; ♔g5? ♘xe6+) 2. ♔g2! ♕d5+ (2. ... ♔g5 3. ♘xe6+ ; e5 ♘f3#; 2. ... ♕xd4) 3. ♘f3#
12) 1. ♘e6 ♖xe6 2. ♖f7

100. Test - Mix: R

1) 1. ... ♘f4 2. ♕f7 ♕xc5 (2. ... ♘e2+ 3. ♔b1 ♕xc5 4. ♕e6+)
2) 1. ♘d2 ♕g5 2. ♕c5+ ♔g8 3. ♘xe4
3) 1. ♖e7 ♕g8 2. ♖xd7
4) 1. ... ♕xh2+ 2. ♔xh2 ♖h6+ 3. ♗h3 g4 4. ♔g1 ♖xh3
5) 1. ♘e6 ♔a5 2. ♘d4 ♖c1! (2. ... ♖d1 3. ♘c6+ ♔a6 4. ♘b4+ (4. ♔c7 ♖d7+) 4. ... ♔a5 5. ♔c7 ♖c1+ 6. ♘c6+ ♔a6 7. ♖b6#) 3. ♔a7! ♖c5 4. ♖b5+ ♖xb5 5. ♘c6# *(Gorgiev 1963)*
6) 1. f6 g6 (1. ... bxa2 2. f7; 1. ... b2 2. fxg7+ ♔xg7 3. ♗f5) 2. h5 (2. axb3 a3) 2. ... b2 3. hxg6 b1♕ 4. g7+ ♔h7 5. ♗e6
7) 1. ... ♖fb8 2. ♖db1 (2. b3 ♖b5) 2. ... b3
8) 1. ♕d8 ♔f7 (1. ... g5 2. ♕xe7 ♕g6 3. ♖xe8+) 2. ♕xd7 ♖xa8 3. ♕e6+ ♔e8 4. ♕g8+
9) 1. ♘xe7 ♘xe7 2. ♕xf6+ ♔xf6 3. ♗d4+ ♔g5 4. ♗e3+ ♔f6 5. ♗d4+ ½-½
10) 1. ♗c4 ♗xc4 (1. ... ♔h7 2. ♗xe6) 2. ♕xg4+ ♔h7 (2. ... ♔f7 3. ♕h5+) 3. ♕f5+ ♔g8 4. ♕g6+ *(Blackburne-Philip ENG 1875)*
11) 1. ... ♖e1+ 2. ♘xe1 ♕f1+ 3. ♔h2 ♗e5+ 4. g3 ♕xh3+ 5. ♔g1 ♗d4+
12) 1. ♘f3 ♖g2+ 2. ♔h1 (2. ♔f1 ♗c4+)

101. Test - Mix: S

1) 1. b7 ♕xb7 (1. ... ♕f3 2. c4+ ♔xc4 3. ♘d2+) 2. c4+ ♔xc4 3. ♘a5+
2) 1. ♗e5+ fxe5 2. bxa7+ ♔a8 3. ♕xh6
3) 1. ♖c5 e1♕ (1. ... ♔g7 2. ♕xe2 ; 2. ... ♖xb1+ 3. ♔xb1 ♕f1+ 4. ♖c1) 2. ♕f8#
4) 1. ... c5 2. ♕c4 ♖a4 3. ♕c3 (3. ♕c2 c4+) 3. ... c4+ 4. ♘d4 ♗a5
5) 1. ♖e7 ♕xe7 (1. ... ♗e8 2. ♖xe8) 2. ♗a6 ♔xa6 3. ♕a8#
6) 1. d8♗! ♕f2 2. ♗c7+ ♔xd4 3. ♗b6+ *(Bazlov 2000)*
7) 1. ♖xd4 exd4 2. ♗f5+ g6 3. ♗e6
8) 1. ♗xe4 ♖xf1 2. ♗f5 ♖e1 3. ♗e6+
9) 1. ♕g6 ♕e8 2. ♕xe8 ♖xe8 3. g4
10) 1. ... ♕e2 2. ♖dxe2 (2. ♘f6+ ♖xf6 3. exf6 ♕xd2) 2. ... ♘xe2+ 3. ♔h1 ♖f1+

11) 1. ♖xg7+ ♔xg7 2. ♗d4+ ♔g8 3. ♕e6+ ♔h7 4. ♕f7+
12) 1. ... ♖f3 2. ♘xf3 (2. ♖f1 ♕xg3+ 3. ♔g1 ♖xf1+ 4. ♔xf1 ♖f8+) 2. ... gxf3 3. ♖hg1 ♖g8

102. Test - Mix: T

1) 1. ♖7d6 ♕f5 2. g4 ♕f4 3. ♕d3+
2) 1. ♕f3+ ♔g6 2. ♖e5
3) 1. ♖dxd7 ♖xd7 2. ♖b8 ♖xf4 (2. ... g5 3. ♘f6+ ♔g6 4. ♕h5+ ♔g7 5. ♖g8#) 3. ♘f6+ gxf6 4. ♕g8#
4) 1. ♕xe6 fxe6 2. ♖xh7 ♔xh7 3. ♖h1
5) Zeichnung
6) 1. ♕e5+ ♖f6 2. b4 ♕d8 3. g4 (3. h5)
7) 1. ... ♕g3 2. ♕f1 (2. ♕e2 ♖h5 3. h3 ♗f4 4. ♔g1 ♖xh3 5. ♘d4 ♖h1+ 6. ♔xh1 ♕h2#) 2. ... ♖h5 3. h3 ♗f4 4. ♕g1 ♖xh3+ 5. gxh3 ♕xh3+
8) 1. ... ♕g4+ 2. ♖xg4 ♖xh2+ 3. ♔xh2 ♘xg4+
9) 1. ... ♖h1+ 2. ♔g3 ♖xh3+ 3. ♔g4 ♖h4+ 4. ♔g3 ♖h3+
10) 1. ♘f4 ♕h4 2. ♕d4+ ♗g7 (2. ... ♕f6 3. ♕xf6+ ♖xf6 4. ♘xh5) 3. ♘fg6+
11) 1. ♗a3 bxa3 2. ♕f3 ♖f8 3. ♕xa3+
12) 1. ♕b6 ♖xf3 (1. ... ♖f7 2. ♖xh7+ ♖xh7 3. ♕d8+) 2. ♖xh7+ ♔xh7 3. ♕g6+ ♔h8 4. ♕g7#

103. Test - Mix: U

1) 1. b4 cxb4 2. axb4 ♕xb4 3. ♖xa6 (*Zhu Phen-Khurtidze, Moskau 2001*)
2) 1. ♖xf6 gxf6 2. ♕g4+ ♔f8 3. ♖c3
3) 1. ... ♗f3 2. gxf3 g6 3. ♖xc5 gxh5
4) 1. ♘e7+ ♔h8 2. ♘f5 g6 3. ♕c3+ f6 (3. ... ♘e5 4. ♖xd6) 4. ♕xf6+
5) 1. ... e4 (1. ... g4+ 2. ♔xg4 e4 3. ♖xf2 exd3) 2. ♗c4 (2. ♖xf2 exd3 3. ♖g2 d2) 2. ... g4+ 3. ♔xg4 ♖xh2
6) 1. d7 (1. ♗g4 h5 2. g3 hxg4 3. gxh4 gxh3) 1. ... ♗xd7 2. ♘xd7 ♔xd7 3. g3 ♖xh3 4. ♗g4+
7) 1. ... ♗xf3+ 2. ♔xf3 ♗xc3 3. bxc3 ♘e5+
8) 1. ♕xh5+ ♔xh5 2. g4+ ♔xg4 3. ♗e2+ ♔f5 4. ♗d3+
9) 1. ... ♖d2 2. ♖e1 ♖e2 3. ♕g3 (3. ♖d1 ♕e4+) 3. ... ♕e4+
10) 1. ♖xg7+ ♔xg7 2. ♖f7+ ♘xf7 3. ♘e6+ ♔g8 4. ♕g6#
11) 1. e8♘+ ♔f5 2. ♘g7+ ♔f4 3. ♘xh5+ ♔f5 4. g4#
12) 1. ♗xe6 (1. ♖c4? ♘xg5 2. ♖xb4 ♘xf3 3. ♔b2 ♖b6 4. c4 g5) 1. ... fxe6 2. ♖h8! ♖b6 3. ♖h7+ ♔e8 4. ♖h8+ ♔e7 5. ♖h7+ (*Olafsson-Hort, Reykjavik 1972*)

104. Test - Mix: V

1) 1. ... ♘f4+ (1. ... ♘g3+? 2. ♔h6 (2. ♔h4!) 2. ... ♘f5+ (2. ... ♖g6+! 3. ♔xh7 ♘e4) 3. ♔xh7 ♖g7+) 2. ♔h6 (2. ♔h4 h5) 2. ... ♖g6+ 3. ♔xh7 ♖g7+ 4. ♔h6 ♔g8 5. d4 ♖g6#
2) 1. ♖f1 ♕f6 (1. ... f4 2. ♖g5 ♕f6 3. ♕g4) 2. ♕d2+ ♔h5 3. ♖g5+
3) 1. ♖a7+ (1. ♖b7+ ♗g7 2. ♖xg7+ ♔xg7 3. ♖a7+ ♔f6) 1. ... ♗g7 2. ♖h8+ ♔xh8 3. ♖a8+ ♔h7 4. ♖h8+ ♗xh8 Patt
4) 1. ... g5 (1. ... ♖xh2+ 2. ♔xh2 g5 3. ♕xg5+ fxg5 4. ♘xd4 ♕xd4 5. ♖xf7+ ♔g6 6. e5) 2. ♕f3 ♖xh2+ 3. ♔xh2 ♕h8+ 4. ♔g2 ♕h3#
5) 1. ♕f7 ♘e6 (1. ... ♕h6 2. ♖d8) 2. ♖d8 ♕c1+ 3. ♔h2 ♕c7+ 4. ♕xc7 ♘xc7 5. ♖xf8# *(Willaert-O'Kelly, Brussel 1952*)
6) 1. ... ♖f1+ 2. ♔g3 h4+ 3. ♔h3 ♖f3+ 4. gxf3 ♗f1#
7) 1. ... ♖e1 2. ♗xe1 ♘b2
8) 1. ♖xh6+ ♗xh6 2. ♕xe5+ ♗g7 3. ♕h2+
9) 1. ♖h4+ ♔xh4 2. ♘f5+ ♗xf5 3. g3+ ♔xh3 4. ♘f4#
10) 1. ... ♖e2 2. ♕c1 ♗b2 3. ♕c4 ♕xe3
11) 1. b4 axb3 2. ♘d3 ♕xc3 (2. ... ♕c7 3. ♖xa5) 3. ♖ac1
12) 1. ... e4 2. ♗xe4 ♘xe4 3. ♕xe4 d5

105. Test - Mix: W

1) 1. ♘e7+ ♖xe7 2. ♖xd7 ♖xe2 3. ♖d8+ ♗f8 4. ♗h6
2) 1. ... ♗f5 2. ♖xh7 ♗xe4+ 3. ♗f3 ♗xh7
3) 1. ♕c4 ♖g6 (1. ... a6 2. ♘b6+ cxb6 3. ♕xe6 ; 1. ... ♕e8 2. b5) 2. b5 ♘db8 3. bxc6 (*Zvjaginsev-Piket, Tilburg 1998*)
4) 1. ♘e4 f5 (1. ... f6 2. ♖g7+ ♔f8 3. ♘d6) 2. ♖a8+ ♔f7 3. ♘g5+
5) 1. ♖d8 ♖xd8 (1. ... ♕b5 2. ♕a8 ♖xd8 3. ♖xd8+ ♔h7 4. ♖h8# ; 1. ... ♔f8 2. ♕a8) 2. ♖xd8+ ♔h7 3. ♕xh5+ ♖h6 4. ♖h8+ ♔xh8 5. ♕xh6+ ♔g8 6. ♕xg7# (*Bohatirchuk-Alatortsev, Moskau 1931*)
6) 1. ♖c8+ (1. ♕xe7 ♘h3+ 2. ♔h1 ♘xf2+ 3. ♔g1 ♘h3+) 1. ... ♔xc8 2. ♗g4+ ♔d8 3. ♕a5+ (3. ♕xd2)
7) 1. g4 ♕xe5 2. ♘d3 ♕d6 3. ♗f4
8) 1. ... ♖bd6 2. ♘c2 ♗b5+ 3. ♔f2 ♖c6
9) 1. ♖f6+ ♔h7 2. ♖h6+ ♔g8 3. ♖g6+ ♔f8 4. ♖f6+ ♔e7 5. ♘f5+ ♔xf6 6. ♘xg3
10) 1. ♕c1+ ♖xc1 2. ♗d2+ ♖xd2 3. ♕f4+ ♘xf4 4. g5#
11) 1. ... ♘g4 2. h3 ♖xe3 3. fxe3 ♕g3
12) 1. ♕a4 d6 2. b4

106. Test - Mix: X

1) 1. ♖xh7+ ♔xh7 2. ♕h3+ ♔g6 3. ♕h6+ ♔f5 4. ♕h7+ ♖g6 5. ♕h3# *(Torre-Yates, Baden-Baden 1925)*
2) 1. ... ♖g5 2. ♕e4 ♕xh3+ 3. ♔g1 f5
3) Zeichnung
4) 1. ♖xf5 exf5 2. d7+ ♔xd7 3. ♗xf5+ ♔d6 4. ♗f4+
5) 1. ... ♕b5 2. ♘xb5 (2. ♗xb5 ♘b3#; 2. b4 ♘b3+ 3. ♗xb3 ♖xc3+; 2. ♖d2 ♘xc3) 2. ... ♘b3#
6) 1. ♘g5+ ♔g4 2. ♗xg3 f2 (2. ... ♔xg3 3. ♘e4+) 3. ♘f3 f1♕ (3. ... ♔xf3 4. ♗xf2; 3. ... ♔xg3 4. ♘d2) 4. ♘h2+
7) 1. ♖b8+ ♔h7 2. ♖d8 ♔h6 (2. ... ♘xb2 3. ♘f8+ ♔g8 4. ♖xd4) 3. ♘e5 ♖xd8 4. ♘xf7+ ♔g6 5. ♘xd8
8) 1. e5 ♗xd1 2. ♕xe8+ ♖xe8 3. exf6
9) 1. ... ♘h3+ 2. gxh3 ♗xf2+ 3. ♔g2 ♕c6+
10) 1. ♔d1! ♘f4 (1. ... ♘d4 2. ♖xd4+ cxd4 3. ♘c4+) 2. e5+! ♔xe5 3. ♖e4+ ♔f5 4. g4+ ♔g5 5. h4+! ♔xh4 6. ♖xf4 (*Bareev-Onishuk, Moscow 2002*)
11) 1. ... ♖xd3+ (1. ... ♔g6 2. ♗e2) 2. ♔xd3 ♔g6 3. ♔c4 ♔g5
12) 1. ... ♘h7 2. ♗f4 g5 3. ♗g3 g4

107. Test - Mix: Y

1) 1. e4+ (1. ♖xc8?) 1. ... ♔d4 2. c3+ ♕xc3 3. ♖d8+ ♔c5 4. ♖c8+ ♔d4 5. ♖xc3 ♔xc3 6. ♔g5
2) 1. ... g5+ 2. ♔f5 (2. ♔e3 ♘xe5 3. g3 g4 4. gxh4 gxh3) 2. ... ♘xe5 3. ♔xe5 ♔e7 *(Boskovic-Benkovic, Kraguje 2000)*
3) 1. ♖xe6+ fxe6 (1. ... ♔f8 2. ♖e5 ♕c8 (2. ... ♕f2 3. ♗e7+ ♔g8 4. ♗h4) 3. ♖e7) 2. ♕g6+ ♔f8 3. ♗e7+ ♔g8 4. ♗f6 *(Volokitin-Kaparadze, Batumi 2003)*
4) 1. ♗f1 (1. ♗g4? ♗b5) 1. ... ♕a6 2. ♖xe2 ♖xe2 3. ♕d1 d3 4. ♗xe2
5) 1. ... g4 2. fxg4 ♘f6 3. ♖d6 ♘xg4+ 4. ♔h3 ♘f2+ 5. ♔h2 ♖h1#
6) 1. ♖xe7 ♖xe7 2. ♖d1 ♕b4 3. ♗d6 ♖e1+ 4. ♔h2 (4. ♖xe1 ♕xd6 5. ♘e4 ♕e7 6. ♘xf6+ ♕xf6 7. ♕xf6 gxf6 8. ♖e7) 4. ... ♖xd1 5. ♗xb4
7) 1. ♖h5+ ♔d4 2. ♔f4 c3 3. b3 e1♕ 4. ♖d6#
8) 1. g4+ hxg4 2. ♖d5+ exd5 3. ♕c8+ ♕xc8 Patt
9) 1. ♕xe4 ♖xe4 2. ♖1c6 *(Van Wijgerden-Donner, Leeuwarden NED ch 1976)*
10) 1. ... ♗h4+ 2. ♔g4 ♖g2+ 3. ♖g3 (3. ♔xh4 ♖h5#) 3. ... ♖xg3+ 4. ♔xh4 ♖g2 (4. ... ♖f3)
11) 1. ♕h8+ ♔e7 2. ♘f5+! (2. ♕xd8+ ♔xd8 3. ♘xf7+ ♔e7 4. hxg6 ♔f6) 2. ... gxf5 3. ♕xd8+ ♔xd8 4. h6 *(From-Hoi, Veilby 1976)*
12) 1. ♘a4 b5 2. a3 ♕xa4 3. b3

108. Test - Mix: Z

1) 1. ♕f7 ♕d8 2. ♗xg6 hxg6 3. ♖d1
2) 1. ♖g3 ♕c5 2. ♘xh7 ♖xg3 3. ♘g5+
3) 1. ... ♗xg2+ 2. ♖xg2 ♕f4 (2. ... ♕e1+ 3. ♖g1 ♕f2 4. ♗c5) 3. ♕xd8 ♕f1+ 4. ♖g1 ♕f3+
4) 1. ♔a5 g3 2. ♕c3+ ♔f2 3. ♕f3+ ♔g1 4. ♘e2+
5) 1. ... ♘c4+ (1... ♖xd4? 2. ♔xd4 ♘b3+ 3. ♔c3 (3. ♔xd5? a1=♕ 4. ♖xa1 ♘xa1 5. h4 ♔g6) 3... a1=♕+ 4. ♖xa1 ♘xa1 5. ♔b2 ♔g6 6. h4 *(Partos-Planinc, Porec 1974)* 2. ♔xd5 ♘b6+ 3. ♔e5 (3. ♔c6 ♘a4) 3. ... ♘d7+ 2. ♔xd5 ♘b6+ 3. ♔e5 (3. ♔c6 ♘a4) 3. ... ♘d7+ ½-½
6) 1. ♖fd1 (1. ♖ad1 e4; 1. c3? e4 2. ♕d1 ♕xc4) 1. ... e4 2. ♕f1 ♕h5 3. ♖xd4
7) 1. ... ♖c3 (1. ... ♖c6 2. ♗xc6) 2. ♖xd2 (2. bxc3 ♗xe3+ 3. ♔g2 ♕xb6) 2. ... ♖xb3 3. ♖xb3 ♘e6
8) 1. ♖h7 ♖g5 2. ♖xg7+ ♖xg7 3. ♕e8+ ♔h7 4. ♖h1+ ♖h5 5. ♖xh5+
9) 1. ♘xe6 fxe6 2. ♕xf8+ ♖xf8 3. ♖xf8+ ♔xf8 4. c7
10) 1. ... d1♕ 2. ♕xd1 ♕xh3+ 3. gxh3 ♖h2+ 4. ♔xh2 Patt
11) 1. ♕d5 ♔g8 2. ♕a8+ ♔h7 3. ♕e4+ ♔g8 4. ♕e8+ ♔h7 5. ♕xf7+ ♔h8 6. ♕g7#
12) 1. ... ♗h3+ 2. ♔f3 g4+ 3. ♔e2 ♕c2+ 4. ♔e3 ♕c1+ 5. ♔e2 ♗f1#

109. Endspiel - Mix: A

1) 1. ♖c3+ (1. d8♕? ♕b5+ 2. ♖xb5) 1. ... ♕xc3 2. d8♘+ ♔c7 (2. ... ♔d6 3. ♘e4+ ♔d7 4. ♘xc3; 2. ... ♔c5 3. ♘e4+ ♔d4 4. ♘xc3; 2. ... ♔b6 3. ♘d5+ ♔c5 4. ♘xc3) 3. ♘d5+ ♔xd8 4. ♘xc3 1-0 *(Carf 2019)*
2) 1. a7 ♖xe6+ (1. ... ♖a4 2. e7! ♔xe7 3. ♖g8! ♖xa7 4. ♖g7+ ♔f6 5. ♖xa7) 2. ♖g6! (2. ♔h5 ♖e8) 2. ... ♖xg6+ 3. ♔xh7 1-0 *(Rusz 2018)*
3) 1. ♖a6+ ♔f8 2. ♖f6+ (2. ♖xa7?) 2. ... ♔e7 3. ♖f7+ ♔d8 4. ♖xa7 1-0 *(Hornecker 2013)*
4) 1. ♕g8+! ♖xg8 2. ♘xe7 ♘h3 (2. ... ♖e8 3. ♖xf2 ♖xe7 4. ♖f8#) 3. ♘g6+! hxg6 4. ♖h4# 1-0 *(Kalyagin 1989)*
5) 1. ♘f6+ ♕xf6 (1. ... ♔d6 2. ♘e8+ ♔e7 3. ♘xg7) 2. e4+ ♔d6 3. e5+ ♕xe5+ 4. dxe5+ ♔xe5 5. c4 1-0 *(Placanico 2016)*
6) 1. ♖b6+ (1. ♖b8+? ♔a5!) 1. ... ♔a5 2. ♖b1! ♕c6 (2. ... ♕xb1+! widerlegt die Studie; die Aufgabe wird ersetzt) 2. ... ♕a3+ 3. ♔d4! ♕a4+ 4. ♔e5!) 3. ♖a8+! ♕xa8 4. ♖a1+! 1-0 *(Kuzmichev 1995)*
7) 1. ♔d3! ♗xg4 2. ♗d8+ ♔f5 3. ♘d4+ ♔xf4 4. ♗c7# 1-0 *(Polasek, Prandstetter 2019)*
8) 1. ♔e6! ♖h5 2. ♖a2! ♖h2 3. ♖a1 ♖xe2+ 4. ♗e3# 1-0 *(Polasek, Prandstetter 2019)*
9) 1. ♕h5+! (1. ♕h1? ♕xh1 2. ♔f6+ ♔h6 3. g8♘+ ♔h5; 1. ♔e6+? ♔g8!) 1. ... ♕xh5+ 2. ♔f6+ ♔h6 (2. ... ♔g8 3. ♗c4+ ♔h7 4. g8♕+) 3. g8♘# 1-0 *(Ostmoe, Minski, 2016)*
10) 1. ♕h1! (1. ♕h5+? ♕xh5+ 2. ♔f6+ ♘g6) 1. ... ♕xh1 (1. ... ♘g6 2. ♕xh4+ ♘xh4+ 3. ♔f6+ ♔h6 4. g8♕ (4. g8♘+ ist kein matt, gewinnt schon. 4. ... ♔h5 5. ♗e2+ ♘f3 6. ♗xf3+)) 2. ♔f6+ ♘g6 (2. ... ♔h6 3. gxh8♕#; 2. ... ♔g8 3. ♗c4+

♔h7 4. g8♕+) 3. ♗xg6+ ♔h6 4. g8♘# 1-0 *(Ostmoe, Minski, 2016)*

11) 1. f3+! ♔g5 (1. ... ♗xf3 2. ♕h4#; 1. ... ♕xf3 2. ♕g6#) 2. ♕g7+ ♕g6 3. f4+ ♔f5 (3. ... ♔h5 4. g4+ ♕xg4 5. ♕h7#) 4. e4+ ♗xe4 5. ♕d7# 1-0 *(Serwinski 1989)*
12) 1. ♘e6+! ♕xe6 2. b7 ♕b3 (2. ... ♕b6+ 3. d4; 2. ... ♕e8 3. b8♕+ ♕xb8 4. d4) 3. b8♕+! ♕xb8 4. d4! 1-0 *(Pasman 2019)*

110. Endspiel - Mix: B

1) 1. ♖h7+! (1. ♖xb7?; 1. ♘h6? ♖b8+! (1. ... ♖xg7? 2. ♘f7+ ♖xf7+ 3. gxf7)) 1. ... ♖xh7 2. ♘h6 ♖a7 (2. ... ♖xh6 3. g7+ ♔h7 4. g8♕#) 3. ♘f7+ ♖xf7+ 4. gxf7 (4. ♔xf7? Patt) 1-0 *(Mirzayev 1999)*
2) 1. c6! ♔e7 (1. ... b6 2. a6; 1. ... bxc6 2. a6 cxb5 3. a7 b4+ 4. ♔b3) 2. ♔c2! ♔d6 3. cxb7 ♘xb7 4. a6 1-0 *(Hornecker 2013)*
3) 1. ♘f4+! ♔f8 2. ♘g6+ ♔e8 3. ♔f6 ♔d8 4. ♔f7 ♖e8 5. ♖d1+ 1-0 *(Topko 2003)*
4) 1. ♖g3+ ♔h4 2. ♖g4+ ♔xg4 3. ♘e3+ ♔h4 4. ♘f5+ ♔g4 5. f3# 1-0 *(Garcia 2011)*
5) 1. b4+! axb3 (1. ... cxb4 2. ♖h5+ ♔b6 3. ♘d5+ ♔c6 4. ♘xc7; 1. ... ♔xb4 2. ♘d5+ ♔b3 3. ♘xc7; 1. ... ♔b6 2. ♘d5+ ♔b7 3. ♘xc7) 2. ♖a1+ ♔b6 3. ♘d5+ ♔b7 4. ♘xc7 1-0 *(Pogosjants 1978)*
6) 1. ♘f5+ gxf5 2. ♔xf5+ ♕xd4 3. ♘f3+ ♗xf3 4. ♗e1+ ♕f2 5. ♗xf2# 1-0 *(Fabian 2016)*
7) 1. ♗e2+! (1. g4+? ♖xg4 (1. ... hxg3? 2. ♗e2+)) 1. ... ♖xe2 2. g4+! hxg3 3. ♖h1+ ♖h2 4. ♖xh2+ gxh2 5. ♖h3# 1-0 *(Tahmazov 2009)*
8) Zeichnung
9) 1. ♗e8+ ♔f6 2. b4 b5 3. ♗f7! (3. a3? b6 4. ♗f7 ♖xf4+ 5. ♔xf4 ♔xf7) 3. ... ♖xf4+ 4. ♔xf4 ♔xf7 5. ♔e5 1-0 *(Alexander 2008)*
10) 1. ♘xf3+ ♕xf3 (1. ... ♔f2 2. ♘e5) 2. ♖d1+ ♔e2 3. ♖8d2+ ♔e3 4. ♔h4! 1-0 *(Tarasiuk 2012)*
11) 1. ♗d5+ ♕xd5 (1. ... ♔g1 2. ♖g2+ ♔f1 3. ♖f8+ ♔e1 4. ♖g1+ ♔d2 (4. ... ♔e2 5. ♗f3+ ♔e3 6. ♖e1+) 5. ♖f2+) 2. ♔g3+ ♔g1 3. ♖h1+! ♕xh1 (3. ... ♔xh1 4. ♖f1#) 4. ♖a2 1-0 *(Ulrichsen 1992)*
12) 1. ♔f5! c1♕ 2. ♖h6+! ♕xh6 (2. ... ♔g3 3. ♖g6+ ♔h4 4. ♗f2+) 3. ♗f2+ ♔h5 4. g4# 1-0 *(Mitrofanov, Khortov 1989)*

111. Endspiel - Mix: C

1) 1. ♘f3! (1. ♘e4? ♗a5) 1. ... ♗xf2 2. ♔a1! ♘e3 (2. ... ♗e3 3. ♘e1) 3. ♘d4 1-0 *(Troitzky 1989)*
2) 1. ♖b1+ ♔c5 (1. ... ♔a7 2. ♘c6+; 1. ... ♔c7 2. d6+ ♔c8 3. d7+ ♔c7 4. d8♕+ ♔xd8 5. ♘c6+) 2. ♖b4 ♕d8 (2. ... ♔xb4 3. ♘c6+; 2. ... ♕xb4 3. ♘xa6+) 3. ♘xa6# 1-0 *(Kok 1991)*
3) 1. ♘c2 (1. ♗xd2? Patt) 1. ... d1♕ 2. ♘b4+ ♔a5 3. ♘d3+ ♔a4 4. ♘b2+ ♔b3 5. ♘xd1 1-0 *(Benko 2014)*
4) 1. ♖g6 (1. ♖b8+? ♗f8; 1. ♖b1? ♗d4) 1. ... ♗e5+ 2. ♔d7 ♗g3 3. ♔e6 (3. ♖xg3? g1♕ 4. ♖xg1) 3. ... g1♕ 4. ♔f7 1-0 *(Benko 2014)*
5) 1. ♕f8+ ♔h7 2. ♕f5! (2. ♕xg7+? ♕xg7 3. ♘xg7 ♔xg7) 2. ... gxf5 3. ♘f8+ ♔g8 4. ♘xd7 1-0 *(Avni 1984)*
6) 1. g3+! (1. ♔f3? ♔g1 2. g3 ♖a4 3. ♖b1 ♖a3+ 4. ♗d3+ ♔h2 5. ♖d1 ♗c7) 1. ... ♔xg3 2. ♖g2+ ♔h3 3. ♔f3! ♖h5 (3. ... ♖h8 4. ♖g8+) 4. ♖g5+! ♔h4 5. ♖g4# 1-0 *(Aliev, Almammadov 2007)*
7) 1. ♗xd3+! (1. ♖xd3? ♖xa7 2. ♖a3+ ♔h6 3. ♖xa7) 1. ... ♔g7 2. ♗a6! ♖xa6 3. ♖d7+ ♔f6 (3. ... ♔g8 4. ♖d8+) 4. ♖d6+! ♖xd6 5. a8♕ 1-0 *(Maksimovskikh, Shupletsov 1987)*
8) 1. ♗b3 ♕xb3 (1. ... ♕h8 2. ♗f7+ ♔f8 3. d7 ♔e7+ 4. ♗e8 ♕xe8+ 5. dxe8♕+ ♔xe8 6. gxh7) 2. d7+ ♔e7 3. d8♕+ ♔e6 4. ♕g8+ 1-0 *(Palguyev, 2004)*
9) 1. f4 ♖h5+ 2. ♔g4 ♖xh7 3. f5+ ♔h6 4. ♖g8 g5 (4. ... ♖h8 5. ♖xh8#) 5. ♖g6# 1-0 *(Arestov, 1986)*
10) 1. ♕a8+ ♔xa8 2. ♖d8+ ♔a7 3. c8♘+ ♔b8 4. ♘b6+ ♔c7 (4. ... ♔a7 5. ♖a8#) 5. ♖c8# 1-0 *(Pogosiants, 1988)*
11) 1. h8♕+! ♔xh8 2. ♔g6 ♕c6 3. ♖a2! ♕h1! 4. ♔f7 c5 5. ♖b2! 1-0 *(Golubev, 1993)*
12) 1. ♘e6! ♕xd7 2. g4+ ♔h6 3. ♘f5+! gxf5 4. g5+ ♔h5 5. ♘f4# 1-0 *(Prokes 1943)*

112. Endspiel - Mix: D

1) 1. ♖h8+! (1. ♔b5? ♗b8 2. ♖h8+! ♔c7 3. ♖g8 ♗a7 4. ♖a8 ♗b8!; 1. ♖a1? ♗b8 2. ♖a8 ♔c8! 3. ♔b5 ♔c7!; 1. ♖h7? b5!) 1. ... ♔c7 2. ♖a8! ♗b8 3. ♔b5! 1-0 *(Kuzmichev, 2012)*
2) 1. ♘h2+ ♔h4 2. ♘f3+ ♔g4 3. ♘e5+ ♔h4 4. ♘xg6+ ♔g4 5. ♖g3# 1-0 *(Garcia 2011)*
3) 1. ♖c7+ ♔a8 2. ♖c5 ♖h5 (2. ... ♘d4 3. ♖c8+! ♔a7 4. ♖xd4; 2. ... ♔a7 3. ♖f4) 3. ♖a5! ♔a7 (3. ... ♖h7 4. ♖xf5) 4. ♖bb5! 1-0 *(Stavrietsky, 2009)*
4) 1. b8♘+! ♔d5 2. ♘xd7 ♖f6+! 3. ♘xf6+ ♔e6 4. f8♖! (4. f8♕?) 1-0 *(Tarasiuk, 2006)*
5) 1. f7+ ♘g7 2. ♔e7 (2. ♗xg7+? ♔h7 3. ♔e7 ♖e3+) 2. ... ♖f3 3. ♗f6 ♖e3+ 4. ♔d7 (4. ♔d8? ♔h7) 4. ... ♖d3+ 5. ♔c8 (5. ♔c6? ♖d8 6. ♗xd8 ♘e6 7. ♔d7 ♘f8+ 8. ♔e8 ♘g6 9. ♗f6+ ♔h7; 5. ♔c7? ♔h7) 1-0 *(Pimenov, 2004)*
6) 1. ♘b3 (1. ♗xd2? Patt) 1. ... d1♕ 2. ♘c5+ ♔a5 3. ♗d2+ ♕xd2 4. ♘b3+ ♔b4 5. ♘xd2 1-0 *(Benko 2014)*
7) 1. gxh6 (1. ♔xg8? hxg5) 1. ... ♔f7 (1. ... ♗f7 2. ♔g7 ♗e8 3. ♖b6 ♔e7 4. ♖xd6) 2. ♖g5 (2. ♖b7+? ♔f8) 2. ... ♗f8 (2. ... ♗f4 3. ♖f5+ ♔g6 4. ♖xf4) 3. ♖g7+! (3. ♖xg8? ♗xh6) 3. ... ♗xg7+ (3. ... ♔f6 4. ♔xg8) 4. hxg7 1-0 *(Rusz 2007)*
8) 1. ♘b1+ c3+ (1. ... ♔a4 2. ♗c3! (2. ♘xa3? c3+ 3. ♗xc3 (3. ♔xc3 ♔xa3))) 2. ♗xc3+ (2. ♘xc3? ♖xc3 3. ♗xc3+ ♔a4 verkeerde loper; 2. ♔a1? ♖a8) 2. ... ♔a4 3. ♔a1! (3. ♘xa3?; 3. ♘d2? ♖xc3! 4. ♔xc3 ♔a3 5. ♔c2 ♔xa2) 1-0 *(Van der Heijden 2015)*
9) 1. ♖f6 (1. ♖h6? ♖xf4) 1. ... ♖xc2 2. ♖f8+ ♔e7 3. ♘d5+ ♔e6 4. ♘e3 ♖e2 5. ♖e8# 1-0 *(Bent 1993)*
10) 1. a8♕+ (1. ♗f1+? ♔xa7; 1. ♗xd5? ♕xd5+) 1. ... ♗xa8 2. ♗f1+! (2. ♗b7+? ♔xb7 3. ♖xa2) 2. ... ♔b7 3. ♗a6+! (3. ♖xa2?) 3. ... ♕xa6 (3. ... ♔xa6 4. ♖xa2+) 4. ♖b2+ ♔a7 5. ♗b8# 1-0 *(Gurgenidze, Minski 2016)*
11) 1. ♔g2 ♖xd7 (1. ... ♔g4 2. ♘c6 ♖xd7 3. ♘e5+ ♔xf4 4. ♘xd7; 1. ... ♖g8+ 2. ♔h2 ♖d8 3. f5) 2. ♘f3+ ♔g4 3. ♘e5+

♔xf4 4. ♘xd7 1-0 *(Miculinic, 1998)*

12) 1. ♔g2 ♖xd7 (1. ... ♔g4 2. ♘c6 ♖xd7 3. ♘e5+ ♔xf4 4. ♘xd7; 1. ... ♖g8+ 2. ♔h2 ♖d8 3. f5) 2. ♘f3+ ♔g4 3. ♘e5+ ♔xf4 4. ♘xd7 1-0 *(Golubev 1999)*